

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXIV
1099
БРОЈ
19. I 1973

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

Ripley

Веровати или не!

ПТИЦА КОЈА ЈЕ ПОСТАВИЛА ВЛАДАРА

АЛХАКЕМ,
ЕМИР ОД КОРАСАХА (ИРАН)
НИКАКО НИЈЕ МОГАО ДА
УБЕДИ ДРЖАВНИ САВЕТ ДА ЗА
НАСЛЕДНИКА ИМЕНУЈЕ НЕГОВОГ
ЧЕТВРТОГ СИНА АБДЕЛА РАХМАНА.
УСРЕД ПРЕПИРКЕ У ОДАЈУ ЈЕ
УЛЕТЕО ЈЕДАН ЧВОРАК КОЈИ ЈЕ
ДВА ПУТА ГЛАСНО ИЗГОВОРИО
ИМЕ АБДЕЛА РАХМАНА.
НИКО НИЈЕ ЗНАО ДА ЈЕ КОРАСАХ КУПИО
ЧВОРАК КОЈИ ГОВОРИ И НАУЧИО ГА ДА
ИЗГОВАРА ИМЕ НЕГОВОГ СИНА
ЉУБИМЦА.

МОСТ ОД СНЕГА

ПРЕКО РЕКЕ ДА У ШКОТСКОЈ ОБИЧНО
СЕ ЗАДРЖИ
ПРЕКО ЦЕЛЕ ГОДИНЕ.

КАМЕНИ ИНДИЈАНСКИ ПОГЛАВИЦА

У
ПЛАНИНАМА
АРИЗОНЕ
ВАЗАРСКО
ЈЕ
ДЕЛО
ПРИРОДЕ.

ЦВЕТ КОЈИ ПЛАЧЕ

КАД СЕ
ЦВЕТ
КОРАЛНОГ
ДРЕВЕТА
ЗГЊЕЧИ
ОДАЈЕ
ЗВУК
КОЈИ
ПОДСЕКА
НА ПЛАЧ
НОВОРОЂЕНЧЕТА.

ОВДЕ ЛЕЖИ СИРОТИ
ДИРАН ИСПОД ТЕШКОГ
КАМЕНА. ДА ЛИ СЕ
НЕГОВА ДУША СПАСИ?
НИКО НЕ ЗНА И НИКОГ
НИЈЕ НИ БРИГА!

СЕР ВИЛИЈЕМ ДЕ ЛА ПОЛ

(1328-1366)
КАО НАГРАДУ ШТО ЈЕ
ЕНГЛЕСКОМ КРАЉУ
ЕДВАРДУ III ПОЗЛОМИО
СУМУ ЧИЈА БИ ВРЕДНОСТ
ДНАС ИЗНОСИЛА
200 МИЛИОНА Н. Д.
ДОБИО ЈЕ ПОВЕЉУ ПО
КОЈОЈ ЈЕ НЕГОВА ЖЕНА,
АКО ОСТАНЕ УДОВИЦА,
ИМАЛА ПРАВО ДА СЕ
ПРЕУДА.
У 14. ВЕКУ У ЕНГЛЕСКОЈ
УДОВИЦЕ СУ СЕ СМЕЛЕ
УЛАТИ САМО ПО СПЕЦИЈАЛНОЈ
КРАЉЕВОЈ ДОЗВОЛИ.

ЕПИТАФ

НА ЦРКВЕНОМ ГРОВАЉУ
У СЕНТ ПУРКЕНУ
(ФРАНЦУСКА)
УКЛЕСАН НА СПОМЕНИКУ
БИСКУПА
ГИЗМА ДИРАНА.
ЕПИТАФ ЈЕ САСТАВИО
САМ БИСКУП НЕПО-
СРЕДНО ПРЕ СМРТИ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

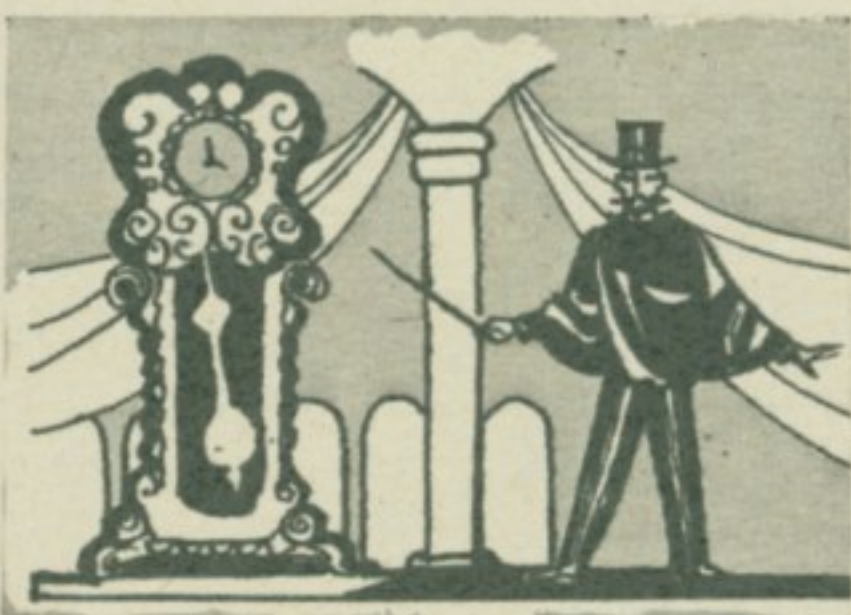
● недавно је један амерички
инжењер решио проблем амба-
лаже и транспорта јаја. Кон-
струисао је машину која ломи
љуске од јаја а њихов садржај

сила у омотаче од пластике коц-
кастог облика. У ове омотаче
може да стане од једног до
дванаест комада јаја. Омотачи
су хигијенски и херметички се
затварају једном непорозном
лепљивом траком. Овако спако-
вана јаја могу да се очувају
и више месеци.

● Жорж Сименон, познати фран-
цуски писац детективских рома-
на, недавно је купио сат тежак

350 килограма. Само њихалица
тог часовника има 125 килогра-
ма. Часовник је припадао Ху-

дину, часовничару Луја XV. Си-
менон је веома поносан на овај
часовник за чије је преношење
и поправку платио десет пута
више но што сат стварно вреди.

● дрво махагони расте увек
усамљено, међу дрвећем дру-
гих врста, тако да га је тешко

пронаћи. Због тога у Средњој
и Јужној Америци постоји нео-
бично занимање: лов на дрво
махагони.

● прве посетнице у Европи по-
јавиле су се у Немачкој у 16. ве-
ку. Од Немаца, тачније речено
од немачких студената, прими-
ли су их Италијани. Наиме, не-
мачки студенти у Падови, по-
што би завршили студије, оби-
лазили су све своје професоре
да би се од њих опростили. Ако

неког од њих не би нашли код
куће, остављали су карту на ко-
јој би руком написали своје
име.

● у Јапану сматрају да су фа-
зани осетљивији на земљотре-
се од сеизмографа. И на најма-
њи потрес ове птице почињу да
креште.

● најстарији становници Војво-
дине за које се зна били су
Агатирси које помиње „отац
историје“ Херодот.

● познати италијански компо-
зитор Росини увек је компоно-
вао седећи у постељи.

● сваки корак који начинимо
захтева рад више од три сто-
тине мишића.

● виљушка се у Србији у сред-
њем веку називала бадаљка.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

НАЈСТРАШНИЈИ ЗИД

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

Варшављани који су једног априлског дана 1940. године покушали да уђу у улицу Належки, застали су изненађени: угледали су велику гомилу пажљиво наслаганих цигла, брдо песка, неколико врећа негашеног креча, бурад с водом и сандуке с малтером. А пред њима, пресецајући им пут, на месту где је радила једна група Јевреја, дизао се зид висок до колена затварајући целу једну страну уличне раскрснице која је представљала границу од које је почињао Гето — јеврејски део града у који су, према наређењу Немца, морали да се преселе сви варшавски Јевреји.

Неколико блокова даље ницао је исти такав зид. И у Бонифратерској улици растао је зид! Кад је завршен, био је висок три метра а на његовом заобљеном врху у свеж малтер пободени су оштри комади разбијеног стакла!

ПРОТИВ ЕПИДЕМИЈЕ!

Шта значе ови делови зида? — питали су становници Гета. Ни чланови Јеврејског савета, административног тела које су Јевреји обављали по наређењу Немца и преко кога је окупатор спроводио све своје одлуке, нису знали да одговоре на то питање. Знали су само да им је наређено да оснују Пододбор за изградњу и одржавање зидова за одбрану од епидемија, да је тај Пододбор задужен за скупљање новца и набавку грађевинског материјала. Ако тај зид, подизан јеврејским новцем и рукама Јевреја треба да послужи за одбрану од епидемија, чему онда комади стакла на његовом врху и мали пропусци за воду у подножју, кроз које могу да се провуку пацови који преносе многе болести?

Најзад, у новембру 1940. године, између делова зида постављене су препреке од бодљикаве жице са узаним пролазима и стражарницама. У Гето, сада потпуно затворен зидом, сатерано је пола милиона Јевреја и стално су пристизали нови допреми из других пољских градова. На његовим улицама одигравали су се страшни призори: непрегледне гомиле Јевреја са свом својом имовином натовареном на ручна колица лутале су улицама тражећи било какав кутак у већ пренасељеним собама.

ОД ПОЛА МИЛИОНА ЈЕВРЕЈА КОЈЕ СУ НЕМЦИ САТЕРАЛИ У ВАРШАВСКИ ГЕТО СПАСЛО СЕ СВЕГА ОСАМДЕСЕТ ЉУДИ!

ЈЕДНО ЈАЈЕ МЕСЕЧНО

Следовање хране сведено је на двадесет грама хлеба дневно, понеки кромпир, зобену кашу, мармеладу од поврћа заслаћену сахарином и једно јаје месечно. Од лекова Јевреји су смели да купују само средства за чишћење и аспирин! Изгладнели становници Гета стављају живот на коцку да би дотурили преко зида неки заостао златан прстен и заузврат добили нешто хране или серум против тифуса.

А тифус хара. Наступио је најтоплији део лета — записао је Н. Л., становник Гета чије су закопане белешке нађене после рата. — Смрт је постала обична појава. Лешеви жртава тифуса износили су ноћу на улице одакле их двоколице Погребног завода купе идућег јутра и возе до масовних гробова. Рано ујутру лешеви леже голи на улицама, покривени само новинама притиснутим циглама. Не би се могло рећи да су ожалостњени постали веће циције но што су пре били али погреб су скупи, а одело се може продати. Сви у Гету су постали штедљивији... Вашију има свуда. Има их на новинама, на новцу који се добије као кусур, на столицама, на тезгама, на пријатељима. Људи су постали опрезни: плаше се и

најмањег додира лактова у закрченим улацама, затварају се у домове и тамо налазе које миле по њиховим чистим зидовима. Дана су сачували Шломера у оделу од хартије. Тиме је омогућено да у гроб оде пристојно одевен да ипак за собом остави своје право одело некоме коме ће бити преко потребно".

САМОУБИСТВО ПРЕДСЕДНИКА

Крајем јула 1942. окупатор је издао наређење које је међу већ застрашене становнике Гета унело ужас: сви Јевреји из варшавског Гета морају се преселити на Исток. Наређење је гласило: „Јеврејски савет обавезан је да сваког дана прикупи предвиђен број Јевреја одређених за расељавање. Јеврејском савету ставља се у дужност да почев од 22. јула сваког дана, најкасније до четири часа по подне, преда на Умшлагплац (место за утовар) по 6000 Јевреја. Сваки Јеврејин који би

учествовао ма у чему што би онемогућило или омело спровођење наређења о расељавању биће стрељан".

Председник Јеврејског савета извршио је тог дана самоубиство.

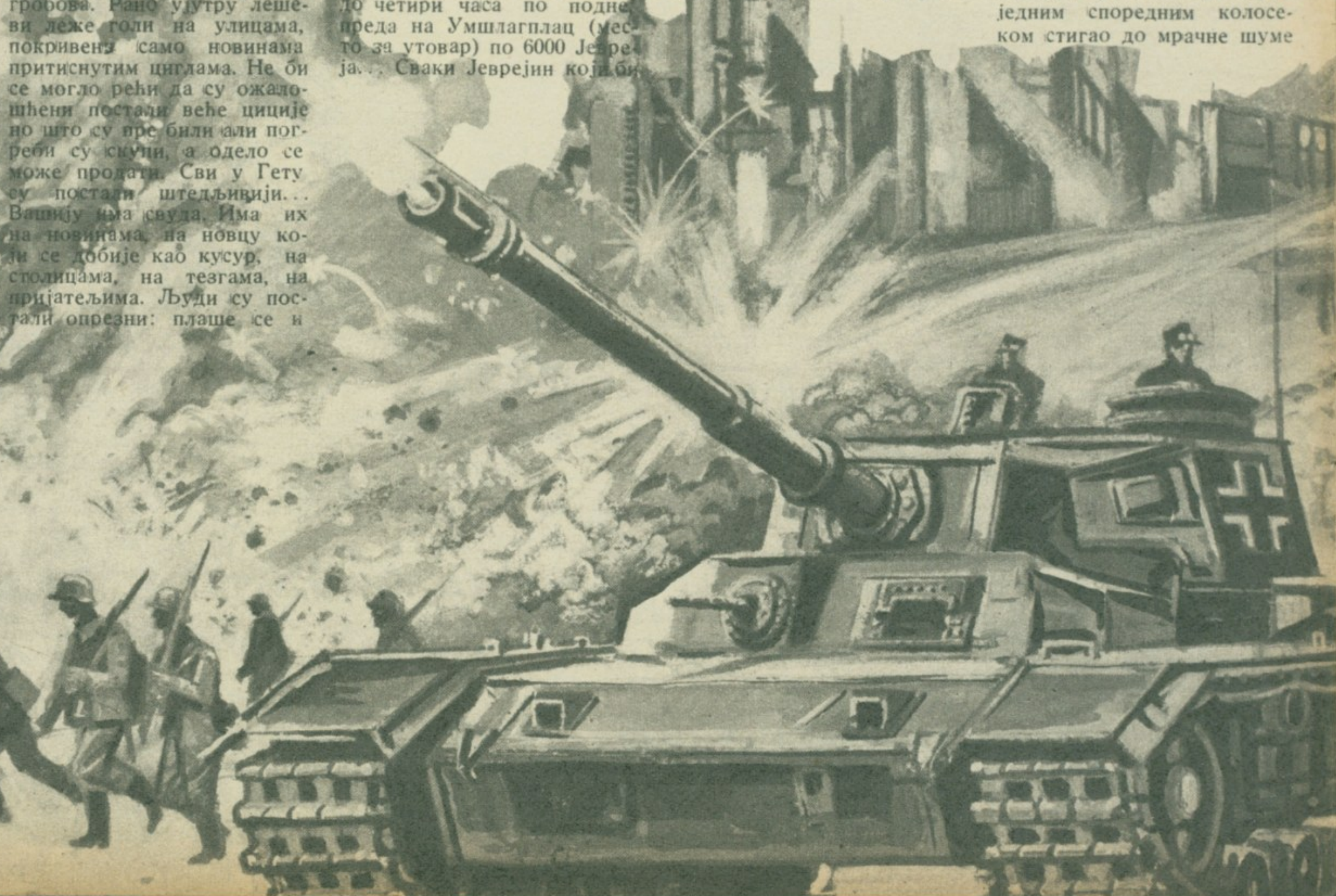
Од првог дана сакупљања до 28. јула из Гета је одведено више Јевреја но што је наређењем било предвиђено: 47.434. У почетку су становници Гета веровали у оно што су фашисти говорили: да их исељавају на Исток да би тамо радили. Због тога су се првих дана многи од њих добровољно јавили сматрајући да им тамо куда их воде може бити само лакше него у Гету.

КУДА ИДУ ВАГОНИ?

Већ после прве недеље Немци су преузели од Јеврејског савета прикупљање и одвођења на „место утовара". Почетком августа, ка-

да је из Гета већ било одведено 92.376 Јевреја, један припадник јеврејске полиције који је раније био новинар — у ту полицију већина Јевреја ступила је искрено убеђена да ће допринети реду и поретку у Гету — забележио је бројеве три запечаћена вагона у која су утоварени Јевреји одређени за транспорт. Мислио је да ће према броју дана или недеља које вагони буду провели на путу моћи одредити колико су далеко одведена у Русију пресељена лица. Вагони су кренули 5. августа у 10 часова пре подне и сва три су се истог дана по подне вратила — празна!

Илегална Јеврејска борбена организација, која је у међувремену основана, одлучила је да пошаље свог члана Слонима да утврди куда одводе људе из Гета. Уз помоћ једног железничара Пољака, који га је прихватио и указао му правац којим композиције са својим живим товаром вероватно одлазе, Слоним је идући једним споредним колосеком стигао до мрачне шуме

Д НА СВЕТУ

и открио — логор смрти Треблинку.

Извештај који је по повратку поднео и у којем је описао свој разговор с једним Јеврејиним побеглим из логора завршио је речима: „Жртве угушене у гасним коморама закопавају булдожерима чије је брујање мотора непрекидна музика Треблинке“.

У једном сачуваном запису од 4. септембра забележено је: „Данас нас је овде у Гету, где је некад било збијено пола милиона Јевреја, остало свега неких 70.000... Ускоро ћемо морати да бирамо: или да умремо борећи се или као овце на кланици“.

Суочена са потпуним уништавањем Гета, Јеврејска борбена организација почела је да ствара у новембру борбене групе од по три и пет бораца, гради бункере и подземне ходнике, да израђује ручне гранате и припрема боце са запаљивом течношћу. У један од највећих и најбоље опремљених бункера улазило се кроз пекарску пећ; имао је две просторије, клозет повезан с канализацијом, бунар дубок 6 метара и помоћни излаз — вијугав тунел који је избијао у подрум зграде поред пекаре. У њему је, под условом да имају довољно хране, 35 до 40 особа могло да живи више месеци.

Нико више, чак ни они најпокорнији и најстрашљивији, није помишљао да без отпора пристане на исељавање.

ПУЦЊИ СА КРОВОВА

И када су 18. јануара 1943, тачно пре тридесет година, фашистички војници дошли у Гето по свој свакодневни данак у људима наишли су на отпор: на њих су пуцали с кровова и иза барикада, из кућних улаза и подрума. Изненађени одлучним отпором есесовци су се повукли из Гета мада су појединачне чарке трајале још три дана. Двадесет првог почела је немачка одмазда: 600 есесоваца у пуној ратној спреми ушли су у Гето и са малог одстојања почели да бомбардују куће и станове из лаког противтенковског оружја, да убацују бомбе кроз прозоре и минирају зидове.

И поред великих губитака за Јевреје је то била победа јер је после тога исељавање привремено обустављено.

„За сада је сувише рано да пребројавамо наше губитке — пише у једном сачуваном запису. — Знамо да су били неопходно велики али у срцима исто тако знамо да смо победници: кукавице су обуставиле исељавање. Наши губици у оружју нису тако тешки. Немци нису разоружавали наше пале борце док ми нисмо пропуштали прилику да се докопамо оружја палих Немаца“.

Али, већ 19. априла есесовци су тенковима поново ушли у Гето. „Тенкови су поново кренули — стоји у запису. — А онда се у Заменхофској улици појавише прве колоне Немаца. Есесовци. Боже! Каква надутоост! Марширали су у колони по четири, парадним кораком...“

Борци Јеврејске борбене организације, који су искористили затишје после јануарских борби да се повежу са пољским покретом отпора и да се што боље наоружају, ватром су дочекали казнену експедицију. Пуцали су из сваке куће, иза сваког заклона. Али, немачки тенкови су надирали разарајући све пред собом. Уличне борбе вођене су све до 23. априла а онда су Немци запалили Гето и устаници су били приморани да се повуку у своје подземне бункере из којих су само ноћу излазили на акцију. Било их је све мање. Почетком маја од пола милиона Јевреја није их било више од сто! Од Гета су остале само рушевине. Једина зграда која је остала неопштећена био је затвор Павијак.

МОМРИ И ЖЕДНИ

Последњи устаници, њих око 30, склонили су се у главне канале градске канализације. Један Пољак, члан покрета отпора а иначе радник Управе водовода, требало је да им послужи као водич и да их подземним путем изведе из Гета, на други крај Варшаве.

„9. мај, 11 и 30 пре подне. Јасно ми је већ да ће нас жеђ доста намучити пре него што се одавде извучемо. Наш погурен положај је већ сам по себи рђав, али бити истовремено мокар и жедан, то је тужна противуречност. Па ипак смо сада спокојнији. Осећамо да нам бар привремено не прети опасност од Немаца. Ова цев која нас је заробила истовремено је и поуздано утврђење. Осећамо се сигурни. Наши пријатељи ће ујутру доћи по нас...“

„Три и тридесет изјутра. Колико ћемо још моћи да издржимо у овом каналу? Да бисмо се одморили од страховито погуреног положаја повремено клечимо или стојимо као животиње на све четири, на рукама и коленима, нагнути над смрдљивом течношћу...“

„Десети мај, 5 и 15 изјутра. Наш човек с површине долазио је баш сад, подигао поклопац с шахта и рекао да камионе још нису наставили. Казао је да не настави с покушајем још један дан овде. Немогуће! Пропашћемо!“

„Десети мај, 5 и 15 изјутра. Наш човек с површине долазио је баш сад, подигао поклопац с шахта и рекао да камионе још нису наставили. Казао је да не настави с покушајем још један дан овде. Немогуће! Пропашћемо!“

МЛАДИН ЈЕ ОСТАО

Било је десет сати пре подне када се поклопац шахта поново померио.

— Хајте! Идите брже! Довезли смо камионе!

Од згрченог положаја у каналу људи су били укочени тако да су неке морали да гурају одозго или вуку одозго.

„Тренутак сам клечао четвороношке — записао је један од спасених — као покисла животиња из канализације. Нисам осећао снаге да устанем. Жмиркао сам и трептао. Како се може журити после тридесет часова проведених у каналу? Најзад сам се усправио... Непрекидно се чуло „брже, брже“. Један од људи који је био с нама непрекидно је љубио камен... Низ улицу се зачула пиштаљка. Пољак који ме је подигао на кола отрча и отвори врата кабине. „Чекајте, има их још“ — викнуо је неко. Али, Пољак упали мотор. Видео сам лице младића који се баш појављивао из рупе. Камјон је одлазио без њега... Чули смо и друге звиждуке, а тада пуцањ...“

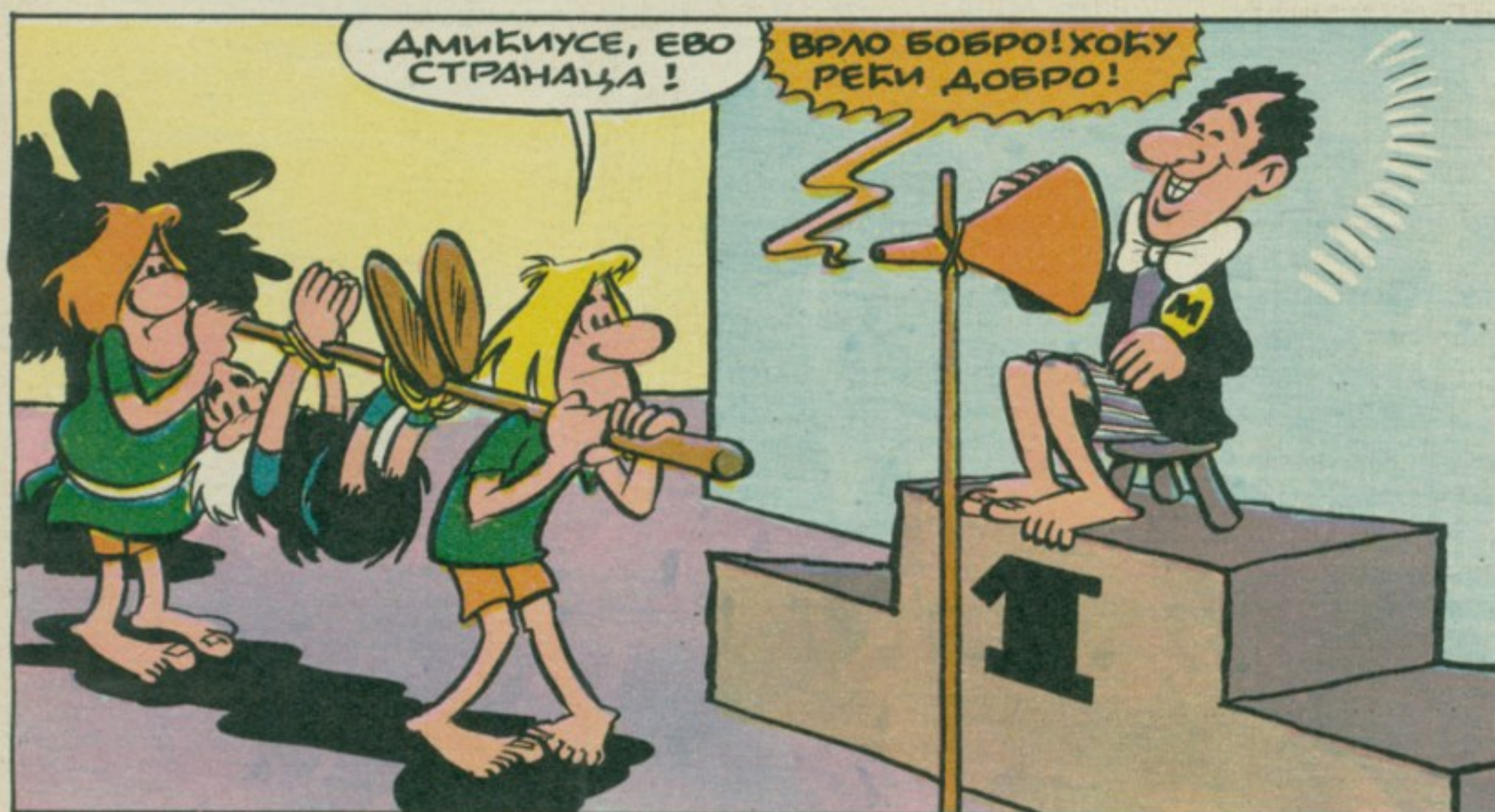
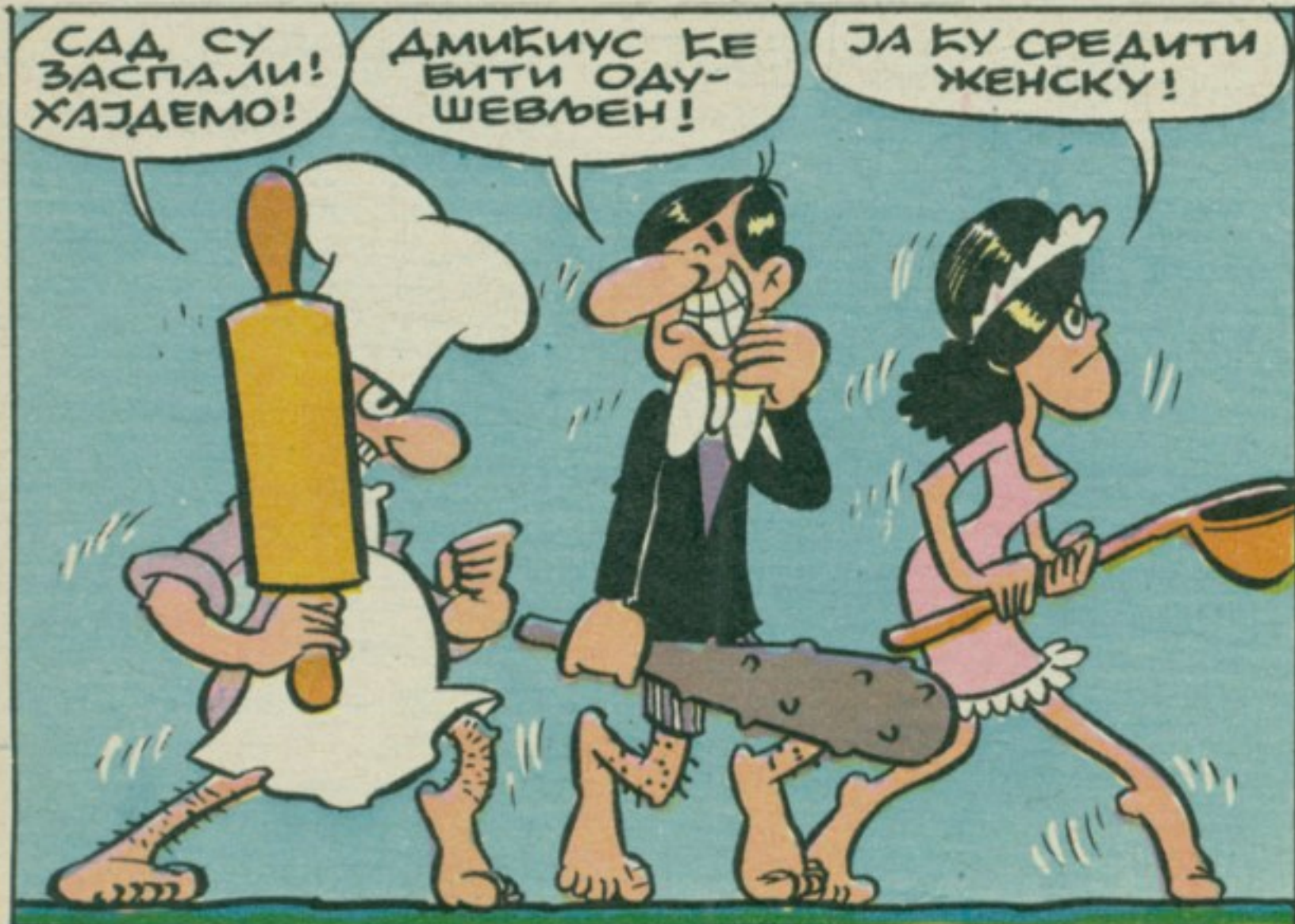
Далеко изван града камионе с јединих осамдесет преживелих становника Гета сачекали су партизани.

К. В.

ДИКАН MONTECARLOS И ПРВИ РЕЛИ

Бечка лудница 1863. године. Двориште је пуно пацијената, време је за шетњу. Млади лекар из Баната Милан Јовановић стајао је крај отвореног прозора у лекарској соби и посматрао. Ево и оног човека који му је од првог дана пао у очи. И данас иде дубоко погнуте главе.

— Шта кажу лекари за овај случај? — окренуо се и упитао болничара Штолца. — Меланхолија?

— То је компликован случај, господине докторе. Могу вам само рећи... — али у том тренутку је zazвонило и Штолец отрча да види шта жели помоћник управника луднице...

Болесник као да је приметио да о њему разговарају, приђе и упита:

— Имате ли мало хлеба? Између крупних залогаја које је халапљиво гутао започео је разговор. Али, ускоро је морао натраг.

— Можемо ли сутра опет да поразговарамо? — упитао је пре него што се удаљио.

То поподне младом медицинару врзмао се по глави сусрет с овим човеком који му никако није изгледао болестан. Али, зашто би га лекари овде држали?

Није ни слутио каква се истина крије иза овог случаја.

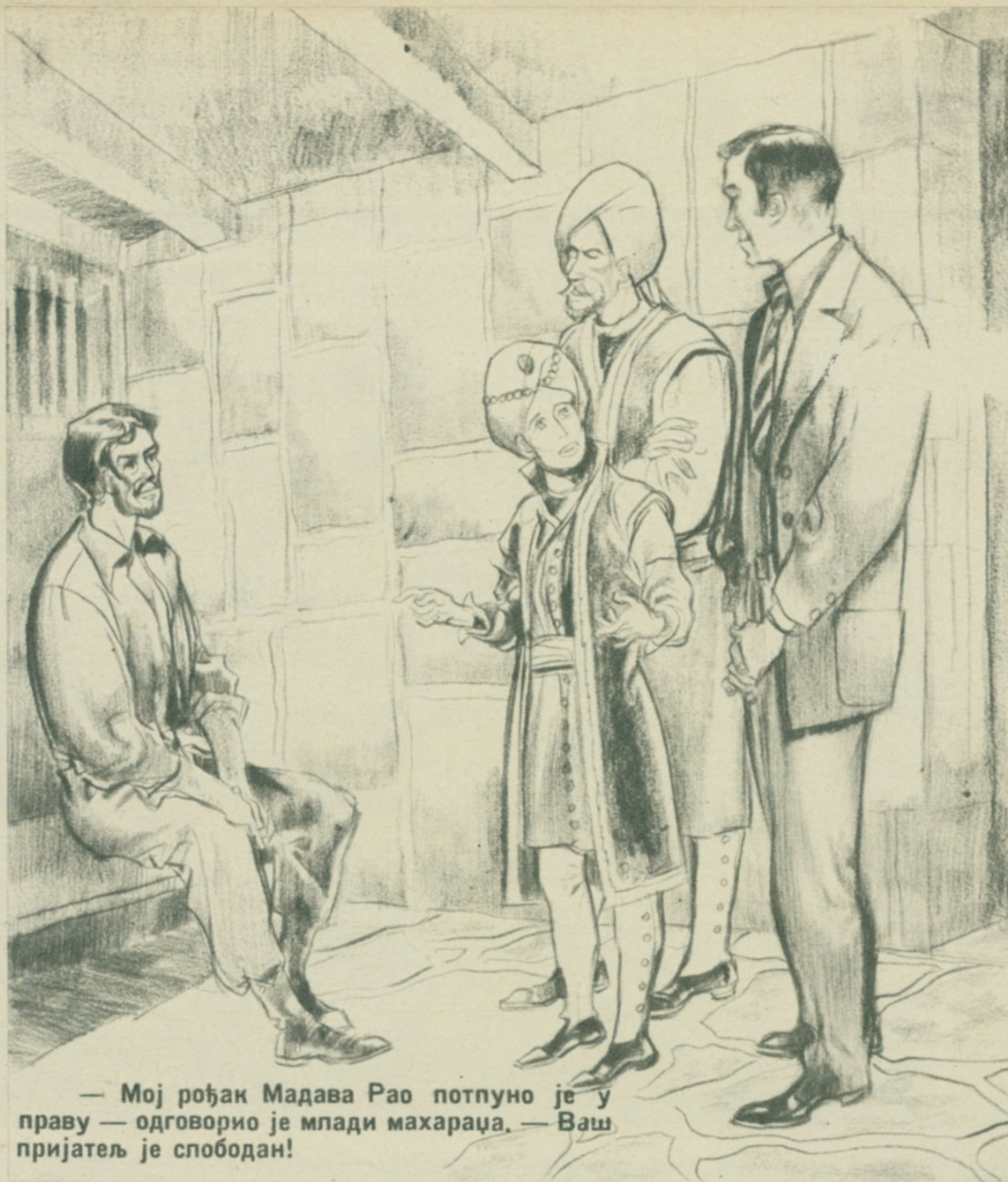
КАЗНА ЗА ХРАБРОСТ

— Зовем се Карло Нађ — започео је своју причу човек кад су се сутрадан нашли у парку. — Учествовао сам у мађарској револуцији 1848. када је погинуо велики Петефи. У почетку смо имали успеха и изгледало је да ћемо победити, али после катастрофе на Вилагошу немощна Аустрија позвала је у помоћ руског цара Николаја I. Сто хиљада војника упало је у Мађарску и револуција је била готова. Почели су да раде преки судови: Изведен сам и ја и кад ме је судија иронично дочекао питањем шта ћу ја овде, нисам издржао и одговорио сам:

— Само захваљујући Русија која су прешли границу!

За ову дрскост суд га је прогласио за лудака и Нађ је пребачен у Беч, у одзлогчење за најтеже случајеве. Узалуд је покушавао нешто да докаже. Његове речи сматране су за обично бунцање. И кад је цар Франц Јозеф касније помиловао учеснике у револуцији, Нађ за то чак није ни знао јер је милост важила за затворенике, а не пацијенте луднице. Ово је било први пут да неко са њим озбиљно разговара...

После још неколико разговора Јовановић је упутио писмо Нађовој сестри. Она је била запрепашћена јер није ни знала да јој је брат жив. Похитала је из Мађарске у Беч и почела да обија врата разних министарстава. После подухвота мољакања, од којих би била слаба вајда да није било помоћи доктору Јовановића, Карло је најзад изведен пред комисију која је једногласно изјавила да је — потпуно здрав!

— Мој рођак Мадава Рао потпуно је у праву — одговорио је млади махараџа. — Ваш пријатељ је слободан!

УБИО САМ СВЕТУ КРАВУ

Кад су се браћа ћелије на смрт осуђеној одборила, доктор се укочио од зајрејашћења

тора Јовановића, Карло је најзад изведен пред комисију која је једногласно изјавила да је — потпуно здрав!

Нађ је пуштен из невеселе куће у којој је провео пуних петнаест година! Срећни брата и сестре није било краја. На разстанку Нађ се обратио доктору:

— Бићу пресрећан ако икад будем могао да вам се одужим.

Али, испало је друкчије. Доктор Јовановић вратио се у земљу где је постао познат лекар, професор на Великој школи, књижевник. Једно време био је и дворски лекар кнеза Николе црногорског, а после је ступио

у тршћански Лојд, као лекар на бродовима дуге пловидбе. Једног дана 1882. укрцао се на „Хелиос“, најбољи и најлепши брод који је ово паробродско друштво имало. Правац је био — Кина.

ПОГУБЉЕЊЕ У ЗОРУ

Путовање је трајало недељама и доктор је време скраћивао у разговору с капетаном брода Лазаревићем и знаменитим немачким природњаком Ернестом Хеке-

лом који је путовао у Индију. Најзад су приспели у Бомбај. Доктор је ту са ранијих путовања имао познанике, између осталог и Мадава Раоа који је владао уместо малолетног махараџе од Барода. Регент Мадава Рао дочекао је доктора као старог пријатеља и било му је жао што се неће дуже задржавати.

— Имам нешто за вас — рекао му је два дана пре поласка брода. — Можда ће вас као лекара занимати. Сутра у зору биће погубљено. Један Европљанин убио је свету краву...

— Ваша висости, могу ли да видим осуђеника? Ви ме

разумете... — одмах се заинтересовао доктор.

— Погубљење је у 6 и 15. Ви дођите у пола шест испред мојих одаја и тамничар ће вас одвести до осуђеника.

Који ли је то несрећник — размишљао је те вечери доктор — који није знао да је убити краву у Индији грех који се кажњава као најтежи злочин. Енглези сигурно није јер они у овој држави имају свог представника који би га извукао. Шта да ради? Са Хеклом се није могао да посаветује пошто је научник, који је од Мадава Раоа добио људе за пратњу, одмах кренуо на своју експедицију, а капетан Лазаревић се вратио на „Хелиос“, укотвљен у заливу Камбџ.

Провео је немирну ноћ у раскошној палати махараџе где су га задржали на спазане.

У заказано време чекао је нестрпљиво тамничара. Стражар га је одвео до ћелије и отворио врата. Доктор је стао као укопан. Иако је онда прошло скоро двадесет година, одмах је препознао осуђеног: то није био нико други до Карло Нађ!

— Докторе, повикао је Нађ? — Ви у Бароди!!!

— Карло несрећниче, откуд ти овде? —

ОДСАД, ПАЗИ СЕ!

По други пут Нађ је причао своју бурну историју. Кад је пуштен из болнице, у жељи да оде што даље од Аустрије, лутао је светом. Стигао је у Индију као ловац на крупну дивљач. Био се удружио са неким Немцем, али је овог недавно растргао тигар, па је он на ставио да се бави ловом са свим сам.

— Зла срећа ме је навела да због слабе видљивости убијем свету краву. Припадала је самом махараџи од Барода. Даље видите и сами, погубиће ме.

Као изbezумљен Јовановић је по тамничару поручио регенту Мадава Раоу да дође. Овај је стигао десетак минута касније с махараџом који је био скоро дечак. Кад је доктор испричао ко је Карло и како су се већ једном у животу срели и у каквим околностима, Мадава Рао је рекао:

— Ви сте спасли вашег пријатеља тамо у Европи, а ево Вишну хоће да га спасете и овде. У неком ранијем животу мора да сте били браћа. Шта каже господар?

Интелигентни и племенити дечак одговорио је:

— Мој рођак је потпуно у праву. Ваш пријатељ је слободан. Не мора ни откуп да плати.

Доктор Јовановић је захвалио младом махараџи а кад су он и Нађ остали сами, најпре га је загрлио а онда рекао:

— Карло, одсад добро пази у којој земљи идеш и шта радиш. Не верујем да ћу и трећи пут стићи на време да те спасем! — И обојица се насмејаше.

Д. Ђ.

СПОРТ НА КОЊИМА

ПОЛО — На игралишту дугачком најмање 230 метара по четири играча јашу на коњима и дрвеним штапом, чији је врх налик на чекић, терају малу бамбусову лопту настојећи да је убаце у противнички гол. Једна поло утакмица траје око један сат и по правилима игре уморни коњи се у паузама могу замењивати. Назив ове најстарије игре штапом и лоптом, сличне хокеју, потиче од тибетанске речи **полу** која значи **лопта**. Поло је настао у Персији много пре нове ере, постоји податак да га је играо још краљ Дарије. Европљани га играју најпре на истоку, у својим колонијама, где су 1859. године основали први поло клуб. 1869. по ло се појавио у Енглеској одакле је пренет у остале европске земље а затим у Америку, Африку и Аустралију.

РОДЕО — Надметање у вратоломном јахању коња без седла или у јахању дивљих коња и бацању ласа, на пољанама у близини насеља, била је најомиљенија забава доконих сточара са Дивљег запада. Вешти и храбри јахачи окупљали су око себе велики број посматрача који су уз такмичење на коњима измислили још једну забаву — опкладе! Временом се rodeo, у коме су до 1872. године били најбољи Чејени, претворио у прави спектакл. Прва rodeo-представа за коју су се наплаћивале улазнице одржана је у Денверу у Калифорнији 1887. године. Око тридесет година касније пренет је у затворен простор, прво у Тексасу где су се такмичења одржавала у току целе године.

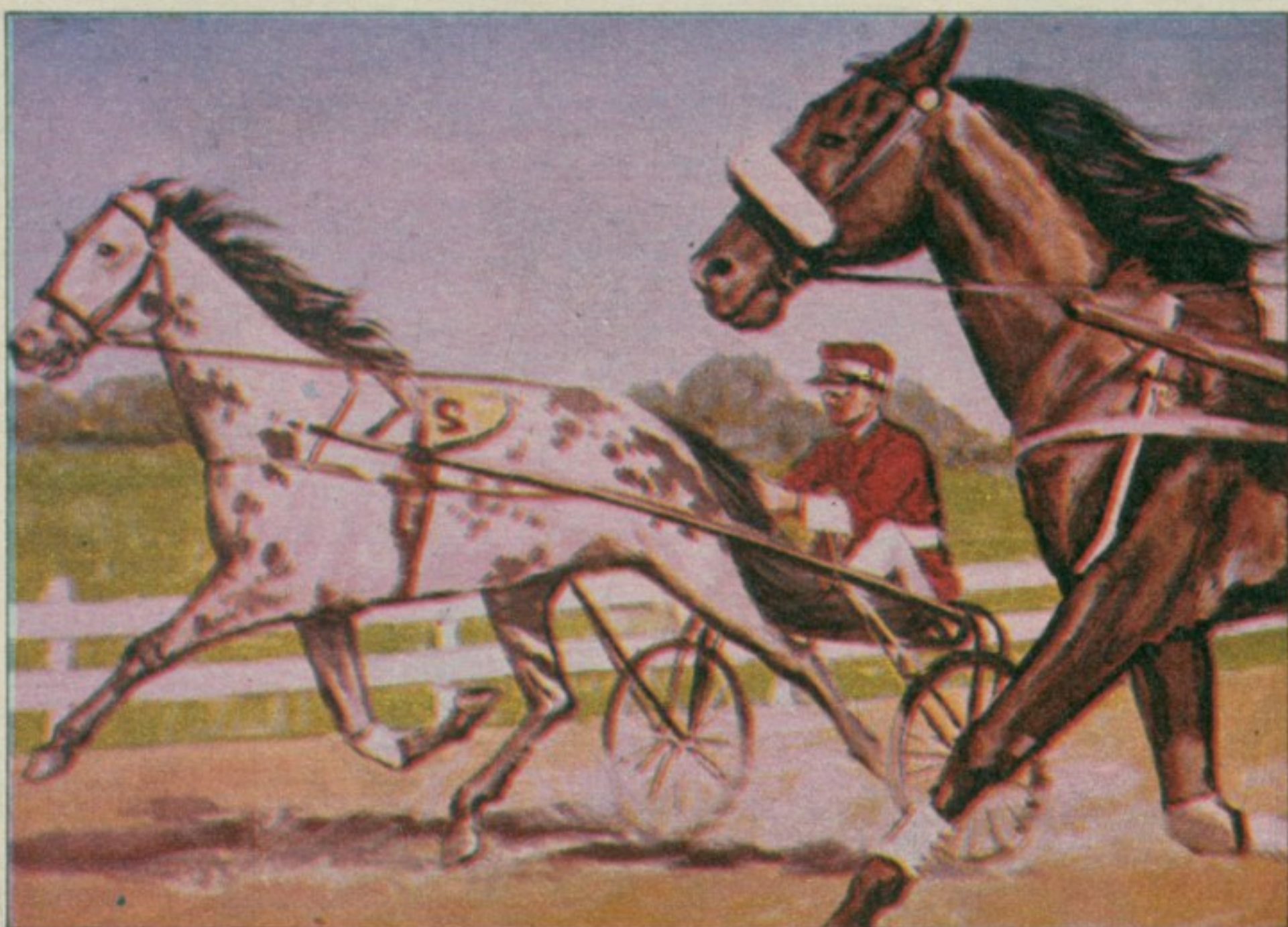
ПРЕСКАКАЊЕ ПРЕПОНА — Поред све мањег броја спортских грла данас постоје посебни центри за дресуру коња и припрему за спортска такмичења. Прескакање препона је једна од најатрактивнијих спортских дисциплина за коње. Позната је школа у Сомиру код Париза у којој коњи вежбају савлађивање разних препрека на тркачкој стази.

ХВАТАЊЕ ЛОПТЕ — Некад су се најврснији јахачи окупљали на хиподромима, једном годишње, и у трку хватали козу која лежи на земљи. Победник је добијао титулу која је била веома цењена. Слична игра овој, само мање опасна, у новије време је хватање велике кожне лопте.

КАСАЧКЕ ТРКЕ

— Одржавају се са једнопрегом, двопрегом или четворепрегом у двоколици, под седлом, у саоницама или са смучарем. Посебна врста касачких трка су **трке матадора**, на стази од 2000 м, и **касачки маратон**, на стази дугој 4000 м. Првенство Југославије за касачке коње на кратким и дугим стазама одржава се сваке године од 1. августа до 15. октобра.

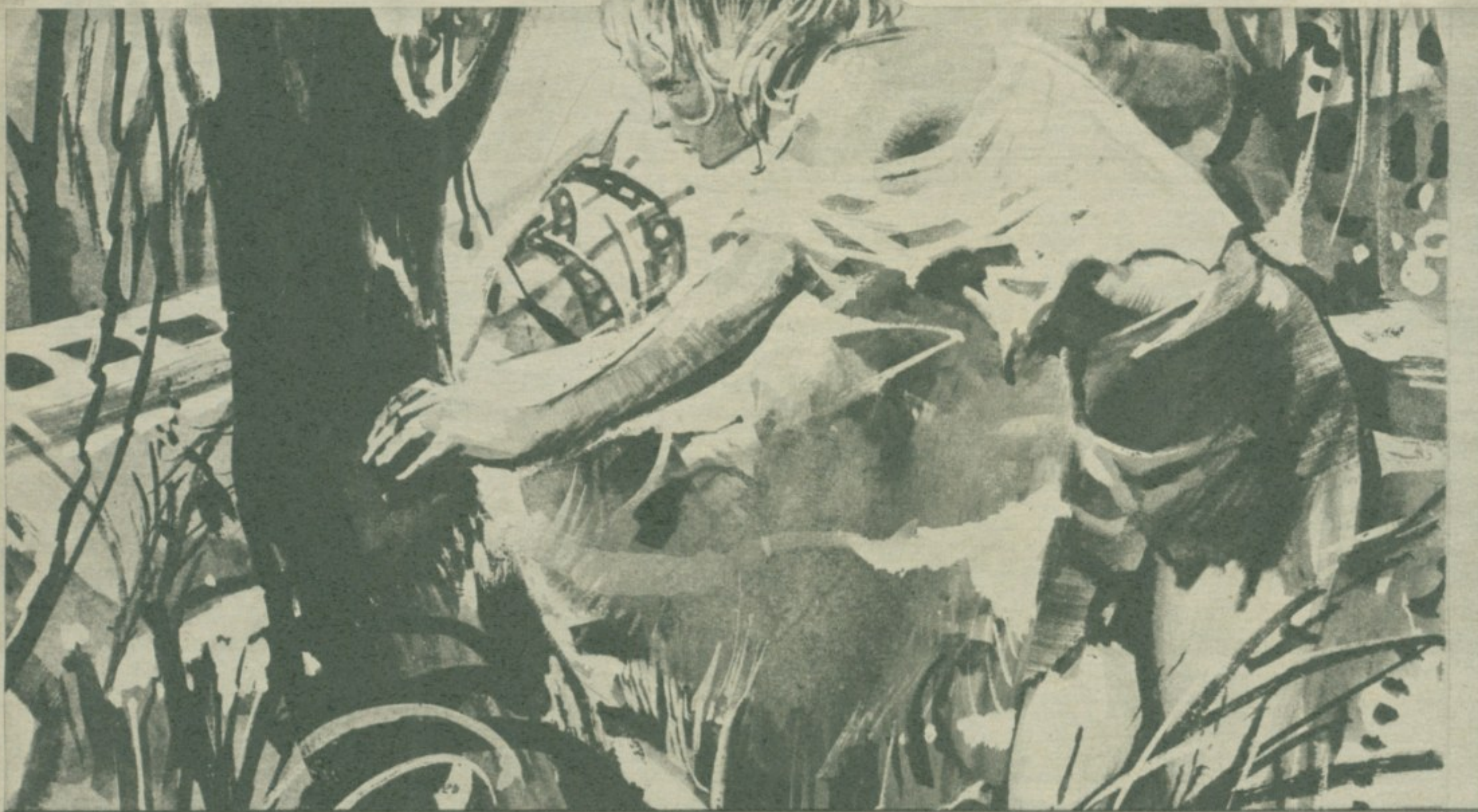
ВИСОКА ШКОЛА ЈАХАЊА — Нема сумње да јахање као вештина почиње од оног тренутка кад је човек припитомио првог коња. Та вештина се преносила с колена на колено и развијала се са дресуром коња. За највиши степен у јахању коњи се данас припремају у високим школама јахања, где, поред осталог, увежбавају: **пируету** — галопирање укруг при чему једна задња нога остаје у месту, **леваду** — коњ се високо пропне, а предње ноге скуппи, тако да тело неколико тренутака стоји непокретно само на задњим ногама или **пиафе** — кас у месту.

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ДРЖИ СЕ РЕКЕ!

Јулијана Кепке није једина преживела катастрофу авиона „Електра“, али је само њој успело да жива изиђе из џунгле

П ола часа после полетања из Лиме капетан путничког авиона „Електра“ јавио је контроли на земљи да ће се за 38 минута спустити на аеродром у Пукалпу, граду у срцу перуанске џунгле. Авион је, на свом редовном лету, носио 92 путника.

То је било последње што се чуло о „Електри“ која није стигла на циљ. Одмах се помислило на најгоре и у потрагу су хитно упућени авиони и хеликоптери. У густој џунгли ниједан од њих није успео да приметити никакав траг несреће.

А онда је, једанаест дана после нестанка „Електре“, 4. јануара 1972. године, из џунгле избауљала девојка, сва исцелана, надувена од уједа инсеката, с отвореним ранама пуним црва. Била је то седамнаестогодишња Јулијана Кепке која је, чим се мало опоравила, испричала свој невероватан доживљај. Ево те приче по којој ће се ускоро снимити и филм.

НЕПОВРЕЂЕНА

„Требало је да са мајком проведем божићне празнике у Пукалпу код оца, у нашем летњиковцу на ивици џунгле. Отац, биолог и физиолог, и мајка, која се бавила проучавањем птица, преселили су се још пре 25 година из Немачке у Перу. Обоје су били професори универзитета Сан Маркос у Лими и велики део времена проводили су у џунгли на истраживањима.

Седела сам у трећем реду од репа, до прозора, а мајка крај мене. По ведром времену лет од Лиме до Пукалпа, преко снегом покривених Анда и зелене џунгле, вероватно је један од најлепших на свету. Овога пута, пола часа после узлетања, видљивост се нагло смањила, крупне

капи кише сручиле су се на прозоре. Улетели смо у олују.

Муње су севале, громови ударили. Ручни пртљаз из мрежа над главама падао је на све стране. У тами која је настала за тренутак сам угледала црвеножути пламен из десног крила. Одмах затим зачуо се спраховит пуцањ и ломљава и ја се одједном наћох изван авиона. Осетих сам да се, још везана за седиште, суновраћујем негде у дубину. Тада изгубих свест.

Кад сам се пробудила, био је још дан. Лежала сам под металним рамом са три авионска седишта. Ни трага од мајке, других путника, или авиона. Приметила сам да више немам наочаре и да ми недостаје једна ципела. Из врата ми је штрчала нека кост, а на једно око скоро ништа нисам видела. На глави сам имала чворугу, на нози дубоку посекотину. Ништа ме није болело, али нисам могла да скупићу снагу и устанем. Тако сам провела ноћ.

Следећег јутра некако сам се испетљала и насумце кренула док ми се у глави све вртело. У том бунилу натрапах на неки пакет. Отворих га и видех да су у њему колачи. Затим сам пронашла штап за заштиту од змија, шкорпија, отровних паукова и мравца. Родитељи су ме још као малу научили шта крије џунгла, па сам добро знала да највећу опасност неће представљати велике животиње — дивље мачке, јагуари и тапири — већ змије, разноврзни инсекти и шкорпије.

ЛЕПО ЈЕ ОТРОВНО

Ударајући штапом по земљи пре сваког корака почех да тражим мајку. После неколико часова тетурања зачух шум воде и открих потоцић.

Одмах сам се сетила речи својих родитеља да ако ми се икада деси да се изгубим у џунгли увек треба да потражим неки поток и кренем његовим током низводно јер се он улива у неки већи, а овај, опет, у још већи. Тако су у удаљеној и непознатој џунгли потоци и реке сигурни путеви до људских насеља.

Но, потоци и реке врве од милиона комараца, у њима живе крокодили, кајмани и рибе пиране које би могла да привуче крв из моје ране. А ако би ме нападе пиране, од мене би зачас остале само голе кости. Али, и поред свих комараца, кајмана и пирана морала сам да следим ток потока и река, једини спас. Оба ла мог потока била је испреплетана пузавицама и лијанама што ми је отежавало сваки корак.

Ноћи у џунглама лепе су једино на филму. У стварности оне су језиве. На земљи се, увек и свуда, чује неко шуштање, сигурно од змија. Преко мојих ногу стално је нешто мигољило и прелазило. Чак и сам ваздух био је као затрован од влажног труљења. Спавала сам испрекидано трзајући се сваког часа.

Трећег дана наишла сам на део нагорелог авионског трупа. Али, људска бића нигде нисам видела. Истог дана по подне зачула сам брујање авионског мотора. Иако свесна да је то бесмислено дуго сам из све снаге викала: „Хеееј, овамо! У помоћ!“ А онда је брујање почело да слаби и ја сам поново остала сама.

Четвртог дана појела сам последњи колач. Од уједа комараца и других инсеката била сам сва надувена. Међутим, поток је постајао све већи док се на једном месту није коначно улио у реку. Наставила сам њеном обалом срећући све чешће папагаје, мајмуне, колибре и дивно цвеће. Разном воћу које је на изглед било врло привлачно упорно

сам се одупирала знајући да су леви плодови у џунгли скоро увек отровни.

ЖИВА УТВАРА

Отворена рана на нози погоршавала се инфицирана уједима инсеката. Сваки инсект који ме је убо истовремено је у рану положио јаја из којих су се касније излегал црви. Тих црва који су се црнели као гљивице чиода било је на мом телу све више и они су ме живу гризли и јели.

Једно по подне, десетог дана после несреће, у шумском густој спази чамац насукао на обалу. Од чамаца је водила стаза до колибе. Ућох у њу и на поду угледах мали мотор увијен у платно. Ту је била и канта с горивом. Људи су овамо очигледно долазили, али било је неизвесно да ли ће се вратити. Легох поред мотора и заспах.

Следећег јутра одлучила сам да кренем даље јер могле су протећи недеље пре но што непознати људи дођу по свој чамац. Да узмем туђ чамац није ми ни падало на ум. И таман сам се решавала да пођем кад отпоче страховит пљусак. Чекајући да престане села сам на под и једним дрвцем извлачила црве из рана.

Ускоро до мене допреше људски гласови, а одмах затим три човека, мокра до голе коже, упадосе у колибу. „Погледајте, повика један од њих на шпанском, ко је овде!“ Моји спасиоци били су ловци, полубелци полуиндијанци. Рекли су ми да су чули за удес авиона. Један од њих чак је учествовао у потрази.

Рано ујутру кренули смо чапцем низ реку и после више часова стигли у прашумско насеље Турнависта. Сви његови становници створили се за трен на обали и почеше да бује у мене. Имали су шта и да виде! Очи су ми биле поднадуле и крваве као два велика парадајза, лице изобличено, руке и ноге у страшним ранама. Личила сам на живу утвару.

Турнависта има малу болницу где су ме окупали, извадили црве и дали ми инјекције против разних болести. Једанаест и по дана после удеса поново сам се нашла у авиону, малом двомоторцу, који ме је пребацио до базе Америчког летњег института у близини Пукалпа. Овде је стигао и мој отац од кога сам сазнала да је мајка погинула.”

★ ★ ★

Трагаоци су по Јулијаниним упутствима пронашли остатке „Електре“ растурене на удаљености од 20 километара. Никад се није сазнало како је дошло до несреће. Јулијана Кепке, како је касније утврђено, није једина која је преживела пад авиона, али је само она успела да се ишчупа из џунгле. Први трагаоци који су стигли на место удеса испричали су да је још најмање 12 путника било у животу када су доспели на земљу, а неки од њих живели су још најмање десетак дана. Докази за то врло су једноставни: неки од пронађених лешева већ су се увелико распадали док други још нису били ни начети.

Јулијана живи данас у Килу у Западној Немачкој. Још се опоравља од шока, али је чврсто одлучила да студира биологију и путује по неистраженим деловима света.

М. Ђ.

Шевролет корвет, један од ретких правих спортских аутомобила у САД, ужива славу возила које се најчешће краде у Северној Америци. У Њујорку, на пример, протекне просечно само четири часа од тренутка кад изађе из радње па до тренутка кад га неки од безбројних љубитеља спортских кола — украде на улици! Зато фабрика однедавно серијски уграђује у корвет специјални алармни систем који, наводно, гарантује миран сан његовим власницима.

У САД ШЕВРОЛЕТ КОРВЕТ стаје од 4500 до 8000 долара (76.000 до 136.000 динара) зависно од мотора и опреме. На располагању је неколико мотора од којих најснажнији постиже 100 км за 7 секунди а развија брзину до 225 км/час. И све друго је код корвета ексклузивно: каросерија је од фибергласа а не од лима, специјални издувни систем, специјално осветљење безбројних инструмената, два крова који се могу скинути (платнени и чврсти, тј. од фибергласа); итд. Реклама каже да инструменти у овом аутомобилу мере све — осим крвног притиска возача, кога сигнална светла чак опомињу да није закопчао појас сигурности или да није затворио врата.

МЕЗИМАЦ ЛОПОВА

АПАРАТ ПРОТИВ

Мердевине су биле прислоњене уз кућу. Уз њих се пењао човек са товаром црепова.

На изглед ништа необично: здрав, нормалан човек пење се уз лествице да би поправно кров на својој ку-

ћи. Али, за лекара који га је посматрао како то чини био је то доказ победе медицине и електронике.

Не тако давно тај исти човек је био везан за кревет пошто је тешко повредио кичму. Сваки физички рад изазивао је неподнош-

љив бол који никакав лек није могао ублажити.

Његов случај привукао је пажњу америчког лекара др Нормана Шилија. Операцију је почео тиме што је на човековој кичми исекао рупу у величини петопарца.

Кичма је састављена од низа костију које се зову пршљенови, њихова средина је шупља и ту је смештена кичмена мождина, нервно ткиво које преноси електричне импулсе, поруке, од мозга и до њега. Између костију су мали јастуци од хрскавице који сваком од нас омогућају да се савијамо. Ако један од ових јастуцића искочи или се разбије, притисак на нерве изазива неподношљив бол. Поред тога, нека озледа или прснута кост могу бол учинити још горим. То се управо догодило човеку који је пошао да поправи кров, назовимо га Џон Смит.

Пошто је др Шили направио зарез у горњем од три слоја ткива која окружују кичмену мождину, поставио је мало парче пластике са три платинске електроде, тако да је тек додирнуо кичмену мождину.

После ове операције све што Џон Смит треба да учини кад осети бол јесте да укључи одашиљач и уз његову помоћ може да води скоро потпуно нормалан живот.

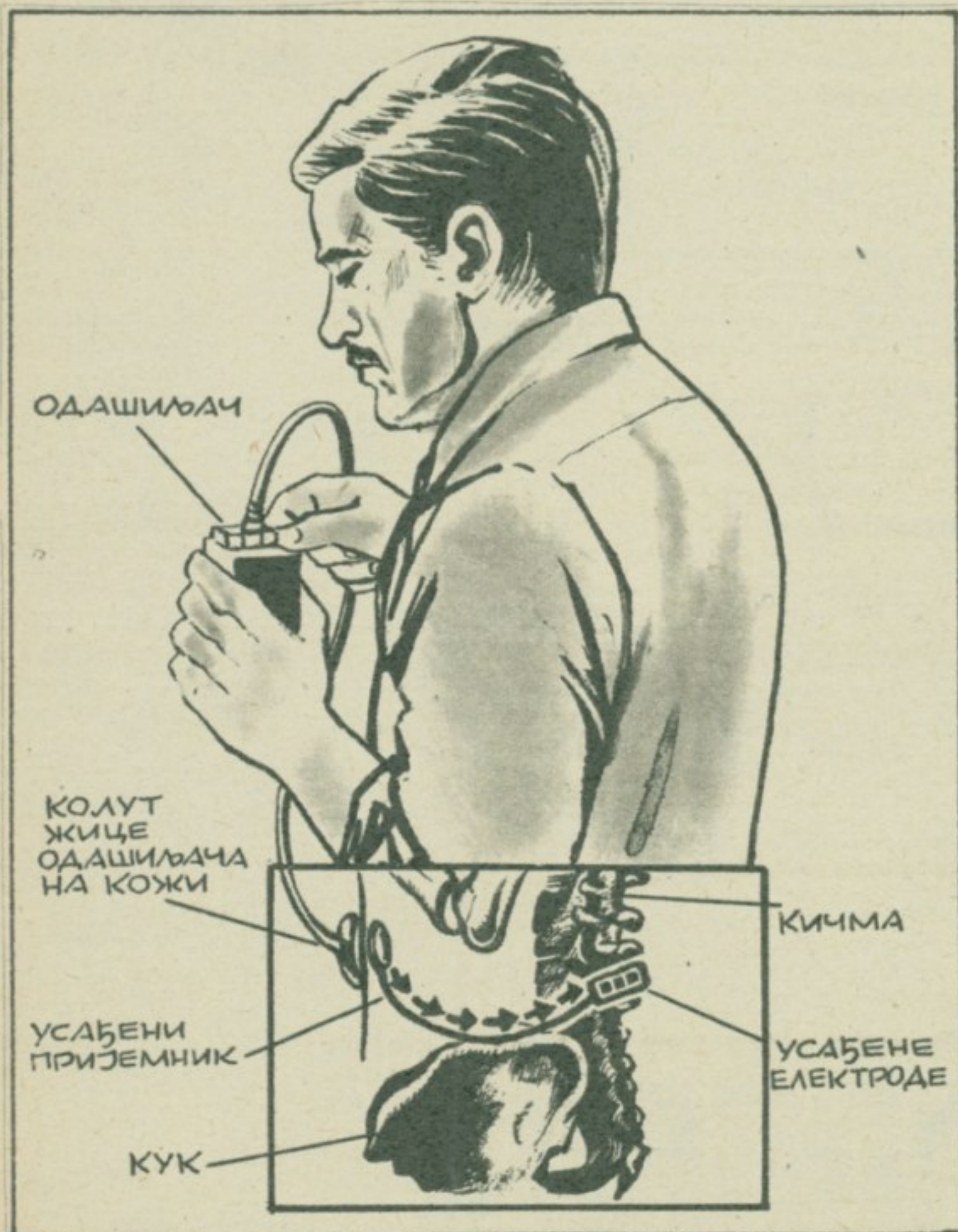
Ово мало чудо које умирује бол назива се **стимулатор пршљеног стуба** (dorsal column stimulator DCS). Оно делује јер је наш нервни систем по природи електричан и електрична средства га могу мењати. Сваки електричар би се зачудио кад би видео колико су танке жице које се употребљавају. То су од петнаест до седамдесет сантиметара дуге вишеструке жице од нерђајућег челика или платине од којих се свака састоји од по 400 влакана тако финих да се не могу видети голим оком. Је дан такав струк жице савитљивији је од гумене траке и дебео као свега три власи косе (у пресеку имају двадесет петохиљадити део једног сантиметра).

Жице су провучене испод коже у телу, тако да је један крај причвршћен за електроде које стимулишу нервни систем.

Електроде могу лежати крај кичмене мождине или крај нерава у неком другом делу тела.

Пријемник за који су повезани крајеви жица састоји се од витлића, отпорника, полупроводника, слично деловима у обичном транзистору. Обично се ставља под кожу са десне стране груди.

Изнад тога, са спољне стране ставља се колут жи-

Укључи олакшање!

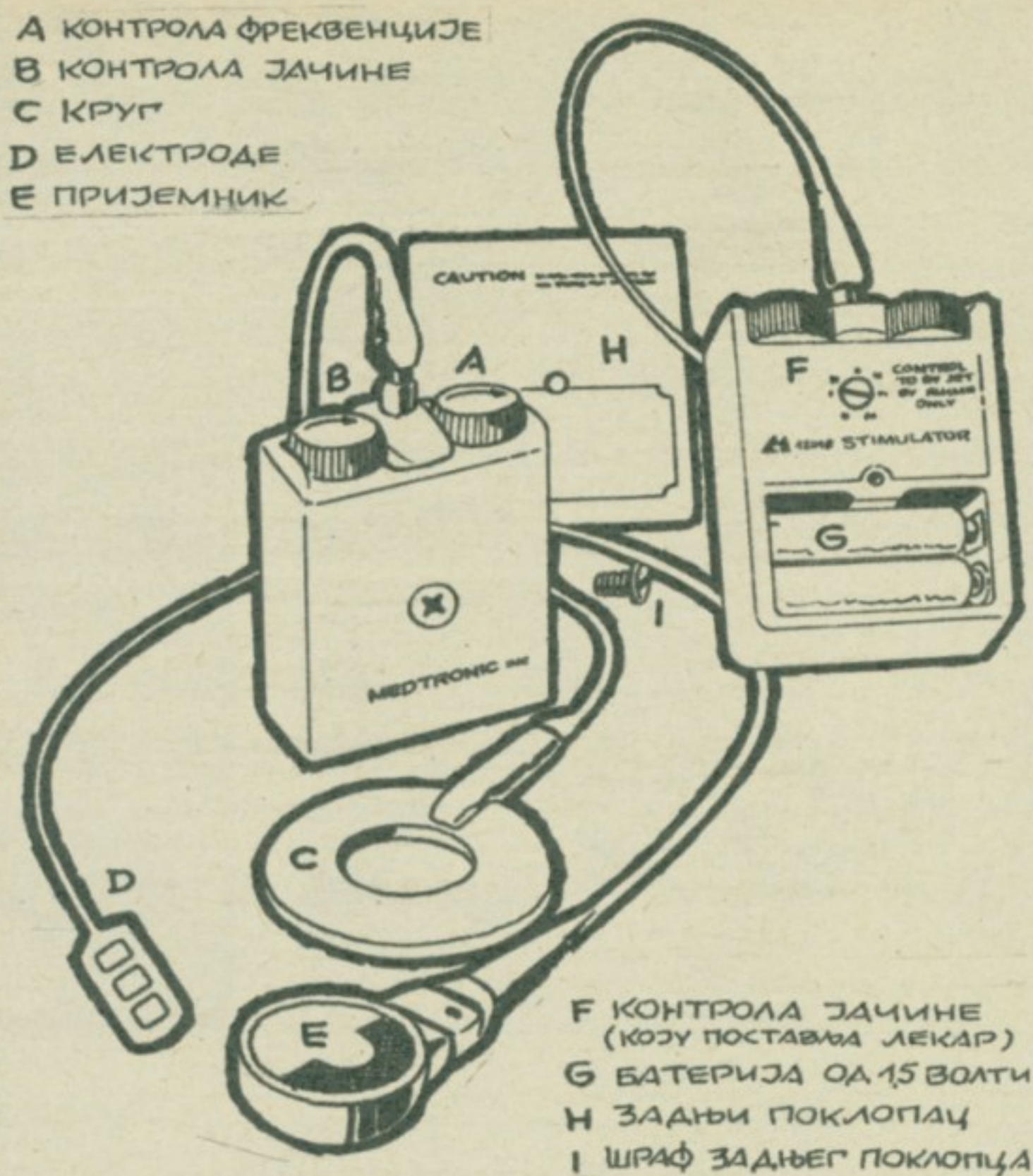
Од електрода су под кожом проведене жице до пријемника, величине ручног сата, који је постављен испод грудног коша у истој линији са руком. После тога рез је зашивен.

Лекар је затим залепио лепљивом траком колут жице на пријемник. Жица је укључена у одашиљач на батерију коју Џон Смит носи у цепу своје кошуље.

Електрични импулси који преносе осећање бола до мозга прегечени су апаратом који се усађује под кожу и од кога воде жице до кичмене мождине. Са спољне стране тела може се укључити и искључити помоћу одашиљача који је жицом повезан са колутом, залепљеним изнад места на које је испод коже стављен пријемник.

Пацијент га
може
сам
укључивати и
искључивати
или
подешавати
јачину
све док бол
не умине

E и D су делови који се стављају у тело. Пријемник, од кога видите и предњи и задњи део, може стати у џеп или се носити за каишем.

В БОЛОВА

це која је повезана са малим одашиљачем величине кутије цигарета. Он се може носити на каишу или пак у џепу од кошуље.

Пацијент га може сам укључивати и искључивати или подешавати јачину све док бол не умине.

Тајанствено ЧУДО!

Како ради овај апарат против бола — то представља помало тајну чак и за лекара који га је успешно применио на свом пацијенту. Он верује да електрицитет пролази са стране кроз

кичмену мождину и да пресеца бол. Један други лекар опет претпоставља да убија бол стимулишући нерве који иду ка мозгу.

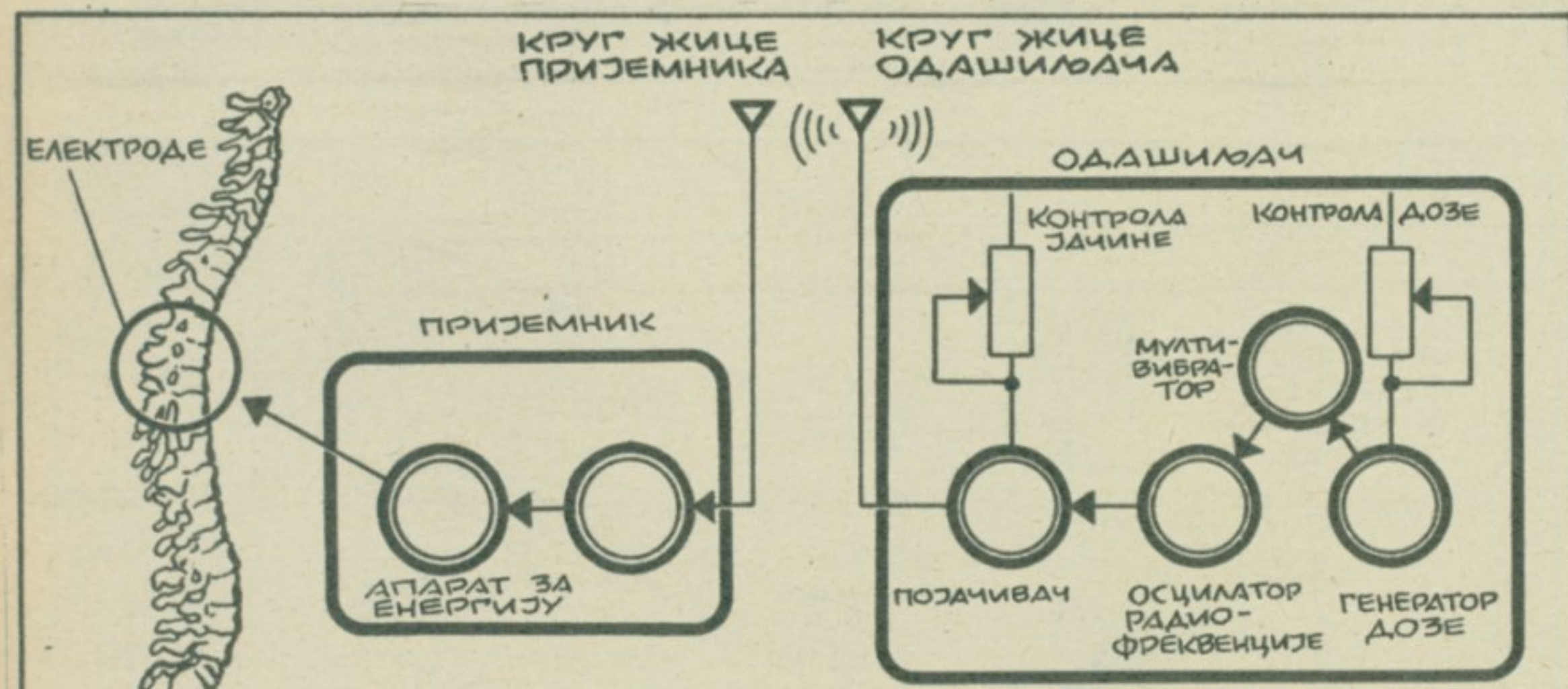
Међутим, не умине сав бол, већ се само смањи толико да се може подносити. Када пацијент укључи апарат да би се ослободио бола, он има неко чудно осећање, слично ономе које човек осети када стави руку испод главе мачке која преде.

Доктор Шили каже да једној његовој пацијенткињи апарат умири бол, али после извесног времена — три или четири часа — то осећање почиње тако да је нервира да је принуђена да искључи апарат, макар трпела бол. И неким другим пацијентима, који нису могли

да поднесу овакво осећање, лекари су морали да уклоне апарат против бола.

Очигледно, овај апарат има још недостатака и многе проблеме треба тек решити. Ипак, у већини случајева апарат успешно служи. Пример је и један младић који је теже повредио кичму док је увежбавао цудо. Био је четири године инвалид, све док му није уграђен апарат против болова. То је смањило бол на четвртину некадашњег и сада је подношљив. Овај младић је веома срећан што такав апарат постоји.

Многи људи који пате од бола тако јаког да не могу ни да раде ни да спавају добили су бар наду да ће им живот бити олакшан овим новим апаратом.

СТИМУЛАТОР КИЧМЕНОГ СТУБА. Овај дијаграм показује разне делове апарата против болова — стимулатора кичменог стуба. Слично детектору, пријемнику није потребна батерија већ добија струју од одашиљача.

ВАШАР СА 7 КОНТИНЕНАТА

ИЗГУБЉЕНО ВРЕМЕ. — Један мадридски лекар захтевао је преко суда од своје бивше веренице, која га је оставила, одштету од три милиона пет стотина четрдесет хиљада старих динара. До овако тачно израчунате своје дошао је на тај начин што је обрачунао часове проведене у њеном друштву и за њих захтевао лекарски хонорар. У својој тужби он каже да је то време, страћено на „издајницу“, могао да посвети пацијентима и то им наплатити.

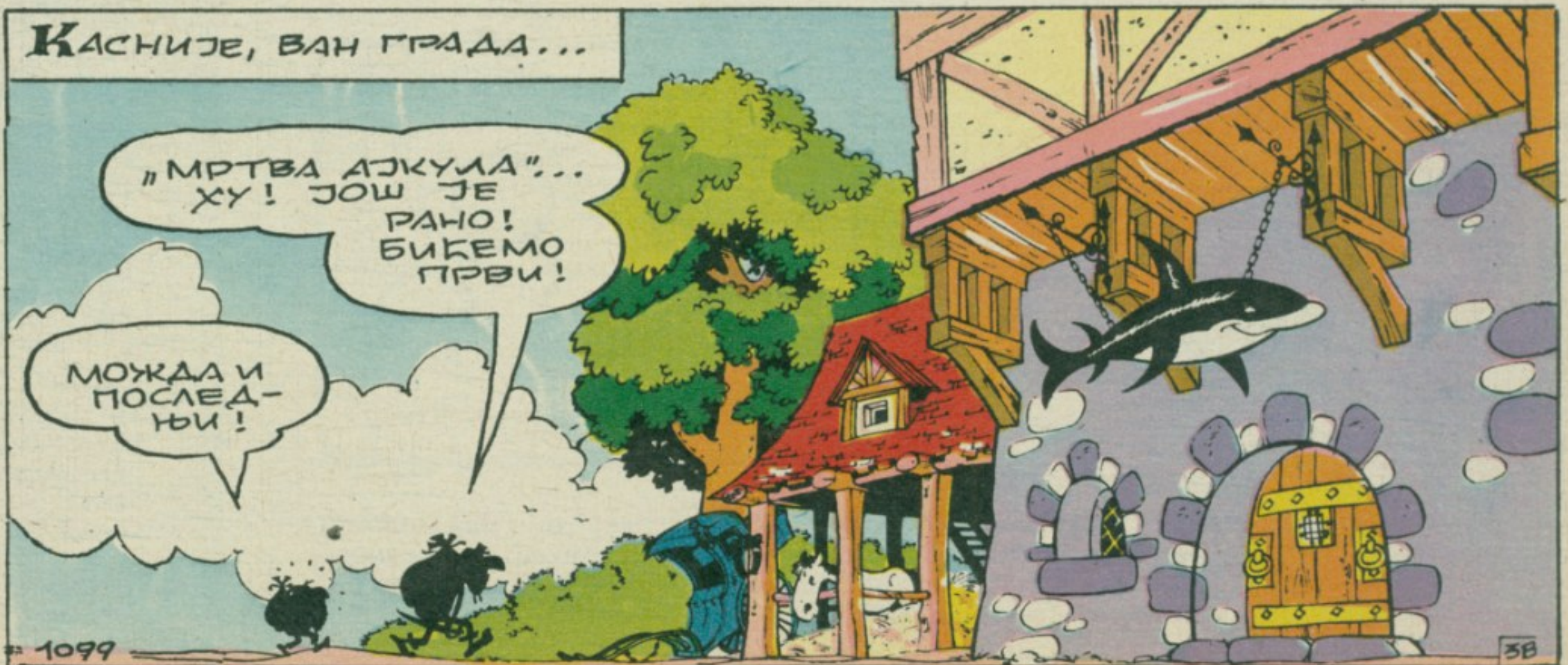
ОРИГИНАЛНИ ПРОТЕСТ. — Радници једне фабрике обуће у Болоњи нису били задовољни својим платама али нису желели да штрајкују јер би тада остали и без тих малих дневница. Најзад су се сетили: почели су да израђују само леве ципеле, хиљаде левих ципела. За сопственика фабрике то је било горе него штрајк, јер не само што су радници обављали потпуно бескористан посао већ се и материјал трошио, па је пристао да усвоји радничке захтеве.

НОЋНЕ ВЕЖБЕ. — На необичну идеју дошао је неки италијански официр из Милана који је једне вечери попио мало више. Усред ноћи повео је целу своју чету на вежбу из стрељања а за мете је изабрао уличне светилке. Војници су их са одушевљењем гасили јер у војсци им ретко приређују такве забаве. Крај је учинио возач једног трамваја који је своја кола возио у депо. Официр је поред казне добио и рачун за разбијене сијалице.

ЦРНА БРАДА И КОМАНДОСИ

НОВОГОДИШЊА НОЋ

Инспектор Жеди кренуо је из Париза после ручка, надајући се да ће у мало планинско место Хуш стићи таман на дочек Нове године. На његову жалост, невоље су почеле чим је кренуо. Најпре му је пукла гума, затим се покварио брисач па је морао да га оправља читав сат, а на крају га је зауставила саобраћајна полиција: тражила је извесног Лидо Бомела, који је 48 часова раније побегао из затвора. На крају је, са четири сата закашњења, скренуо једном пречицом коју је познавао са ранијих путовања. Али, пут је био тако клизав да је Жедију ускоро постало јасно да без зимских гума и ланаца неће никада стићи. Бесан, изишао је из кола и упутио се ка једној колиби у којој је горела светлост. У мртвој тишини савршено су се чули звуци клавира.

Пошто се неких педесетак метара пробио кроз висок снег, инспектор је, прозебао и уморан, закуцао на врата колибе. Музика престаде и на вратима се појави висок, мршав човек наоружан карабином.

— Ко сте ви? — упита. Инспектор се представи и објасни да му се десила незгода.

— Жао ми је — одврати овај — али не могу да вас примим. Очекујем два пријатеља.

Он покуша да затвори врата, али Жеди гурну ногу у довратак.

— Не можете ме пустити да умрем од глади и зиме! — рече.

— Видите ли како сам лако обучен? —

— Добро, уђите! — попусти преко воље домаћин. — Сами сте то тражили.

Жеди закључи да има посла са особењаком и крочи у пространу трпезарију. Осврну се по просторији у којој није било ничега осим стола, столица и клавира.

— Како сте сазнали? Жеди се трже и погледа у домаћина.

— Како сам сазнао — шта?

— Хајде, хајде — смејао се човек — као да не знате да сам ја Лидо Бомел.

— Боже сачувај! — узвикну Жеди, а затим се сети шта му је рекао полицајац на путу. — Бомел... — прошапта. — Човек који је побегао из затвора!

— Хм, повратило вам се памћење!

— Варате се. За вас сам први пут чуо данас, од двојице полицајаца на друму.

— Сад је доста разговора. Претрешћу вас. Руке увис!

Бомел је изгледао разочаран кад код Жедија није нашао оружје.

— Или сте заиста случајно наишли, или се одлично претварате — рече. — У сваком случају, ово ће вам бити по-

следња новогодишња ноћ. — Затим повика: — Марија!

На вратима се појави једна тридесетогодишња сељанка.

— Марија, господин ће већерас бити мој гост. Кад остали дођу, слободно их уведи.

Марија климну главом и повуче се. Човек положи карабин на клавир и поче да пребира по диркама. Онда се окрете и рече:

— Дакле, треба ли заиста да вам верујем да никада нисте чули за „пијанисту“?

Овога пута, инспектор се сетио. Неколико месеци после чувене пљачке Међународне банке, на сам дан Нове године, ухапшен је извесни Лидо Бомел, звани „пијаниста“.

Видевши да се инспектор сетио, Бомел рече:

— Данас ми је нека врста годишњице. Ове ноћи састаћу се са двојицом пријатеља који су са мном чекали прошлу Нову годину. Била

је то, знате, ноћ уочи хапшења.

У том тренутку, Марија отвори врата и пропусти у собу два човека. Видевши не познатог, они застадоше с оклевањем.

— Не бојте се — рече Бомел. — Господин је пријатељ.

Марија се већ била повукла. Један од посетилаца, крупан четрдесетогодишњак, узвикну:

— Лидо, твоје бежање из затвора... то је права лудост!

— Газда Лисак! — представи га Бомел подсмешљивим тоном.

Други гост, пристојан младић, загрли Бомела и рече: — Рачунај на нас, пријатељу!

— То је мој друг Ђино Мумо — обрати се Бомел инспектору. — А сада — настави — ти, газда, седи с моје десне стране, а ти, Мумо, с леве. Ви, инспекторе, остани где сте!

— Шта ти је, Лидо? — чуо се Мумо.

— Направићемо малу реконструкцију догађаја од прошле године. И тада смо овако седели, прослављали, пили... Онда сам се ја напио и поверио вам да сам опљачкао Међународну банку. Сутрадан сам ухапшен. Занимљиво, зар не?

Лисак га прекиде:

— Хоћеш да кажеш...

— ...да ме је неко од вас двојице издао! — доврши Бомел. — Да, тако је.

— Ти си луд! — бунио се Ђино. — Али, кад је већ тако, зашто не оптужиш и Марију?

— Она тада није била у соби.

— Могла је да чује кроз врата — наваљивао је Лисак.

— Доста! — прекиде Бомел, а затим повика: — Марија!

Кад се домаћица појавила, Бомел јој нареди да гостима припреми собе за спавање. — Ујутро ћеш скувати — додао је — чај за Лисака и Ђина и кафу за инспектора.

Чим је Марија изишла, инспектор покуша да се нашасти:

— Од кафе добијам горушицу. Боље да сам за своје последње јутро поручио чај!

— Само се ви шалите, инспекторе!... Дакле, господо,

на спавање! Обрачун се одлаже до сутра!

☆☆☆

Инспектор Жеди, наравно, целе ноћи није склопио ока. Пред зору, Бомел упаде у његову собу с карабином у руци.

— Инспекторе, — прошапта — шта мислите, ко ме је издао?

— Много тражите од мене! — рече Жеди.

Уто се појави Марија са чајем за инспектора.

— Лидо, — упита — хоћете ли да вам овамо донесем кафу?

— Да.

Неколико тренутака касније, Бомел је попио своју кафу и — срушио се на под! Инспектор подиже шолицу и помириша. Свакако, у њој је било отрова!

Он сиђе у трпезарију, где је Марија послуживала чајем Лисака и Мума.

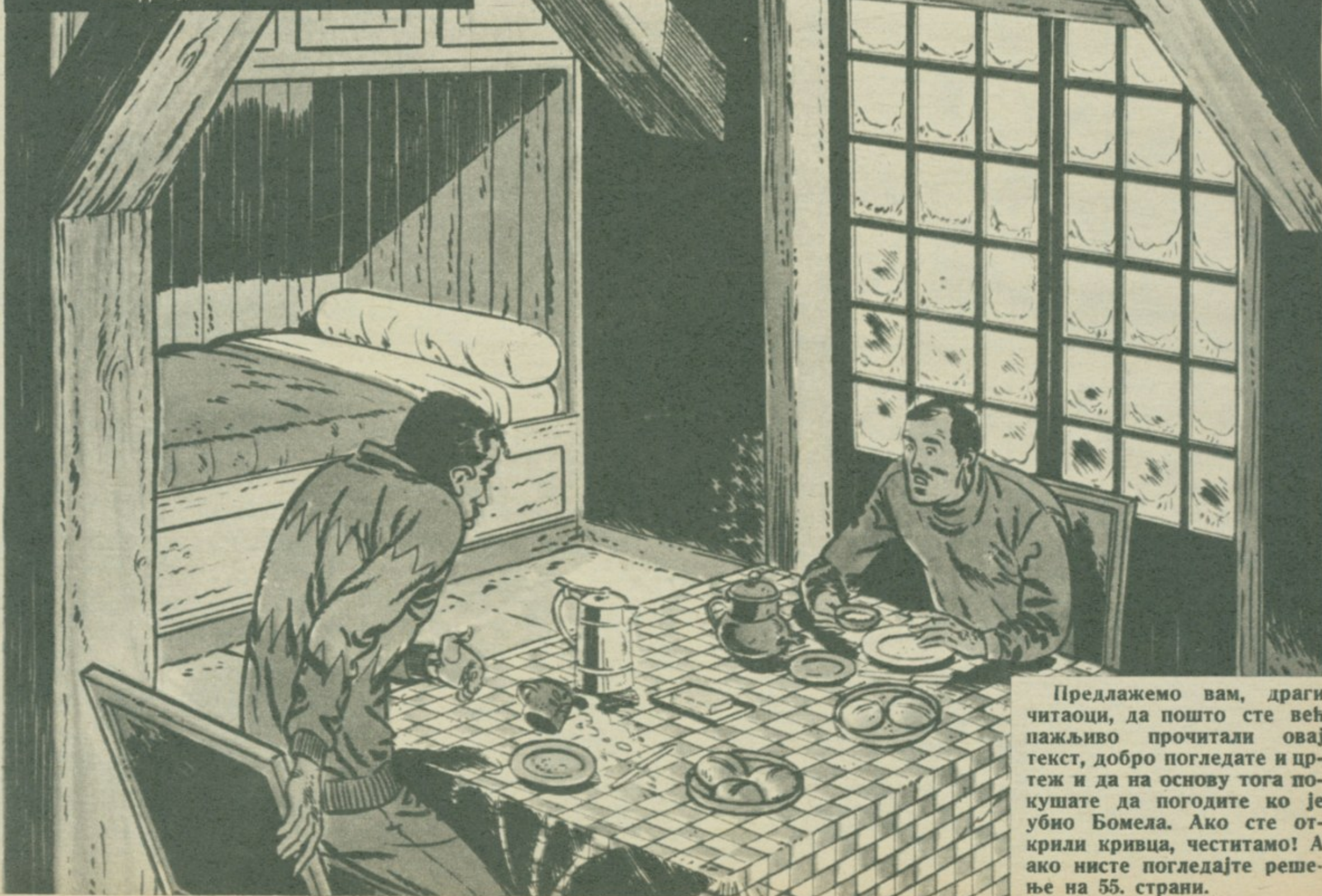
— Марија, Бомел је мртав. Неко од вас троје му је ставио отров у кафу.

— Отров! — повикаше сви у глас.

— Њих двојица су то учинили! — узвикну бесно Марија. — Док сам вам носила чај, кафа је била у кухињи!

— Хвала вам на помоћи, Марија, али ја већ знам ко је кривац. Направио је једну крупну грешку!

Само што је попио кафу, Бомел побледе и скочи на ноге

Предлажемо вам, драги читаоци, да пошто сте већ пажљиво прочитали овај текст, добро погледате и пртеж и да на основу тога покушате да погодите ко је убио Бомела. Ако сте открили кривца, честитамо! А ако нисте погледајте решење на 55. страни.

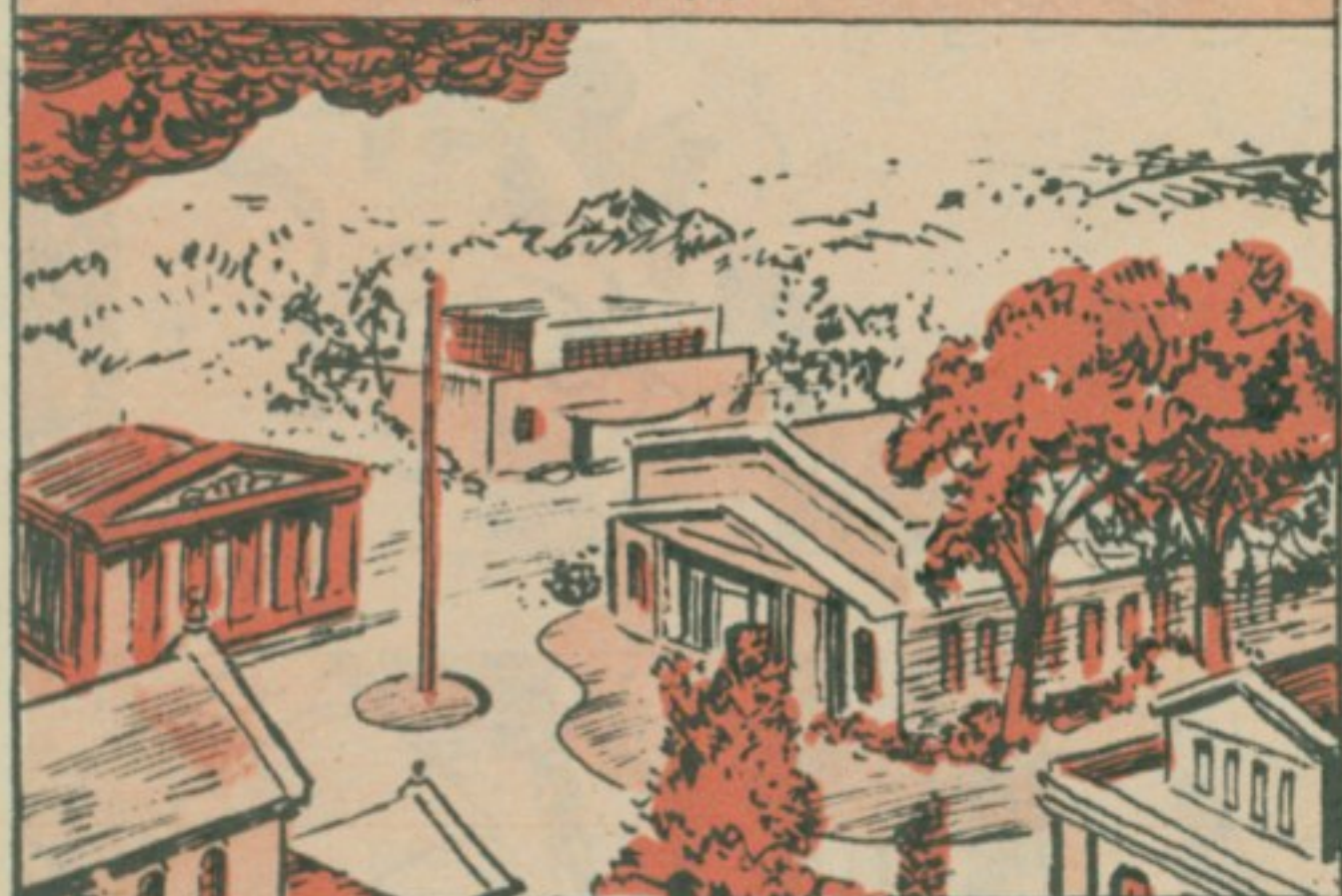

САД ГА ВИДИШ, САД ГА НЕ ВИДИШ!

ОБЛАЦИ КОЈИ ДОНОСЕ НЕПОГОДУ
И ФИНАНСИЈСКА КРИЗА
НАДНЕЛИ СУ СЕ НАД КОЛЕЋ
МЕДФИЛАД...

САСТАНАК САЗВАН ЗБОГ РЕША-
ВАЊА КРИЗЕ ЗАВРШИО СЕ А
ДА РЕШЕЊЕ НИЈЕ НАЂЕНО...

КАД БИ САМО НЕКИ
ОД НАШИХ СТУДЕНАТА
ДОБИО ОВОГОДИШЊУ
БОРСАЈТОВУ НАГРА-
ДУ...

ДЕКАН ХИГИНС ДОШАО ЈЕ НЕНАЈАВЉЕН У СТУДЕНТ-
СКУ ИСТРАЖИВАЧКУ ЛАБОРАТОРИЈУ...

ОХ... ТО ЈЕ МОЈ ПРОНА-
ЛАЗАК... ПОКУШАВАМ
ДА РЕШИМ ПРОБЛЕМ
НЕВИДЉИВО-
СТИ...

МОЈИ ОПИТИ ЗАСНОВАНИ СУ НА
БЕРСАКОВЉЕВОЈ ТЕОРИЈИ О НЕВИД-
ЉИВОСТИ ПРЕДМЕТА! ТО СЕ ПОС-
ТИЖЕ ПОМОЋУ СВЕТОСНИХ
ТАЛАСА КОЈИ, ЗАХВАЉУ-
ЈУЋИ ЈЕДНОЈ
ТЕЧНОСТИ КОЈА
НЕ ОДБИЈА ЗРА-
КЕ, ЗАОБИЛАЗЕ
ПРЕДМЕТЕ...

НА НЕСРЕЋУ, БЕРСАКОВ
ЈЕ ДУШЕВНО ОБОЛЕО И
БИО СМЕШТЕН У БОЛНИ-
ЦУ! ТО ЈЕ БИО
КРАЈ ЊЕГО-
ВЕ...

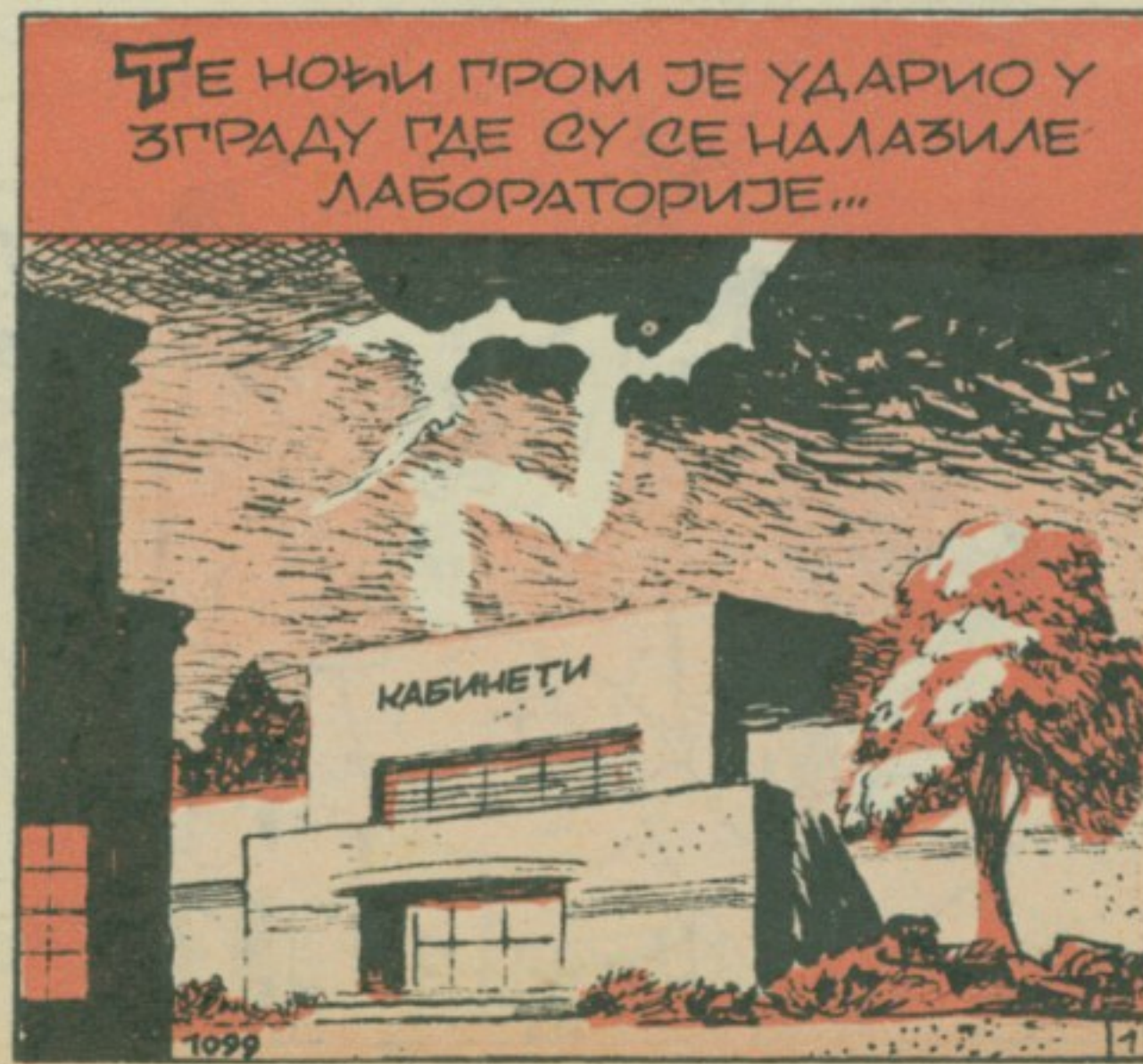
ШТА? И ТИ КОРИСТИШ
ОВЕ СКУПЕ АПАРАТЕ ДА
БИ РАДИО НА ТЕОРИЈИ
ЈЕДНОГ ЛУДАКА...

АХ... ОПРОСТИ-
ТЕ... ЈА...

ТЕ НОЋИ ПРОМ ЈЕ УДАРИО У
ЗГРАДУ ГДЕ СУ СЕ НАЛАЗИЛЕ
ЛАБОРАТОРИЈЕ...

ГРОМ ЈЕ ПРОШАО КРОЗ ИСТРАЖИВАЧ-
КУ ЛАБОРАТОРИЈУ...

...И УДАРИО У ЈЕДАН АПАРАТ!

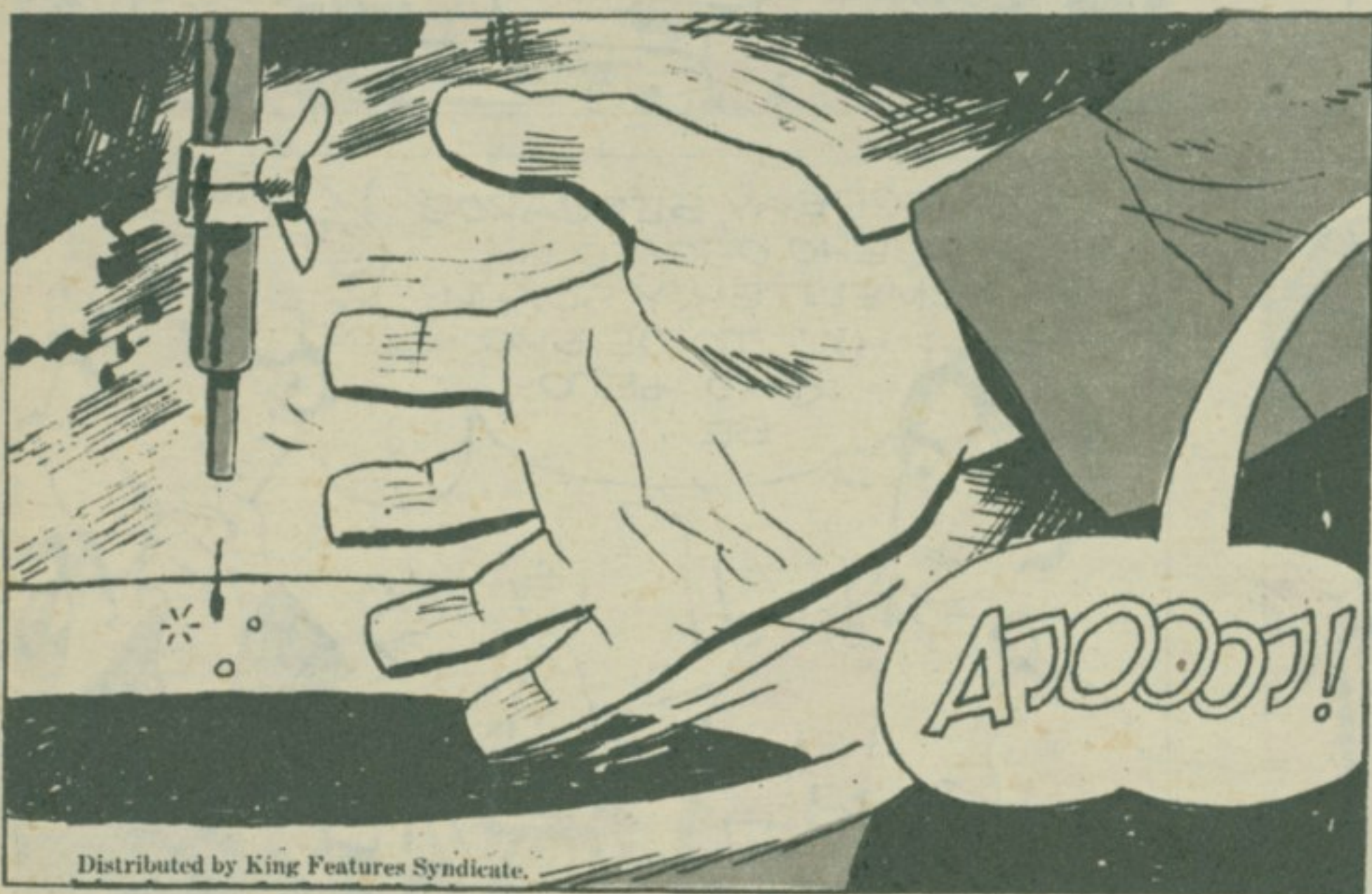
СУТРАДАН, КАД СЕ ДЕКСТЕР ВРА-
ТИО ДА НАСТАВИ СВОЈЕ ОПИТЕ...

КАКВА ЈЕ
ОВО ЧУДНА
ТЕЧНОСТ?
ЈА НИСАМ...

Copyright © 1972
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

АГООООТ!

Distributed by King Features Syndicate.

УСПЕО САМ! ГРОМ
И ЈА СМО УСПЕ-
ЛИ!

4-9

ДЕКСТЕРУ!
Т... ТВОЈИ
ПРЕСТИ!

ТУ СУ ПРЕСТИ...
САМО СУ
НЕВИДЉИВИ!

НЕВЕРОВАТ-
НО!

САД МОГУ ДА СЕБЕ
УЧИНИМ НЕВИДЉИВИМ!
ЗАМИСЛИТЕ... НЕ-
ВИДЉИВИМ!

Једна кола носећи три особе напустила су колеџ... али, само се једна од њих видела...

ЏЕК, схваташ ли да смо ми, вероватно, први невидљиви људи на свету?!

Схватам... ал' ипак то не волим!

Ја не марим много за прекретнице у науци... у ствари, није ме за науку много брига!

Деби је чекала у прикрајку док су два невидљива студента ушла у палату Џона Арноа...

Имамо среће... улазна врата су откључана!

ПАЛАТА
Џ. АРНОА
238

И врата од његове канцеларије су отворена! Тај као да је гун поверења у људе!

Distributed by King Features Syndicate.

Ја ћу да прегледам картотеку! Ти претреси писаћи сто!

Важи!

Кроз неколико минута...

Све је ту! Арно намерава да плати дугове али да после преузме читав комплекс зграда и претвори га у коцкарницу!

Ево и макете коцкарнице!

Прво ћемо све снимити... као доказ!

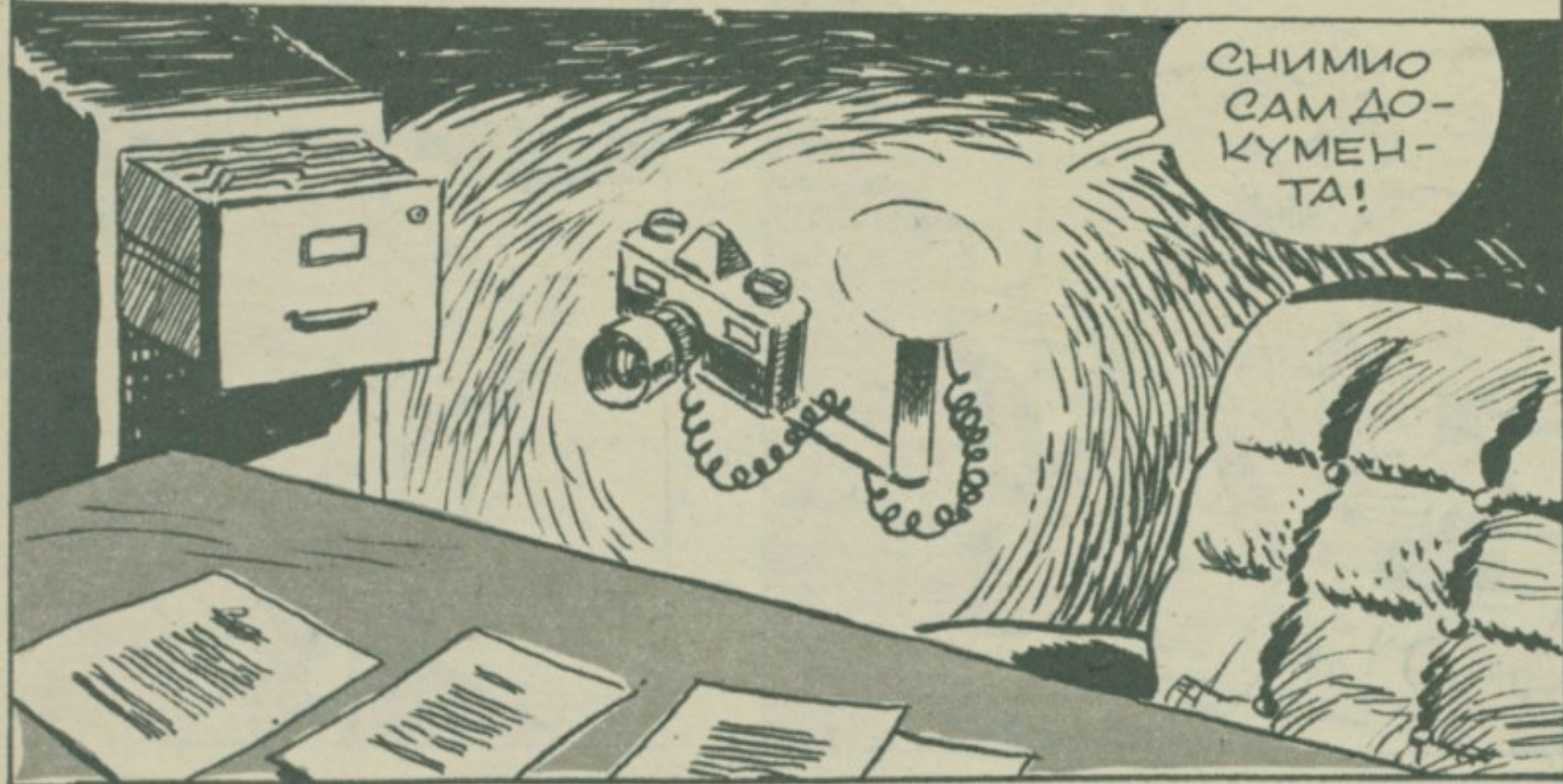
...а онда ћемо оставити овде овај мали одашиљач...

У том тренутку Џон Арно је ушао на споредна врата...

Посетиоци?!

НЕ СЛУТЕЊИ ДА СЕ АРНО ВРАТИО, ДВА НЕВИДЉИ-
ВА СТУДЕНТА НАСТАВИЛА СУ ДА ПРИКУПЉАЈУ
ДОКАЗЕ...

СНИМИО
САМ ДО-
КУМЕН-
ТА!

А САД И
МАКЕТУ КОЦ-
КАРНИЦЕ...

КАД ЈЕ АРНО УШАО У СВОЈУ КАНЦЕЛАРИЈУ, ЗАБЛЕ-
СНУО ГА ЈЕ ФЛЕШ ДЕКСТЕРОВЕ КАМЕРЕ...

ХЕЈ! РУКЕ
УВИС...
ОХ!

!

Ш... ШТА?!

ОХ! ПУБИМО
СЕ... ШТО
ПРЕ!

АРНО ЈЕ ЗАБЕЗЕКНУТО
БУЉИО У КАМЕРУ
КОЈА ЈЕ „ПЛОВИЛА“ КРОЗ
ВАЗДУХ...

КОРАЦИ... А НИ-
КОГА НЕМА!

УЛАЗНА ВРАТА...
САМА СУ СЕ ОД СЕ-
БЕ ОТВОРИЛА!

Copyright © 1972
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

БЕЖИМО, ДЕБИ!
АРНО НАМ ЈЕ
ЗА ПЕТАМА!

ТА КОЛА... КРЕНУЛА
СУ... А ЗА ВОЛАНОМ
НИКОГ НЕМА!

Једна црна лимузина зауставила се недалеко од колеџа...

НЕ ЖЕЛИМ
ДА МЕ
ПРИМЕТЕ! ТЕБЕ
ТУ НИКО НЕ
ПОЗНАЈЕ!

ЈАСНО,
ШЕФЕ!

И ПАЗИ ДА
ТЕ НЕ УХ-
ВАТЕ!

БЕЗ БРИГЕ,
ШЕФЕ!

ПРЕОБУЧЕН У МОЛЕРА, АРНООВ ПЛАЊЕНИК КУКИ БЕЗ СМЕТЊИ ЈЕ УШАО У ЗГРАДУ...

НЕКО ТАМО УНУТРА
РАЗГОВАРА...

ИСТРАЖИВАЧКА
ЛАБОРАТОРИЈА

У ЛАБОРАТОРИЈИ...

ТРЕБА ПОНОВО ДА
ИСПРОБАМО ТЕЧНОСТ...
ПРЕ НО ШТО ЈЕ ПРИ-
ЈАВИМО ЗА
НАПРАДУ!

АЛИ, ЈА КРОЗ
ПОЛА САТА
ИМАМ САС-
ТАНАК! НЕ
МОГУ САД...

Distributed by King Features Syndicate.

ЏЕК СЕ САГНУО, АЛИ НЕ ДОВОЉНО БРЗО...

ВИДИШ
ЛИ ШТА СИ
УРАДИО?

КУКИ, КОЈИ ЈЕ ВИРИО КРОЗ ПРОЗОРЧЕ ИЗ-
НАД ВРАТА, СРУШИО СЕ ОД ЗАПРЕПАШЊЕЊА...

ИСТРАЖИВАЧКА
ЛАБОРАТОРИЈА

5-14

КАКВА
ЈЕ ТО
ЛУПА?

ЛАБОР

МАЛО КАСНИЈЕ...

ШЕФЕ, ЗНАМ ДА
МИ НЕЋЕТЕ ВЕРО-
ВАТИ... АЛИ, ВИДЕО
САМ СОПСТВЕНИМ
ОЧИМА!

ВИДЕО?
ШТА?

Copyright © 1972
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ЏЕК ЈЕ ПОТРЧАО ДА ОБАВЕСТИ ПОЛИЦИЈУ А ДЕКСТЕР ДИРЕКТОРА БАНКЕ...

Али, ДИРЕКТОР БАНКЕ ДОЧЕКАО ЈЕ ДЕКСТЕРА С НЕВЕРИЦОМ...

ДИРЕКТОР ЈЕ ОСТАО ГЛУВ НА СВЕ ЊЕГОВЕ РЕЧИ...

ШТА СУ ТИ РЕКЛИ У ПОЛИЦИЈИ?

ДА САМ ПОТПУНО ЛУД!

ЗА ТО ВРЕМЕ У ТРЕЗОРУ БАНКЕ...

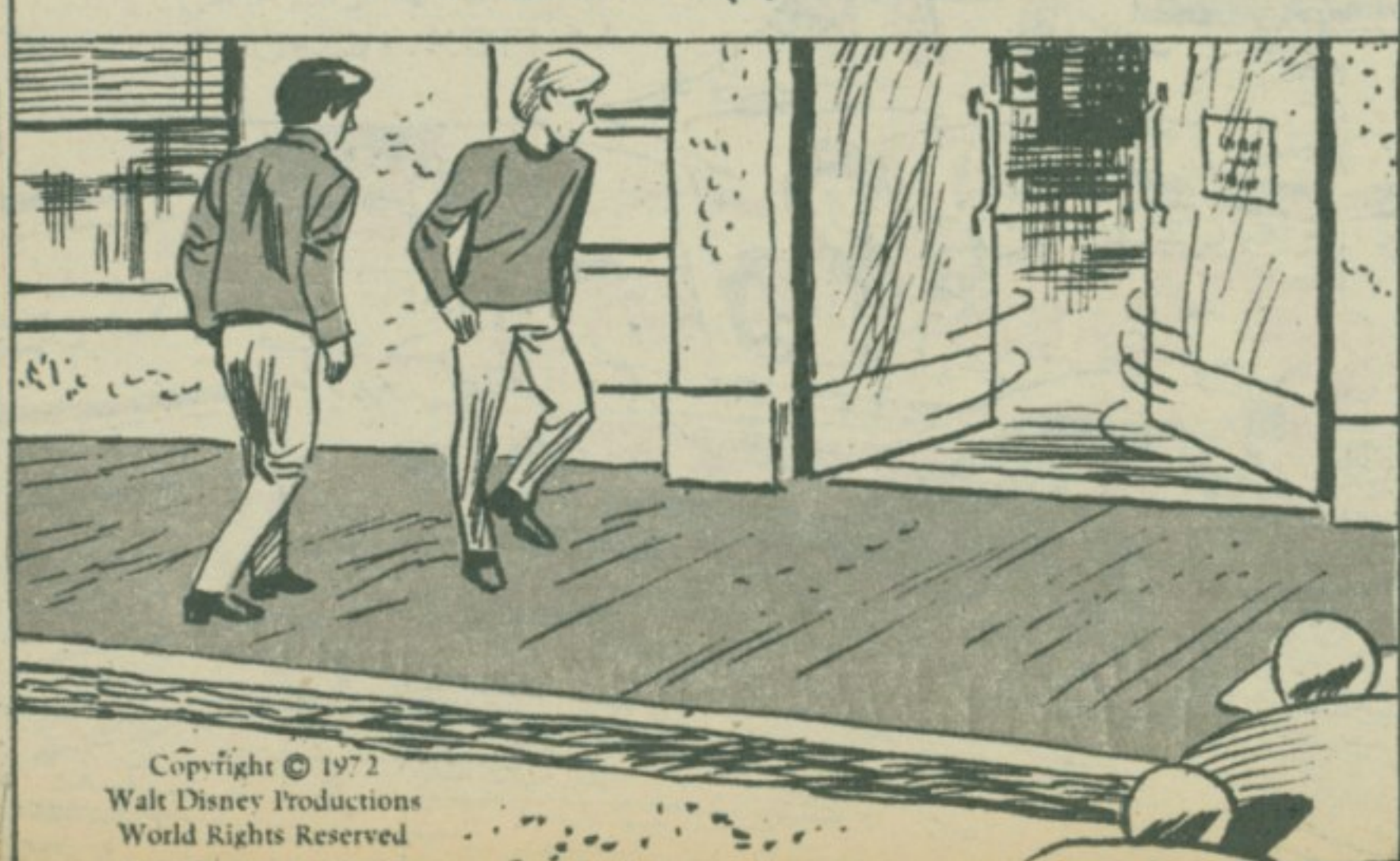

У РЕДУ, КУКИ! САД ЈОШ ПОПРЕКАЈ НОВАЦ... ПА ДА КИДАМО!

РАЗУМЕМ, ШЕФЕ!

УЛАЗНА ВРАТА БАНКЕ КАО ДА СУ СЕ ОТВОРИЛА САМА ОД СЕБЕ...

...ВРАТА НЕВИДЉИВОГ АУТОМОБИЛА СУ СЕ ЗАЛУПИЛА, МОТОР ЗАПРМЕО... ГУМЕ ЗАЦВИЛЕЛЕ...

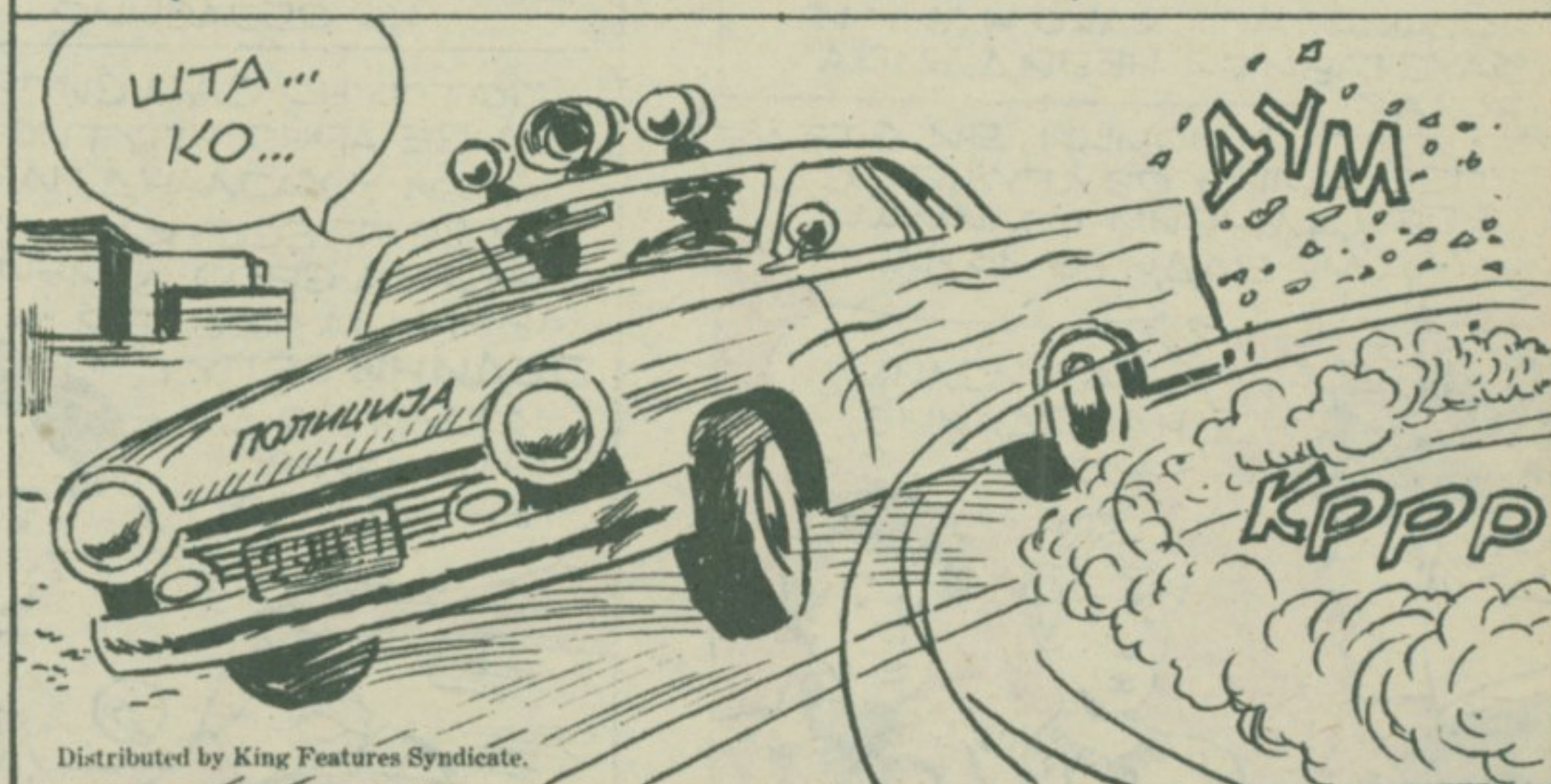
ДВА БАНДИТА ЗАМАКЛА СУ ИЗА УГЛА ДОК СУ ИХ ЏЕК И ДЕКСТЕР ПРАТИЛИ У СВОЈИМ СТАРИМ КОЛИМА ...

НЕВИДЉИВА КОЛА ПРОЛЕТЕЛА СУ КРОЗ ЦРВЕНО СВЕТЛО СЕМАФОРА ...

... И ОЧЕШЛА СЕ О ПОЛИЦИЈСКИ АУТОМОБИЛ КОЈИ ЈЕ ХИТАО ПРЕМА ОПЉАЧКАНОЈ БАНЦИ ...

Distributed by King Features Syndicate.

ШТА НАС ЈЕ ТО УДАРИЛО?

У ШТА СМО ТО МИ УДАРИЛИ?

НАРЕДНИЧЕ, ТО СУ ОНА ДВА ГАНГСТЕРА КОЈИ СУ ОПЉАЧКАЛИ БАНКУ! БЕЖЕ У НЕВИДЉИВИМ КОЛИМА!

Copyright © 1972
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

МОЖДА ЈЕ МОМАК У ПРАВУ! ОСЕЋА СЕ МИРИС ЗАПРЕЖАНИХ ГУМА! ЕВО И ТРАГ...

НЕВЕРОВАТНО... АЛИ ИПАК НАС ЈЕ НЕШТО НЕВИДЉИВО УДАРИЛО!

ПАЖЊА СВИМ ПАТРОЛНИМ КОЛИМА! ПЉАЧКАШИ БАНКЕ БЕЖЕ ПРЕМА ЈУГУ... У НЕВИДЉИВИМ КОЛИМА!

ПОРУКУ НАРЕДНИКА КАСИДИЈА ПРИМИЛА СУ ЈЕДНА ПАТРОЛНА КОЛА ...

... ЗАТИМ И ДРУГА ... И ТРЕЋА ...

ЧИТАВА ПОЛИЦИЈА ЈЕ НА НОГАМА. АЛИ, КАКО НАћи И ЗАУСТАВИТИ НЕВИДЉИВА КОЛА?

МОМЦИ, ВИ СТЕ МЕ УПЕТЉАЛИ У ОВУ ГУЖВУ С "НЕВИДЉИВИМ КОЛИМА" - САД МЕ ВАДИТЕ ИЗ ЊЕ!

ЈА МИСЛИМ, НАРЕДНИЧЕ, ДА...

ДЕКСТЕР ЈЕ СВЕ ПОТАНКО ОБЈАСНИО...

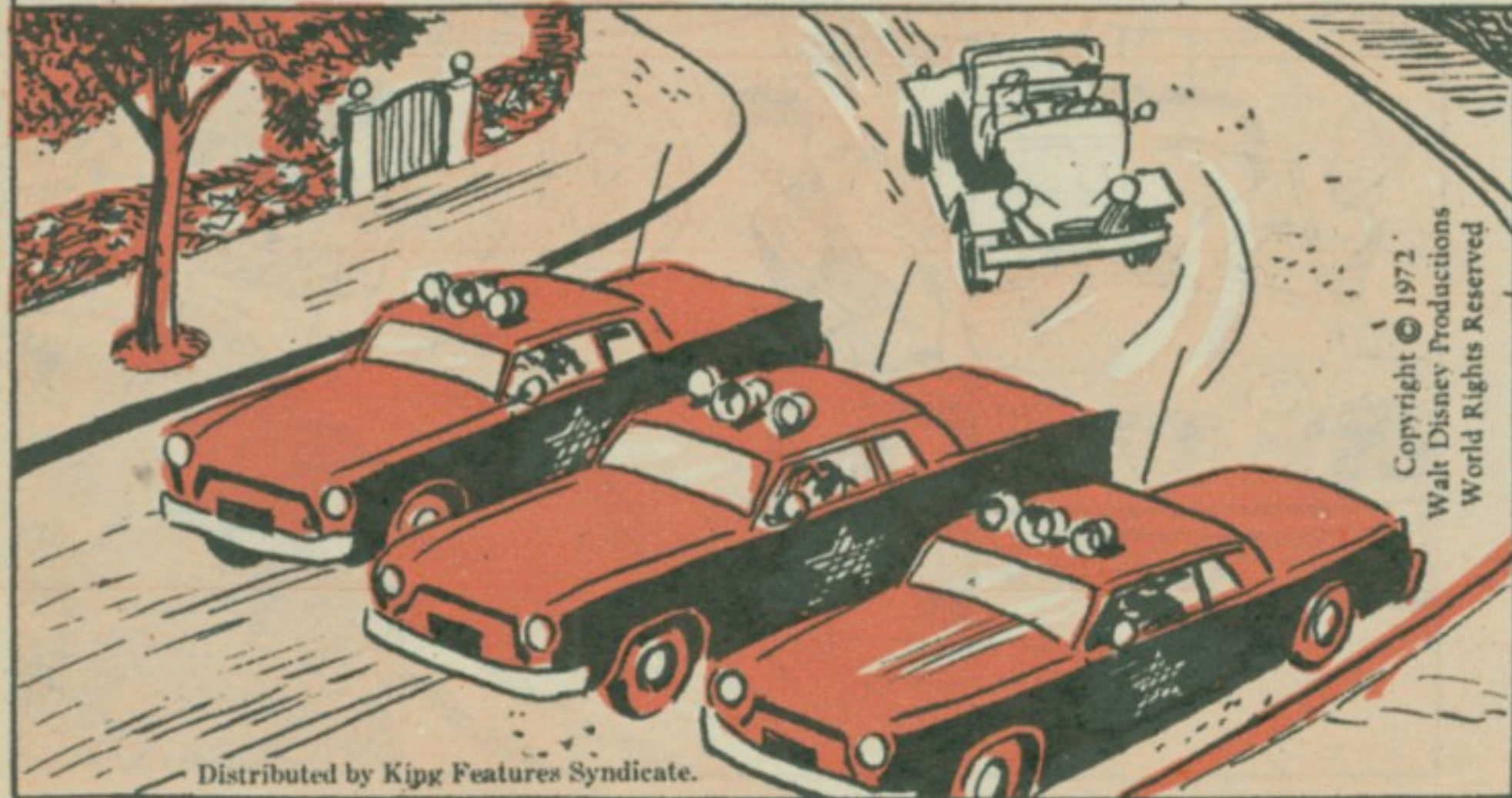
ПОТПУНО САМ СИГУРАН ДА СЕ АРНО УПУТИО СВОЈОЈ КУЋИ У ХАЗЛАНД ПАРКУ ДА БИ СЕ ПРЕСВУКАО И ПОБРИЧУО ЗА СВОЈ АЛИБИ! АВЕНИЈА ЧЕСТЕР ЈЕДИНИ ЈЕ ПУТ КОЈИМ ДО ТАМО МОЖЕ ДА СТИГНЕ!

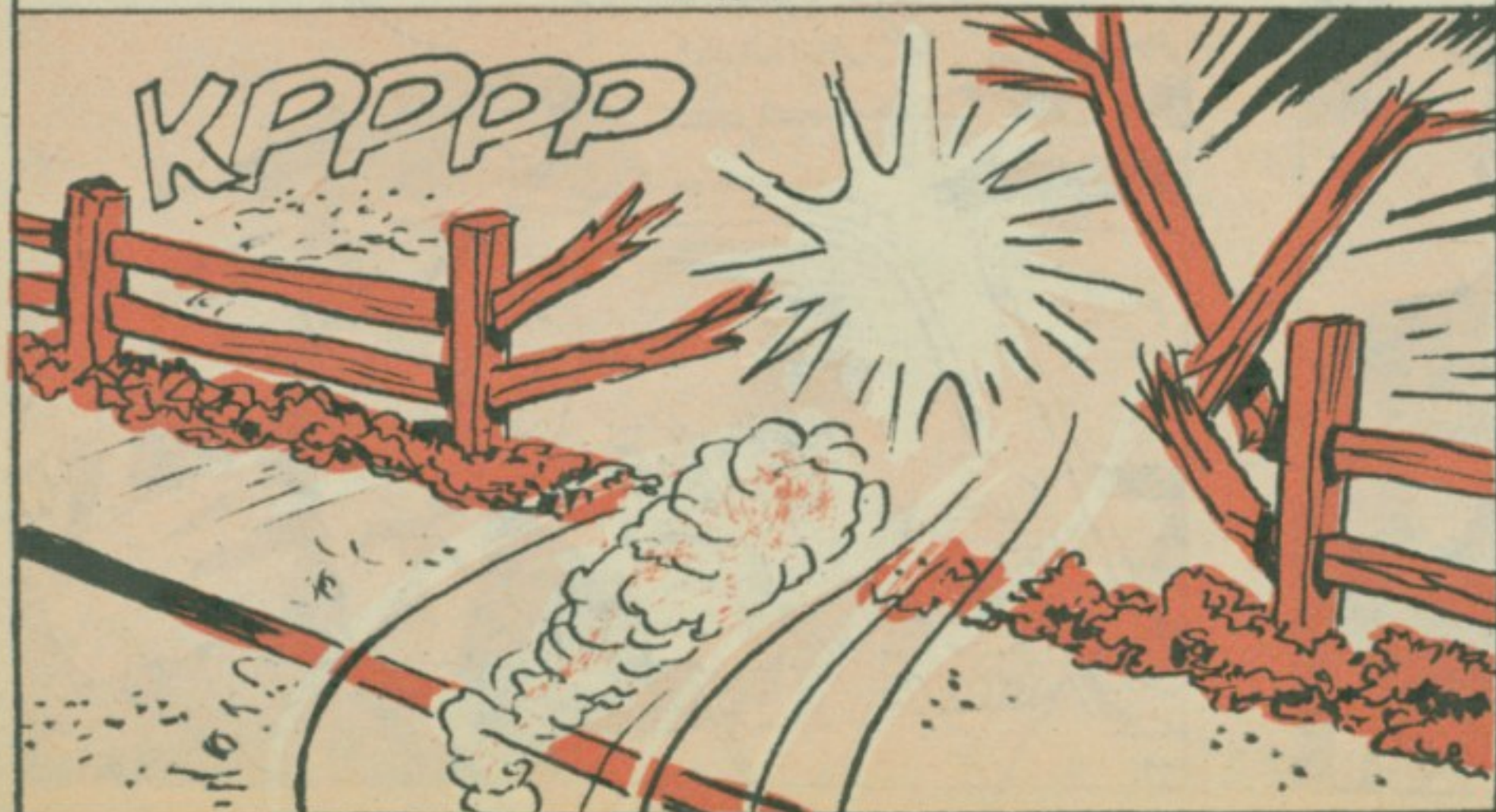
БЛОКИРАЈТЕ ТУ АВЕНИЈУ И УХВАТИЋЕТЕ ГА!

ВЕЋ ПОСЛЕ НЕКОЛИКО МИНУТА ЧУДНА ПОВОРКА АУТОМОБИЛА ЛАГАНО СЕ КРЕТАЛА АВЕНИЈОМ ЧЕСТЕР...

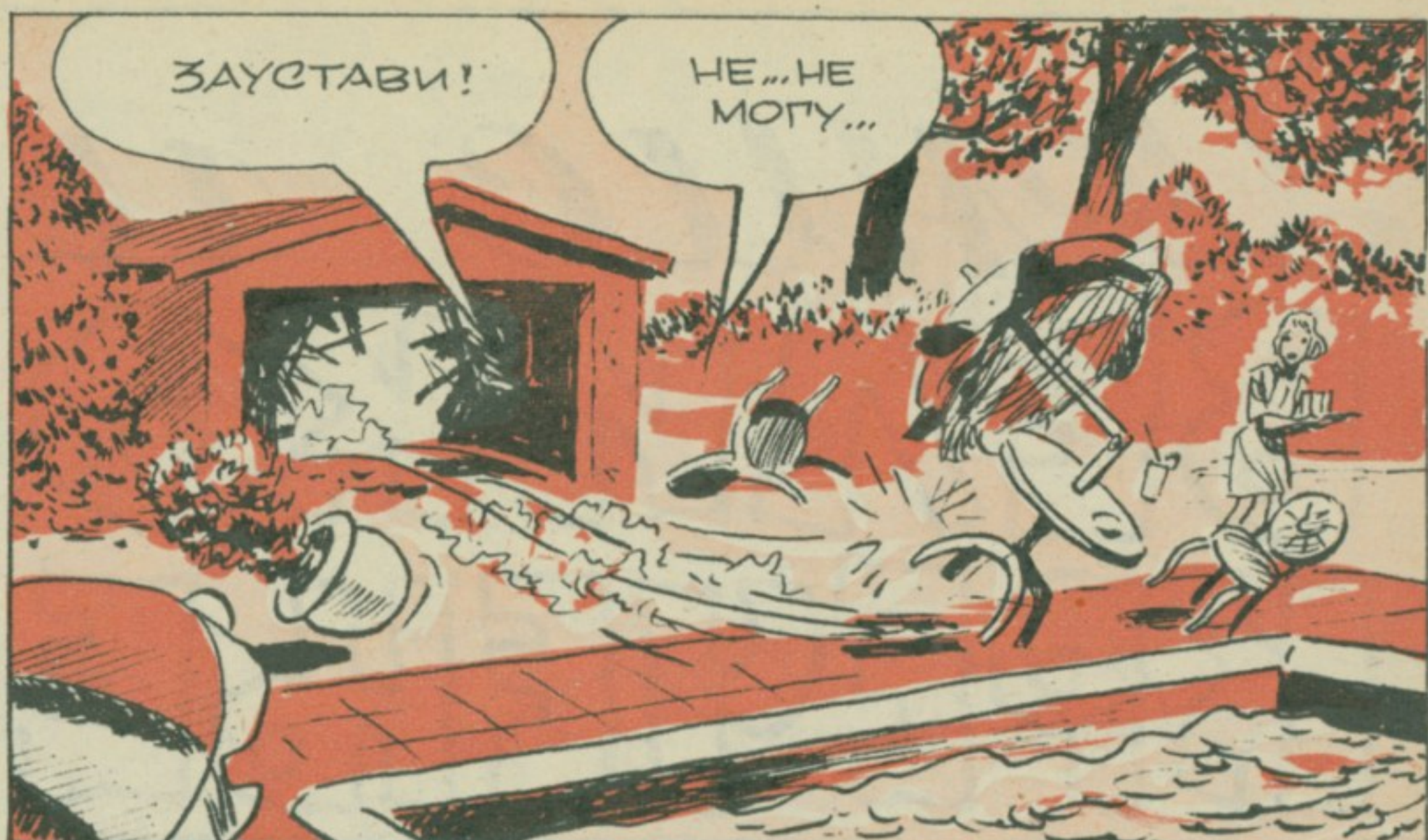

КОЛА С БАНДИТИМА НАГЛО СУ СКРЕНУЛА... ВОЗАЧ ЈЕ ИЗГУБИО КОНТРОЛУ НАД ВОЛАНОМ...

КОЛА БЕГУНАЦА ПРОБИЛА СУ ОГРАДУ
А ЗАТИМ И ЗИД ЈЕДНЕ ГАРАЖЕ И...

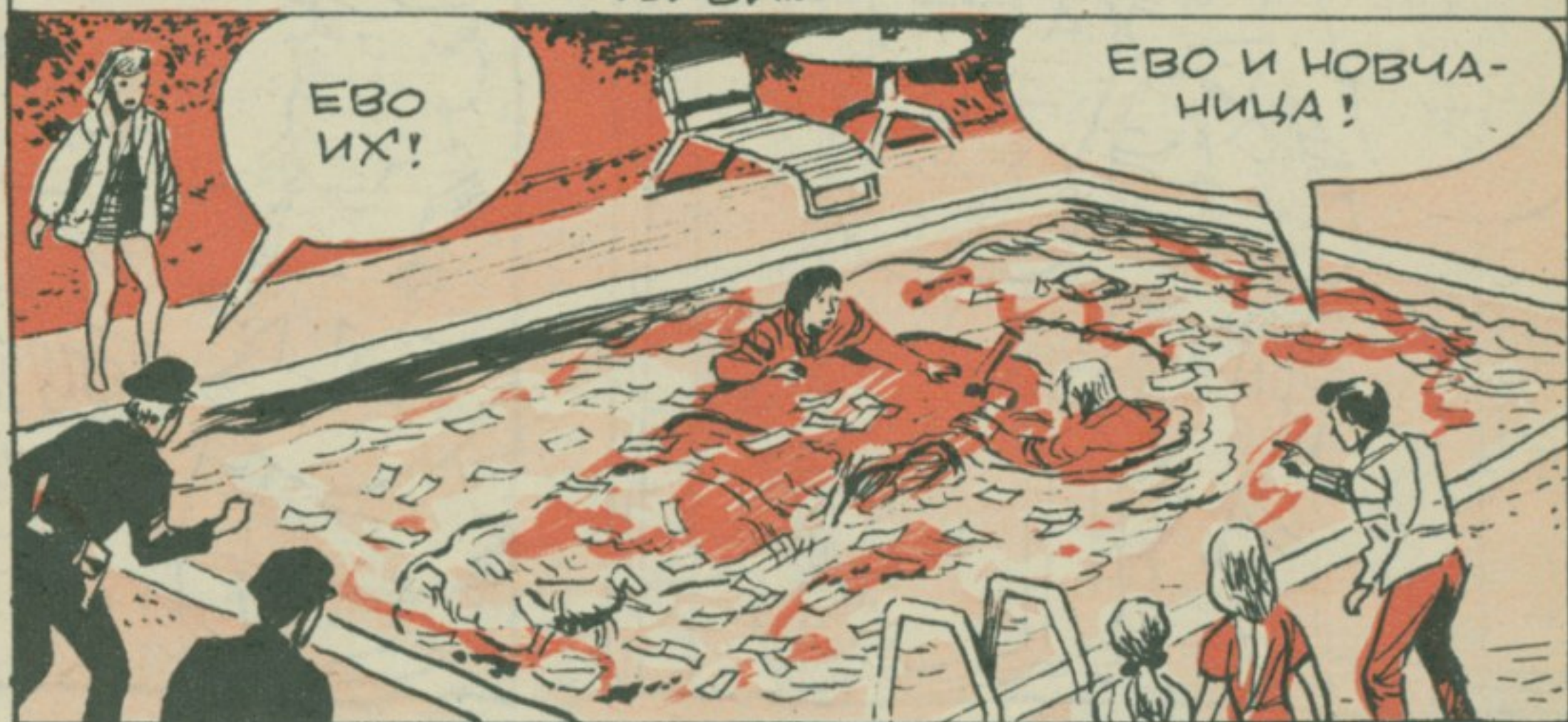

ВОДА ИЗ БАЗЕНА У КОЈУ СУ СЕ КОЛА СПЉЕ-
СКОМ СТРМОГЛАВИЛА ШИКНУЛА ЈЕ УВИС...

Copyright © 1972
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ДОК СУ ПОЛИЦАЈЦИ СТИГЛИ, ВОДА ЈЕ ВЕЋ СПРАЛА
ТЕЧНОСТ КОЈА ЈЕ ЉУДЕ И ПРЕДМЕТЕ ЧИНИЛА НЕВИД-
ЉИВИМ...

РАСПРШИВАЧ...
МОЈ РАСПРШИ-
ВАЧ!

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ, ПОСЛЕ ЈАВНОГ
ПРИКАЗИВАЊА ДЕЈСТВА ЧУДЕСНОГ СПРЕЈА...

ДЕКАНЕ, МОГУ
ЛИ ЗА ЧАСАК ДА ИХ
ПОДРЖИМ У
РУЦИ?

ДА... АЛИ
ЗАИСТА СА-
МО ЗА ЧАСАК!

КАСНИЈЕ...

ПА... НАШУ СТАРУ ШКОЛУ
ИСКУПИЛИ СМО ЗА ОВУ
ГОДИНУ! А ШТА ЋЕМО ЗА
НАУЋУ?

БЕЗ БРИГЕ!
ВЕЋ ЋЕМО НЕ-
ШТО СМИСЛИ-
ТИ!

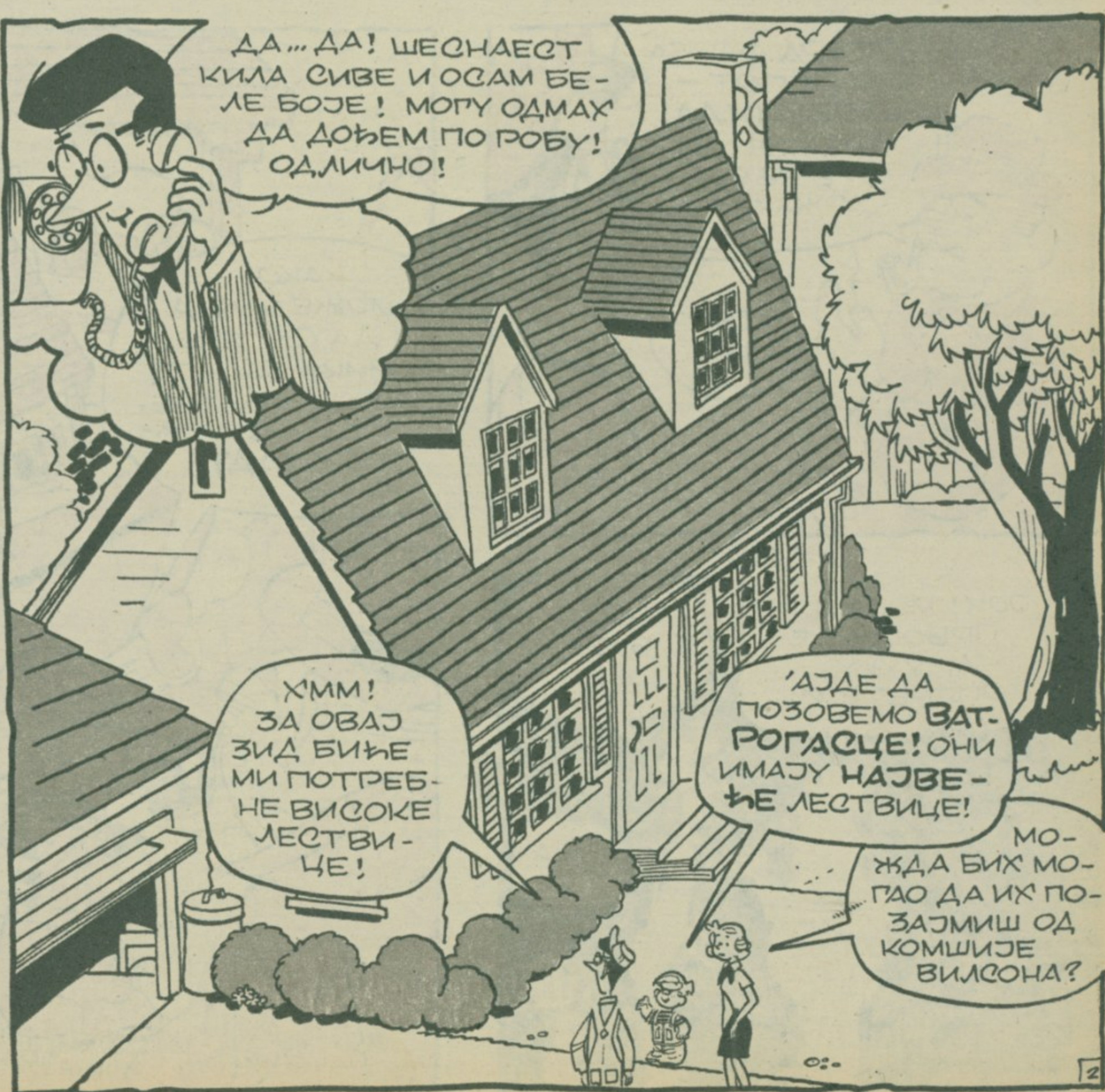
КРАЈ

Денис и ВЕЛИКО КРЕЧЕЊЕ

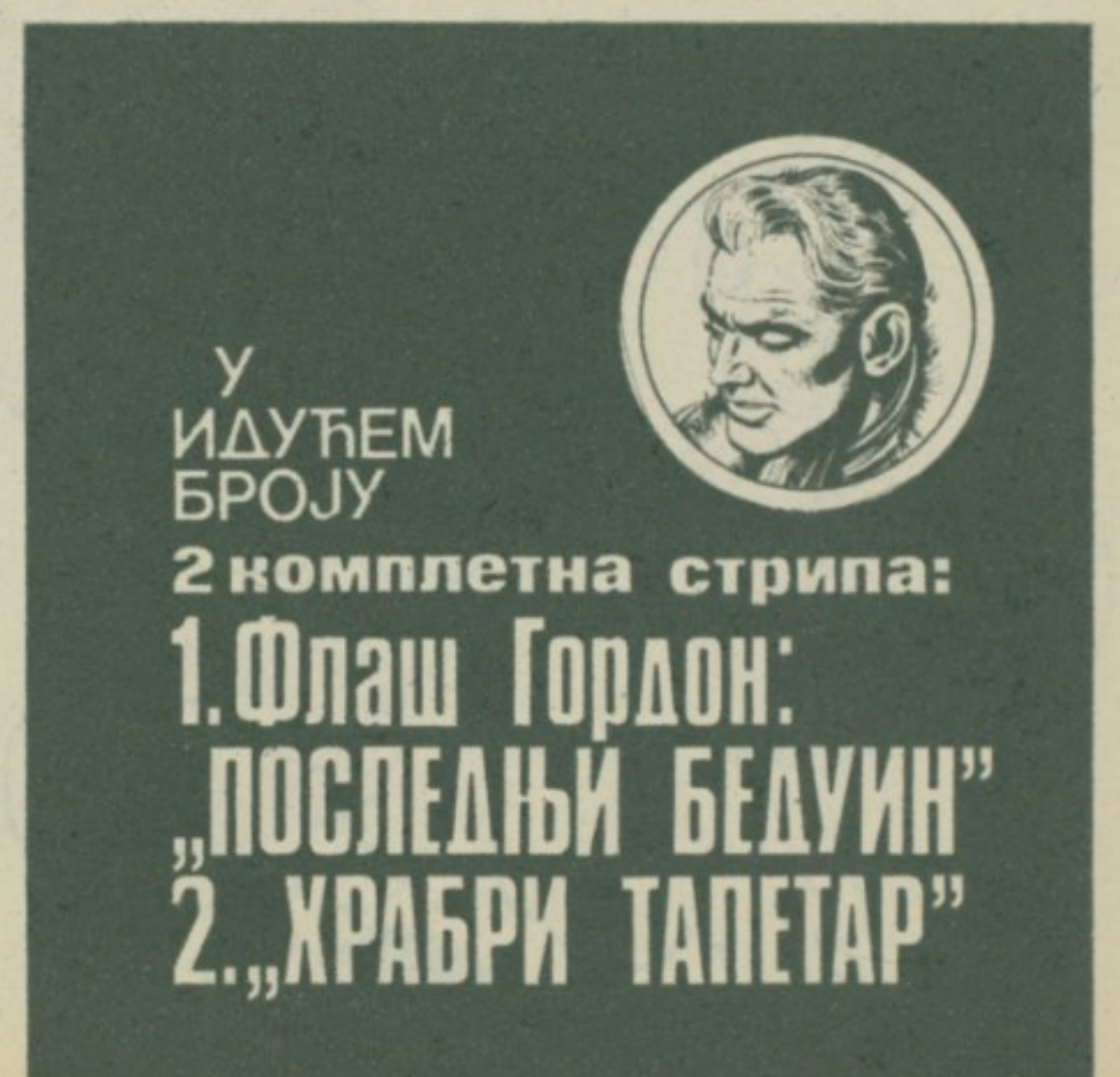
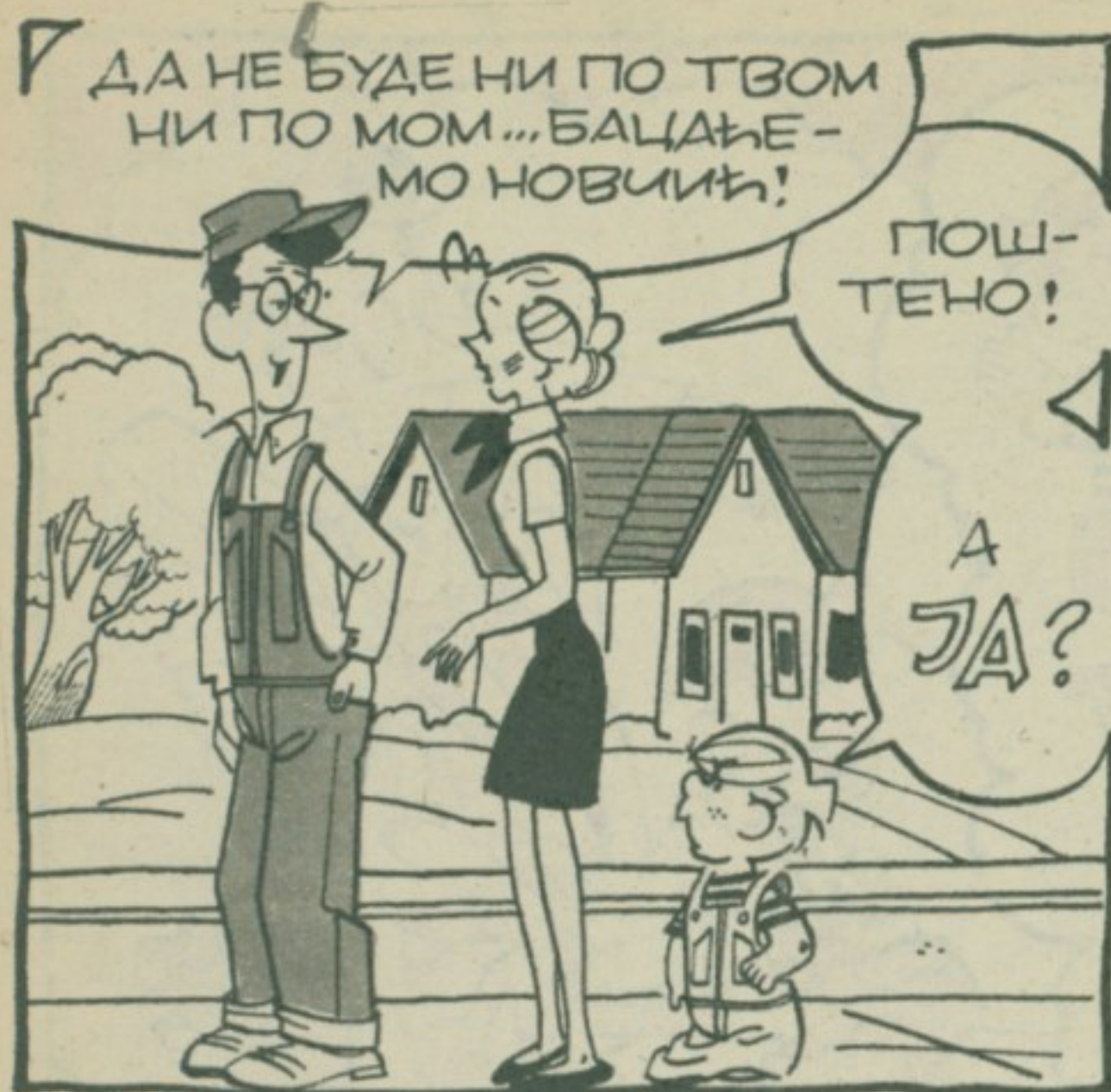

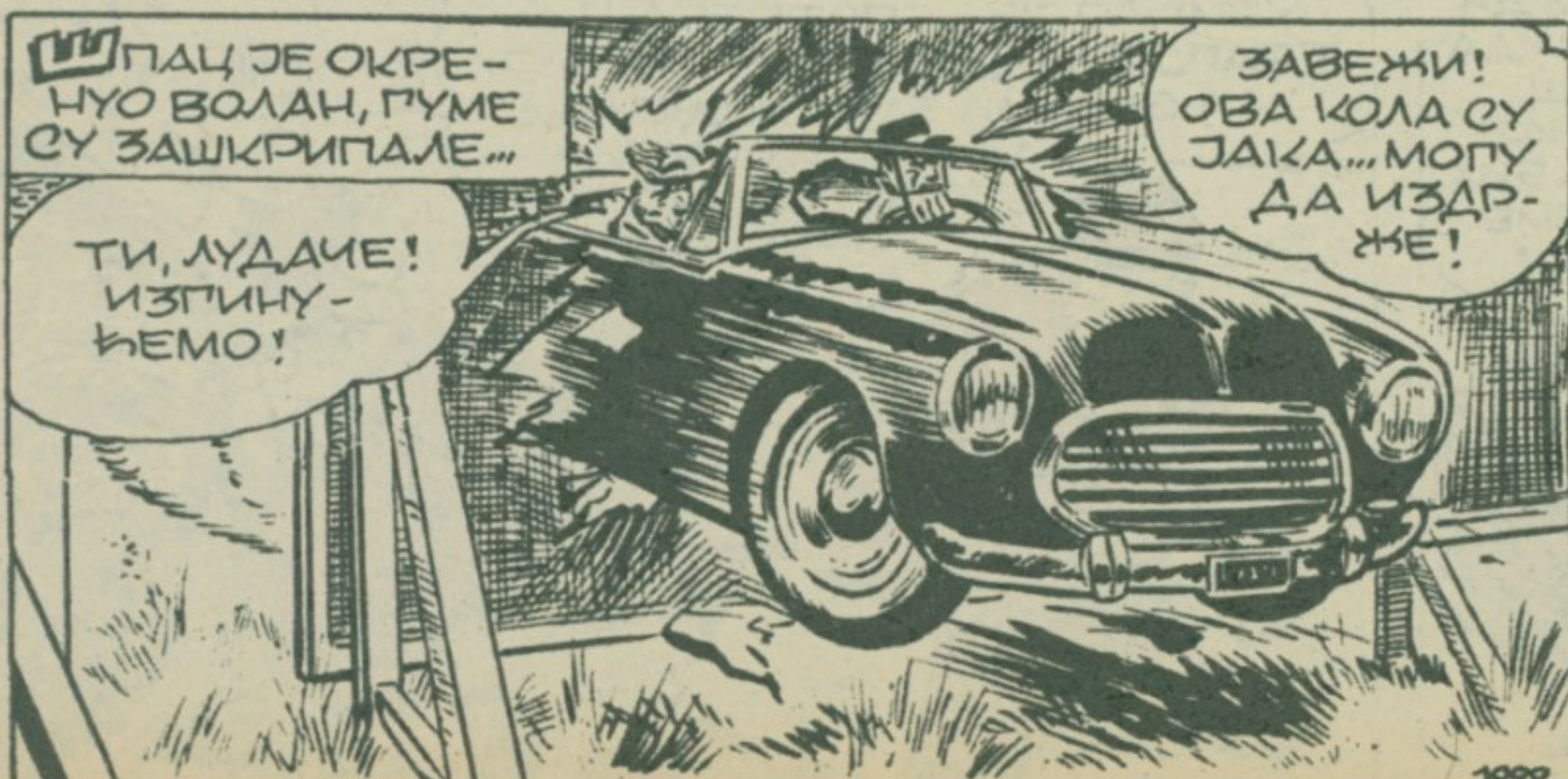

ЗИП И ОЛАВ

ШЕТНАЕСТ МИНУТА КАСНИЈЕ
НА ПЛАНИНСКОМ ПУТУ...

ОХО! ИЗГЛЕДА ДА СУ
ШПАЦОВА КОЛА СЛЕТЕЛА
ПРЕКО ИВИЦЕ! АЛИ, КЛА-
ДИМ СЕ ДА ОН НИЈЕ
СЛЕТЕО С
ЊИМА!

У ИДУЋЕМ ТРЕНУТКУ
ЗАЧУЛА СЕ ЕКСПЛОЗИЈА...

КОЛА СУ СЕ
РАЗБИЛА... АЛИ У ЊИ-
МА НИКОГ НЕМА!
ТО ЈЕ ТРИК!

ЗИП ЈЕ СКРЕНУО НА СТРМУ
ПЛАНИНСКУ СТАЗУ...

МАРКИ ЈАКО ХРАМЉЕ!
ШПАЦ НЕ МОЖЕ
БИТИ ДАЛЕКО
АКО ГА ЈЕ
ПОВЕО СА
СОБОМ...

ЗИП ЈЕ НАГЛО
ЗАКОЧИО...

ОВДЕ БИХ БИО
ОДЛИЧНА МЕТА...
АКО ШПАЦ МОТРИ
ДА ГА НЕКО НЕ ПО-
НИ! ИМАМ ИДЕ-
ЈУ!

ЗИП ЈЕ ПОЗВАО ГЛАВНИ
ШТАБ...

...У РЕДУ! ПО-
СТУПИТЕ ТА-
КО... ПА ЋЕМО
ГА СИГУРНО
УХВАТИТИ!

СВОЈ ПРИ-
ЈЕМНИК ПУ-
СТИО ЈЕ
НАГЛАСИЈЕ...

ОДБЕГЛИ УБИЦА ИЗНЕНАДА ЈЕ
ЧУО ПРОМОГЛАСНЕ РЕЧИ...

ОПКОЉЕН СИ, ШПАЦ! ОСЛОБОДИ
СВОЈ ЗАРОВЉЕНИКА И БАЦИ
ОРУЖЈЕ! ДОЛАЗИ-
МО!

ДО
ЋАВОЛА! А
МИСЛИО САМ
ДА САМ ИХ
ПРЕВАРИО!

ЗИП ЈЕ ОСТАВИО
СВОЈ МОТОЦИКЛ
НАДАЈУЋИ СЕ
ДА ЋЕ ШПАЦ
ИЗИЊИ ИЗ
ЗАКЛОНА И
ПОКУШАТИ
ДА ПОБЕГ-
НЕ...

НАСТАВИ
ДА КОРАЧАШ,
МАРКИ, ИЛИ
ЋЕШ ДОБИ-
ТИ МЕТАК
У ЛЕЂА!

БИЛА ЈЕ ТО ШПАЦОВА
ВЕЛИКА ГРЕШКА...

ПРУЖИО
СИ МИ ПРИЛИКУ
КОЈУ САМ ЖЕЛЕО...
ДА ПУЦАМ БЕЗ РИЗИ-
КА ДА ПОГОДИМ
ТВОГ ТАОЦА!

ШПАЦ ЈЕ
ПОКУШАО
ДА ПОБЕГ-
НЕ...

ИГРА ЈЕ
ЗАВРШЕНА,
ШПАЦЕ!

ЋАВО НЕК
ТЕ НОСИ! МИ-
СЛИО САМ ДА
ЋЕШ СИЊИ ДА
ПОГЛЕДАШ
СЛУПАНА КО-
ЛА... А ЈА БИХ
ЗА ТО ВРЕМЕ
УМАКАО!

ЗИП ЈЕ ПОНОВО ПОЗВАО
ГЛАВНИ ШТАБ...

УБИЦАЈ ЈЕ НЕПОТРЕБАН!
ТРАГОВИ ТОЧКОВА ПОКАЗУЈУ
ДА СУ КОЛА ЗАУСТАВЉЕНА...
А ШПАЦ ИХ ЈЕ ЗА-
ТИМ ПУРНУО
ПРЕКО ИВИ-
ЦЕ!

ДРУМСКА
ПАТРОЛА

КРАЈ

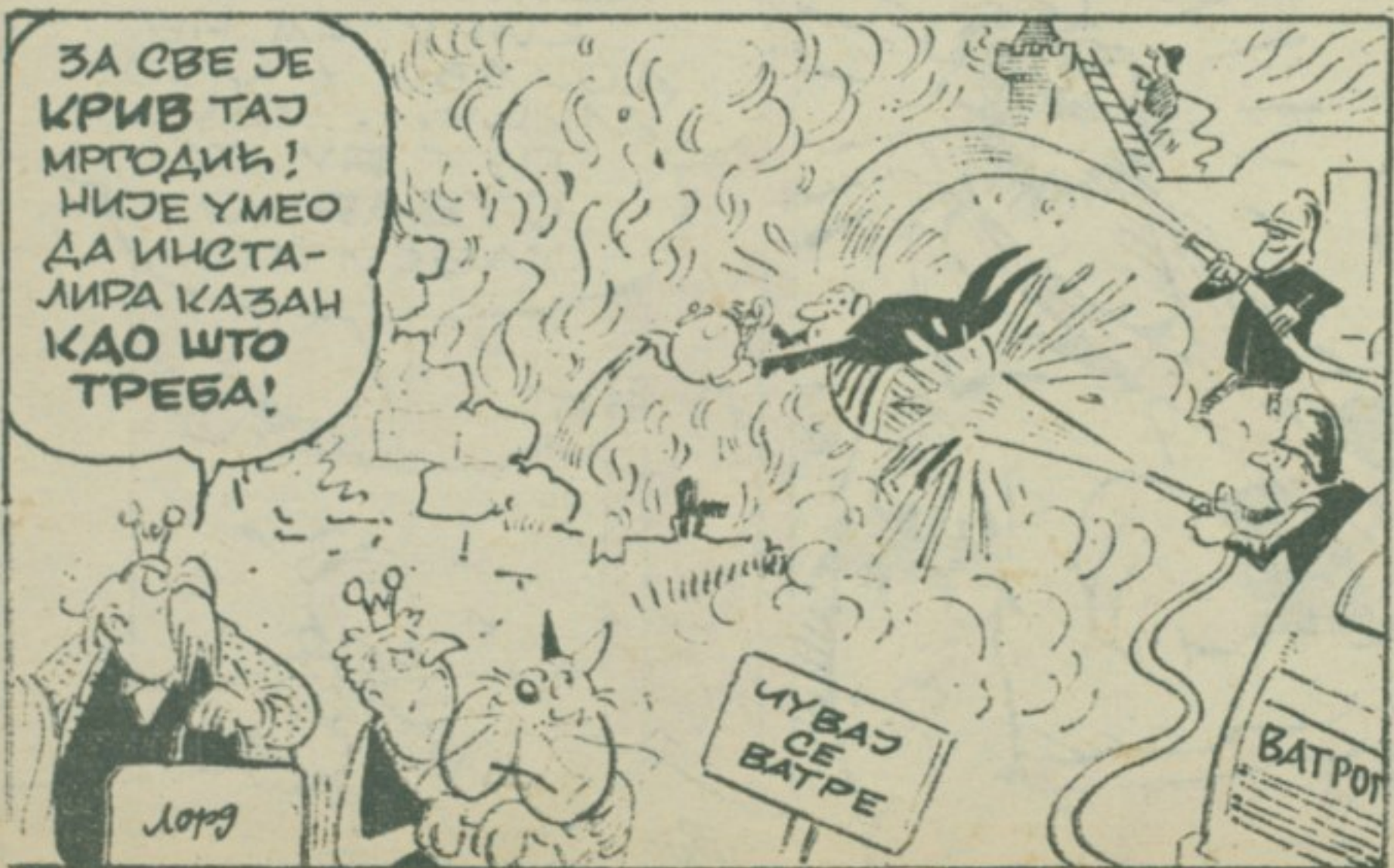
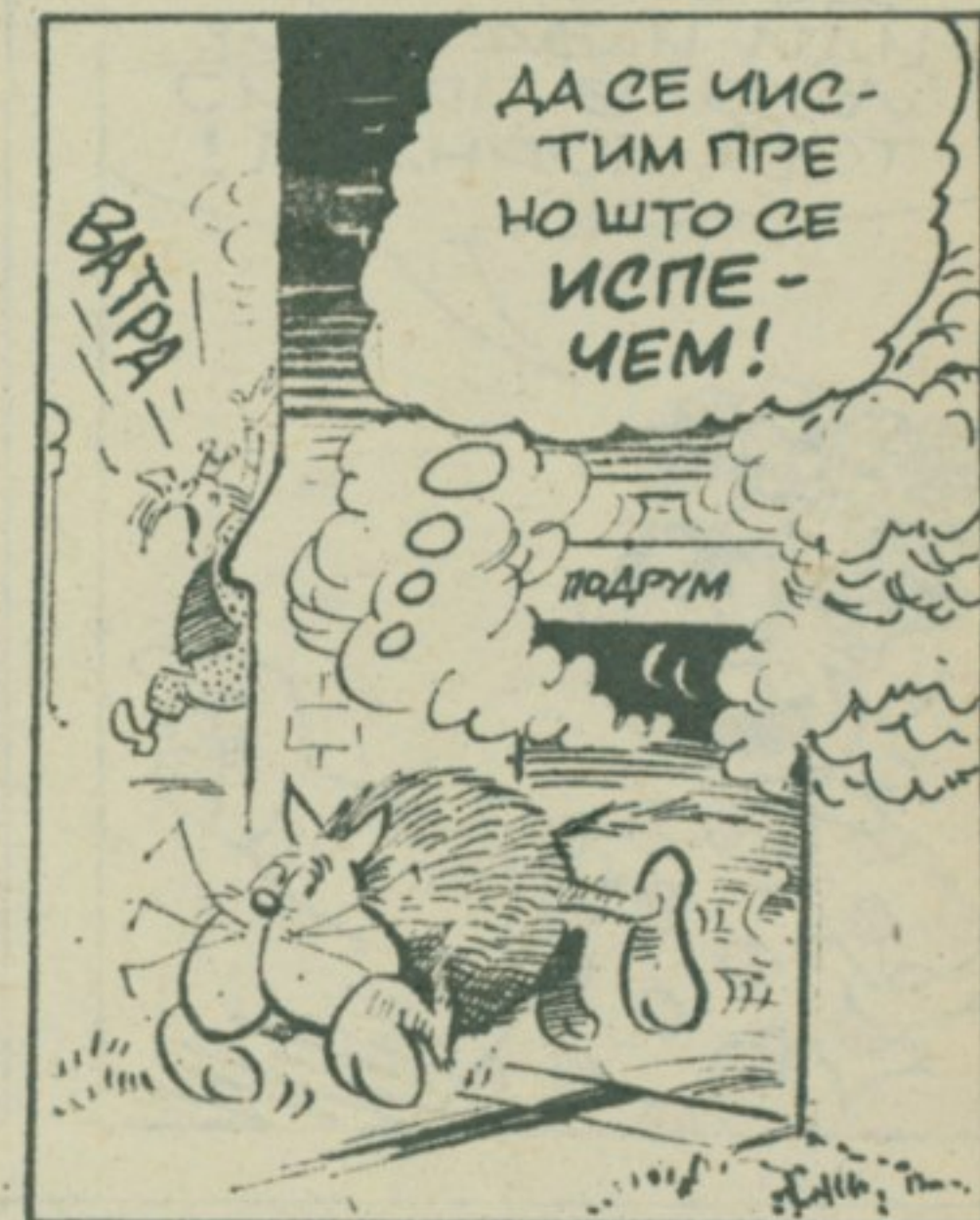

М

И

Ц

К

НУЛА Х****

ПЛАНЕТА РИБА

И ПО-
ЦЕЛА ЈЕ
ВЕЛИКА
ТРКА
С
ВРЕМЕ-
НОМ...

ЕНО
ТАЈАНСТ-
ВЕНОГ
БРОДА!
ПРИВЛИЖА-
ВА СЕ!

БРЕДЕ,
ПРОВЕРИ
БРОЈ
БРОДА...
УТВРДИ
КОЈИ
ЈЕ...

Х-97...ЕВО! ТО
ЈЕ ПЛАНЕТАРНИ
СТРАЖАРСКИ
БРОД,
АСТРАН...

НЕМОГУ-
ЋЕ! АСТРАН
ЈЕ ПРЕ ШЕСТ
МЕСЕЦИ
ПОЛЕТЕО
ПРЕМА
САЗВЕЖЂУ
ЛЕНТАУР 9!

САД
БИ МОРАО
ДА БУДЕ
БАР МИЛИОН
И ПО КИЛО-
МЕТАРА
ДАЛЕКО!

КАО ШТО
ВИДИШ
НИЈЕ...
АКО НЕ ПО-
ЖУРИМО...
БРОД НИКУД
ВИШЕ НЕЋЕ
СТИКИ!

МОДУЛ СЕ ОДВОЈИО
ОД МАТИЧНОГ
БРОДА...

ХРАБРИ КОСМОНАУ-
ТИ ПОШЛИ СУ У
СУСРЕТ НОВОЈ
ОПАСНОСТИ...

ВРАТА
СУ ОТВО-
РЕНА!

ВИ И ЈА,
ДОКТОРЕ,
ПОКУШАЋЕМО
ДА
УГАСИМО
ВАТРУ!

А
ТИ,
ГРЕГ,
ПОКУШАЈ
ДА
ПРОНАЂЕШ
ВОДУ!

У
РЕДУ!

ГРЕГ СЕ
САМ
ПРОБИО ДО
ОДАЈЕ ЗА
ПОСАДУ...

ШТА...?
РЕЗЕРВО-
АР ПУН
ВОДЕ... И
НЕКО
ЈЕ У
ЊЕМУ!

НЕ
БОЈТЕ СЕ
...ИЗВУКИ
ЋУ ВАС...
ОДМАХ!

НЕ...
НЕ...
НЕ...
НЕ
СМЕМ!

НЕ РА-
ЗУМЕМ...
ЊЕГОВЕ
РУКЕ И НОГЕ
... ПОКРИВЕ-
НЕ СУ
КРЉУШТИМА
... И ИМАЈУ
ПЛОВНЕ
КОЖИ-
ЦЕ!

И ДУКЕ СЕДМИЦЕ: ЕКСПЛОЗИЈА!

ЖИТ СТРАНА

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЗА КОЈИ ЖИВОТ ТРЕБА ДА СЕ РОДИМ

Текст и музика: Дато А. Топић
Аранжман: Ведран Божић
Изводи група „Тајм“ — трајање 10:05

За који живот треба да се родим
За који судњи дан треба да живим
И којем богу треба да се молим
И коју жену треба да волим ја (два пута)

За чију љубав треба да сам срећан
За коју рану треба да сам бол
На чијем одру треба да сам свијећа
За коју жену треба да сам бог.

И никада нећу сазнати то
Куд води ме пут живота мог
За чију вољу се рађам и живим и мрем.

За чије небо треба да сам дуга
У чијој тами треба да сам луч
За коју пјесму треба да сам туга
У чијој чаши треба да сам жуч.

За коју јесен треба да сам жетва
За коју слику треба да сам кист
За чије усне треба да сам клетва
За које гране треба да сам лист.

И никада нећу сазнати то
Куд води ме пут живота мог
За чију вољу се рађам и живим и мрем.

Убудуће ћете моћи сваког понедељка да чујете ПЕСМУ НЕДЕЉЕ преко радија у емисији „Вече уз радио“. Песма „За који живот треба да се родим“ биће емитована у понедељак 22. I 73, од 20.00 до 22.00.

ДИСКО КВИЗ

1. Да ли су „Ролингстоунси“ икада снимили неку композицију „Битлса“?

а. да или не
б. Пре него што је дошао у „Ролингстоунсе“ Мик Тејлор је свирао у:

а. групи Цона Мејла
б. групи Манфреда Мена
ц. групи Спенсера Дејвиса

3. Јосипа Лисац је једно време певала у:

а. „Црвеним Коралима“
б. „Роботима“
ц. „О' харама“

4. Владимир Јанковић — Џет свира у „Црвеним бисерима“:

а. соло гитару
б. бас гитару
ц. бубњеви

5. „Про Арте“ су снимили:

а. једну ЛП плочу
б. две ЛП плоче
ц. три ЛП плоче

РЕШЕЊЕ

1) Да
2) у групи Цона Мејла
3) О' харама
4) бас гитару
5) две ЛП плоче

Од данас сваког петка у ЗАБАВНИКУ све о најбољим певачима и ансамблима света — Сваког понедељка на РАДИО БЕОГРАДУ I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

„ЈУРАЈА ХИП“

Када је неколико мање познатих лондонских музичара средином 1969. године одлучило да направи групу, мало ко је могао претпоставити да ће они три године касније постати један од најуспешнијих састава.

Јуна 1970. године група „Јураја Хип“ издаје деби албум у чијој су оцени сви стручњаци били једнодушни: таквих група, само много бољих, има много. Штавише, тврдили су експерти, „браћа по звуку“ — „Дип Парпл“, „Блек Сабат“ и „Лед Цепелин“ звуче много ефектније и боље. То је било довољно да им сви окрену леђа.

Ипак, чланови нове групе се не предају. Наставили су још вредније да вежбају и снимају. Одлазе у Европу да окушају срећу. Појавили су се на многим фестивалима у Холандији и Немачкој и успеси нису изостали. Немци су их нарочито добро прихватили. Затим је на ред дошла Америка. У почет-

Дискографија:

ЛП плоче: „Very 'eavy, very 'umble“, „Sahsbury“, „Look at Yourself“, „Demons and Wizards“, и „Magician's Birthday“.

Сингл плоче: „Gipsy“, „Look at Yourself“ и „Easy Living“.

Избор композиција са албума групе „Јураја Хип“ моћи ћете да чујете у емисији „Вече уз радио“ у понедељак 22. јануара 1972. од 20.00 до 22.00 часа.

БЕРЗА ПЛОЧА

Ако желите да продате, купите или замените неку плочу, јавите се нашем удружењу. На овој страни редовно ћемо објављивати ваше понуде.

Данас објављујемо адресу преко које можете наручити искључиво нове плоче енглеске или америчке продукције. Рок за испоруку је 15 дана по пријему наруџбине. Наша адреса је:

УДРУЖЕЊЕ ДИСКО-ФИЛА И ДИСК-ЦОКЕЈА СР СРБИЈЕ

ЈУТ-БОГДАНОВА 2а
18000 НИШ

КО ЈЕ ОВО?

Можете ли ова два чувена певача да препознате само по фризурама?

Одговор:

1. Арт Гарфинк
2. Рој Орбисон

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ!

Да ли је штампана књига о Битлсима?
Јосип Сламај, Подрињска 2,
СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Штампано је више књига о Битлсима, најпознатије је ауторизовано издање „Beatles story“ а написао га је Hunter Davies.

Интересују ме адресе чувених фирми које производе музичке инструменте.

Џица Маравић, М. Тита 75/а,
НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Има их више. Предлажемо ти ову: FENDER, 1300 E Valencia, Fullerton, California 92631 USA.

Који су све ансамбли свирали на четвртој рођендану емисије „Вече уз радио“?

Дара Бојовић, III
техничке школе, КНИБ

Загребачка група „Тајм“, „Црни бисери“, „Ју-група“, „Поп машина“ и „С времена на време“.

Све о својим љубимцима сазнаћете ако се обратите Радио-Београду I, Хилендарска 2 — за емисију „Вече уз радио“ или Политикином забавнику, Македонска 29, Београд.

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

СЛЕДЕЋЕ СЕДМИЦЕ: КО НАРЕЂУЈЕ?

КАКО ВЕЧЕ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ СЕ ОДИГРАВАЈУ ЧУДНЕ СТВАРИ, НЕКО ИМ СВЕ КВАРИ...

ПУБЛИКА, НАПРАВНО ПРОТЕСТУЈЕ!

УЖАС! И ВЕЧЕРАС ИСТО! ОПЕТ НАМ НЕКО ПРАВИ СМЕТЊЕ! ДИРЕКЦИЈА МОРА ДА НЕШТО ПРЕДУЗМЕ ПРОТИВ КРИВАЦА!

МОЖДА СМЕТЊЕ ПРАВЕ БУБУЉИЦЕ СА СУНЦА?

ШТО МЕ БИЈЕШ КАД СУ ПРЕСТАЛИ ДА СНИМАЈУ?

УВЕК СЕ ПРЕКИНЕ КАД ЈЕ НАЈИНТЕРЕСАНИЈЕ!

ЈАНКОВИЋ

УВЕК СЕ ПРЕКИНЕ КАД
ЈЕ НАЈИНТЕРЕСАНТИЈЕ!

Мало касније меклауд је открио да ђаци купују на киоску празне надуване кесе за кокице...

Увече је дошао комби да схабде киоск новом количином празних кеса. Меклауд је кренуо за њим...

ХМ, ОВАКАВ БИЗНИС
НИСАМ ВИДЕО НИ У
ЊУЈОРКУ!

ПОШТО ЈЕ ШНАБДЕО НЕКОЛИКО
КИОСКА, КОМБИ КРЕНУ ПРЕМА ЦЕН-
ТРУ ГРАДА, МЕКЛАУДУ ЈЕ ПОТРЕБАН
КОЊ...

НА ТРГУ ПРЕД ПОЗОРИШТЕМ...

МИСТЕР, ХОЋЕТЕ ЛИ ДА МИ МАЛО ПО-ЗАЈМИТЕ. КОЊА?

ВРЛО РАДО! ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА МАЛО ПРОТЕГНЕМ НОГЕ! УБИ МЕ ОВО ВЕЧИТО ЈАХАЊЕ!

**МЕКЛАУД ПОЖУРИ КРОЗ
ГРАДСКИ САОБРАЋАЈ
ЗА КОМБИЈЕМ...**

ДИРЕКЦИЈА ТЕЛЕВИЗИЈЕ

САТЕЛИТ

ЈЕ ЛИ ТО ШЕФ ШЕРИФА МЕКЛАУДА? МОЖЕТЕ ЛИ НАМ ПОЗАЈМИТИ МЕКЛАУДА? НЕКО НАМ ПРАВИ СМЕТЊЕ, А НЕ МОЖЕМО ДА ОТКРИЈЕМО ЗЛОЧИНЦА!

ПА МЕКЛАУД ЈЕ КОД ВАС НА ОДМОРУ У ЈУГОСЛАВИЈИ! ИДЈИТЕ ГА ТАМО!

КЛАДИМ СЕ ДА ЋЕ КАУБОЈ РЕШИТИ И ТАЈ ЊИХОВ ИДИОТСКИ СЛУЧАЈ!

ДИРЕКЦИЈА ТЕЛЕВИЗИЈЕ

МЕКЛАУД ЈЕ НАЂЕН У ДУБРОВНИКУ И
ХЕЛИКОПТЕРОМ ЈЕ ПРЕВАЧЕН У БЕО-
ГРАД ...

ОДАКЛЕ ЋЕТЕ ПОЧЕТИ
ИСТРАГУ ?

СУМЊАТЕ
ЛИ НА КОГА
ИЗ ТЕЛЕВИЗИЈЕ ?

ПРВО ЋУ СЕ
МАЛО ПРОШЕТАТИ
БЕОГРАДОМ !

PERIC

ПРЕД КИОСКА ИЗПРЕД
ЈЕДНЕ ШКОЛЕ ...

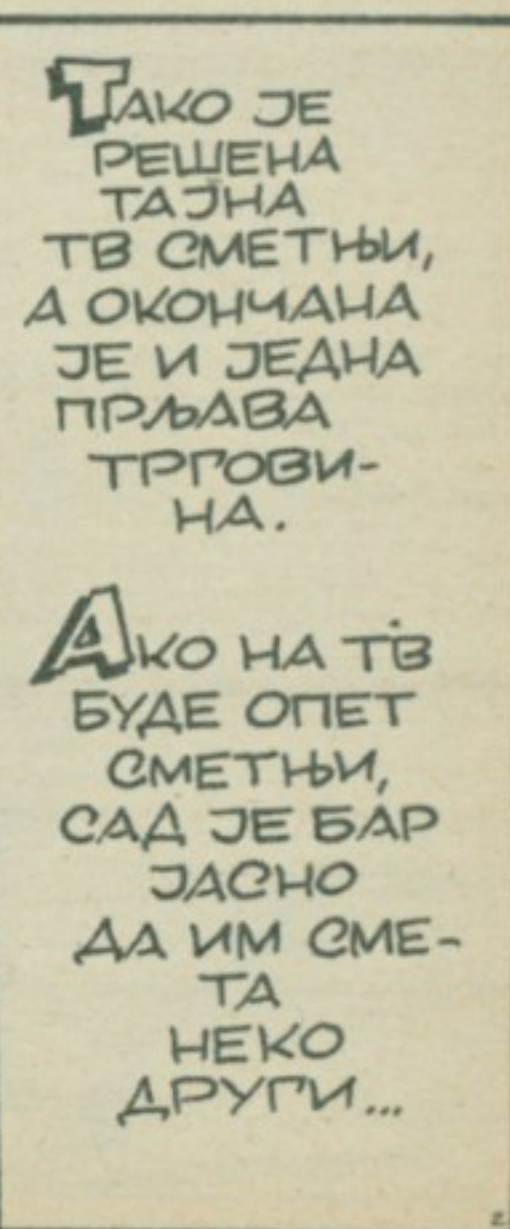
ИМАТЕ ЛИ ЧАЈКАЛИЦЕ СА
УКУСОМ
ЛИМУНА ?

НЕ ДРЖИМО
ЧАЈКАЛИЦЕ !

ОНДА МИ ДАЈ-
ТЕ КЕСУ КОКИЦА !

У ТЕЛЕВИЗИЈИ

ТУЧА НА КРОС-КОНТРИЈУ

ЗНАО САМ И ПРЕ ТОГА
ДА БРАНКИЦА НИЈЕ
РАВНОДУШНА
ПРЕМА МЕНИ,
АЛИ ТЕК ПОСЛЕ ОВОГ
ДОГАЂАЈА ОНА ЈЕ
НАГЛО СМЕКШАЛА

У то време ишао сам у Индустијску хемијску школу и живео потпуно сам. Истина, кад сам остао без родитеља, тетке су ме звале да пређем код њих, али ја сам био поносан. Из тог доба сачувало ми се све до данас једно иссећање: не волим ни сад да ручам у туђој кући!

Израђивао сам се од стипендије, а газдарица ме пергала. Имао сам добре другове у школи и улици. Највише смо се играли оружјем којег је наш Крагујевац био пун и препун. Веровали или не, имали смо читав топ, без затварача али са гумама и нишанским справама, прави правцати тенк и једног коња с надушеном задњом ногом кога су нам Руси оставили да га прехранимо!

У целом разреду бицикл је имао само Петар С. Поповић, данас инструктор летења и пилот боинга 707. Ко је био добар с Попом могао је да добије два круга! И ја сам имао надимак. Звали су ме Драги од чега је мој друг Бабеја, касније чувен боксер Драгослав Јаковљевић, претурањем слогова наопачке, направио Гидра.

Све у свему, живот ми није био лош. Што је најважније, био сам свој господар. И тек кад сам упознао Бранкицу, осетио сам колико сам до тада био усамљен.

УЛЕТЕО САМ У ГУЖВУ

Ишла је разред млађи за једну годину од мога а допала ми се због изгледа: имала је дугачке црне кике, пријатан глас и некакве покрете које је немогуће описати. Једном ми је на одмору дала сендвич и тада је, по мом мишљењу, почело.

Наједном смо се сретали по исто пута на дан а до јуче нисмо ни знали једно за друго да постојимо. Увече, уредан и испеглан, журио сам на корзо јер сам знао да ћу је тамо сигурно срести. А тај корзо је посебна прича.

Од Крста до Шумарица шетали су млади: с једне стране мушкарци, с друге девојке и само понеки мешовит пар. Умео сам да пређем километре, а да је за то време видим свега једном или двапут. Међутим, то ми је било довољно да схватим, некако инстинктивно, да је и она изашла због мене.

Преломни догађај одиграо се једног дана кад је цела наша школа учествовала у крос-контрију. Неки њен друг из разреда, коме се она изгледа такође допала, протрчавајући поред ње повукао је за косу. Ја сам био иза њих и лепо сам видео како се наљутила. Без размишљања, више срцем него главом, јурнуо сам у гужву. Био сам вичан тучи, дугачак и јак, тако да сам изашао као победник.

Сад је све ишло лакше. Имали смо повод за разговор. Сећам се, пуна два сата препричавао сам јој свој подвиг. Охрабрен њеним држањем, предложио сам:

— Да пођемо у суботу на играчку?

Пристала је. После играчке пратио сам је до куће, срећан што стигнује чак на другом крају града. Ишли смо полако, полако, да што дуже останемо сами.

СУМЊИВА ОСОБА

Одмах су се појавиле и тешкоће.

Отац Бранкићин био је пушкар а то у Крагујевцу, где фабрика оружја постоји сто година, значи много. Тај занат има традицију и одувек је био веома цењен. Мати јој је била домаћица али из богате грузанске фамилије, она сама, и то не само по мом мишљењу, најлепша девојка у граду и сад ко се усудио да се заљуби баш у њу. Ја — Гидра. Без родитеља, живи сам, пуши, има дугу косу. Уопште, једна сумњива особа. Зато је Бранкица морала да краде време за мене и мени никад неће бити јасно како се она налазила да се види са мном сваког дана, макар на минут — два.

Дошло је лето 1948. Ја сам отишао на радну акцију ауто-пут Београд — Загреб.

Бранкица није пошла са мном, због година, имала је тада 16 а ја непуних 17. Радио сам много на тој акцији и много патио.

Чим сам се вратио, јавили су ми да сам добио место у фабрици. Заменио сам инжењера Јошку и, каква случајност, Бранкица ми је додељена као асистент у лабораторији за испитивање квалитета производа. Међутим, ни овде није било времена да мислимо на нас. Посла је било преко главе, утркивање које ће одељење бити боље, разне акције. Ипак, било нам је лепо. За мене је љубав према Бранкици била мотор који је покретао читав мој живот. Све сам могао и све сам стизао.

После смене у фабрици ишао сам да учим шоферски занат и успешно га завршио. Дружење са шоферима добро ми је дошло да од аутомобилских гума направим дупле њонове за ципеле какве су тад биле у моди.

Науčio сам одлично да куцам на машини, па сам чак нешто и зарадио. Од тог новца купио сам тачкице јер се једино помоћу њих могао набавити штоф. Своје прво одело сашин сам код Тозе Динића, најкупљег кројача у Крагујевцу! Треба ме разумети: одувек сам волео да се лепо и уредно облачим а био сам и поносан што тако млад зарађујем за себе.

Са Бранкицом сам се те зиме виђао највише на пробама Културно-уметничког друштва.

НИКАД ВИШЕ

Једне вечери враћали смо се преко гробља и ја сам је држао за руку. После сам је помиловао по коси и загрлио је. По њој сам видео да то смем да учиним. Као да ми је дала знак. Јер, да признам, ја сам тада био стидљивији од ње!

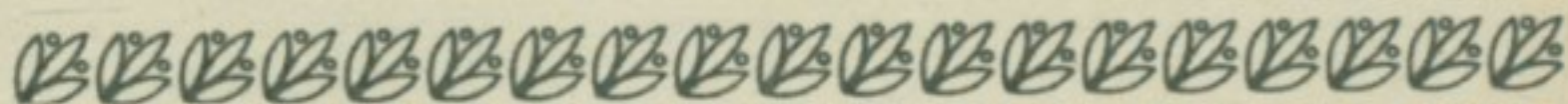
...А онда прва љубав

У првој љубави рађа се и прва бора
овде негде на челу
и целој животној ми ланци.
Рађа се прва мица и прва љубомора
и први пут се лати.

И одједном ти друшчије изгледа читав свет.
Нешто у глави торн,
нешто мучини
и бри.
То није као матинашка.
Ту су два и два често-лети.
А често - нису ни тирн.

Не липај зато откуд одједном кошава брише.
То можда и није ветар.
То прва љубав уздише.

Мирослав Антић

А како се завршила моја љубав са Бранкицом?

Па онако како се завршавају све ђачке љубави. Живот нас је раздвојио. Она је завршила школу и, по правилу тог времена, отишла на праксу у други град. У мојој сиромашној младости

било ми је због тога много тешко, али ја сам је толико волео да сам мислио — нека, тамо јој је сигурно боље. Ускоро сам чуо — удала се! Чак и тада помислио сам: њој ће вероватно с тим другим бити боље него са мном.

И тако, Бранкица је израсла у инжењера, а ја у глумца. И никад више ни према коме нисам био таква као према тој мојој Бранкици.

Пре неколико година срео сам је случајно. Наравно, нема више дугачку косу, али зато има два сина, и то велика. Један је чак прави дугоња, виши од мене за пола главе!

Драгомир Бојанић — Гидра 47

ПОЗИВ ЧИТАОЦИМА!

Ако сте доживели занимљиву ђачку љубав, опишите догађај и пошаљите „Забавнику“. Најинтересантније прилоге ћемо објавити и хонорисати са 250,00 динара. Очекујемо да се јаве и старији и млађи читаоци. Пишите на машини или руком, али да не буде дуже од три странице. Свој истинити доживљај, срећан, тужан или комичан, пошаљите „Политикином забавнику“, Македонска 29, 11001 Београд, са назнаком ЋАЧКА ЉУБАВ.

ВИТЕЗОВИ НОЖА

*Трпеза у бојашијим кућама XVI века
личила је на праву кулинарску изложбу
а припремала ју је чишава војска слугу*

Кухиња је увек била једно од најпрометнијих места у кући. Али, у XVI веку је била и више од тога: право ра-збојиште на коме су своје кос-ти остављале стотине пилића, прасића и риба свих врста. Људи тог времена волели су да једу добро и — много.

Наравно, они сиромашнији

нису могли да се такмиче у ку-линарским вештинама са сво-јим богатијим суграђанима. Њихов обед обично се састојао од ражаног хлеба, пасуља, сла-нине, млека и сира, а залива-ли су га пивом, које се могло

добити по веома ниским це-нама.

Али, ако је трпеза сиромаша из дана у дан била иста, у кућама племића и богатих грађана личила је на праву кули-нарску изложбу. На њој, до-душе, није било таквих специ-јалитета као што су паштета наведена мозгом ноја, језици фламинга и срца славуја, ко-јима су се поносили сладокус-ци старог Рима, највећи гур-мани у историји. Ипак, упркос овим недостацима, рецепти многих данашњих јела потичу управо из XVI века.

Откриће Америке и жива

трговина са Африком и Азијом упознали су гурмане овог до-ба са бројним новим зачини-ма. Јелима су се сада додава-ли бибер, цимет, каранфилић и сецкане урме, а појавило се и ново поврће које ће ускоро суверено завладати јеловни-ком: кромпир.

Природно, овако обилни обе-ди нису се могли припремати на малом простору. Кухиња се састојала од неколико ода-ја. У главној се налазио камин са роштиљем и ражњем, а од-мах до њега и нарочита пећ за печење хлеба и колача. У најбогатијим кућама постоја-ла је и за ову пећ посебна про-сторија. Друга одељења слу-жила су као складишта за ше-ћер, брашно, маст и друге на-мирнице. Међу њима треба по-себно поменути вински под-рум, који се чувао попут тре-зора у каквој банци. Кључеве ове драгоцене одаје обично су

Постојање бунара са пумпом или пумпање воде из оближње реке донекле су олакшавали живот кухињском особљу. Због огромне количине посуђа која се свако-дневно користила, пумпа је ра-дила по цео дан.

Кухиња у богатој кући XVI века: на ражњу који се окреће помоћу чекрка врти се јагње које помоћник прелива машћу, док кувар натице на други ражањ пилиће за пе-чење. О таванске гре-де обешени су пили-ћи који тек треба да буду испечени. Сам ражањ је врло занимљив: ручица за окретање везана је за котурове на ра-жњевима, а са ње виси камени тег. Ка-да се ручица намо-та и пусти, тег пола-ко клизи надолу и тако окреће ражањ.

И ВИЉУШКЕ

имали само власник и главни домоуправитељ.

Јела су обично сервирана у главној трпезарији, а сваки ручак састојао се из предјела, супе или чорбе, више врста печеног меса и рибе, колача и сирева. Породице су биле бројне, а за обедом је често било и гостију. Зато су се припремале огромне количине хране, које су, преведене у новац, представљале право мало богатство. Оно што би после љутог боја ножем и виљушком остало и за господара, био је — ручак за слуге!

Припремање хране и старање о посућу и кухињском прибору одузимало је страховито много времена. Зато се о то-

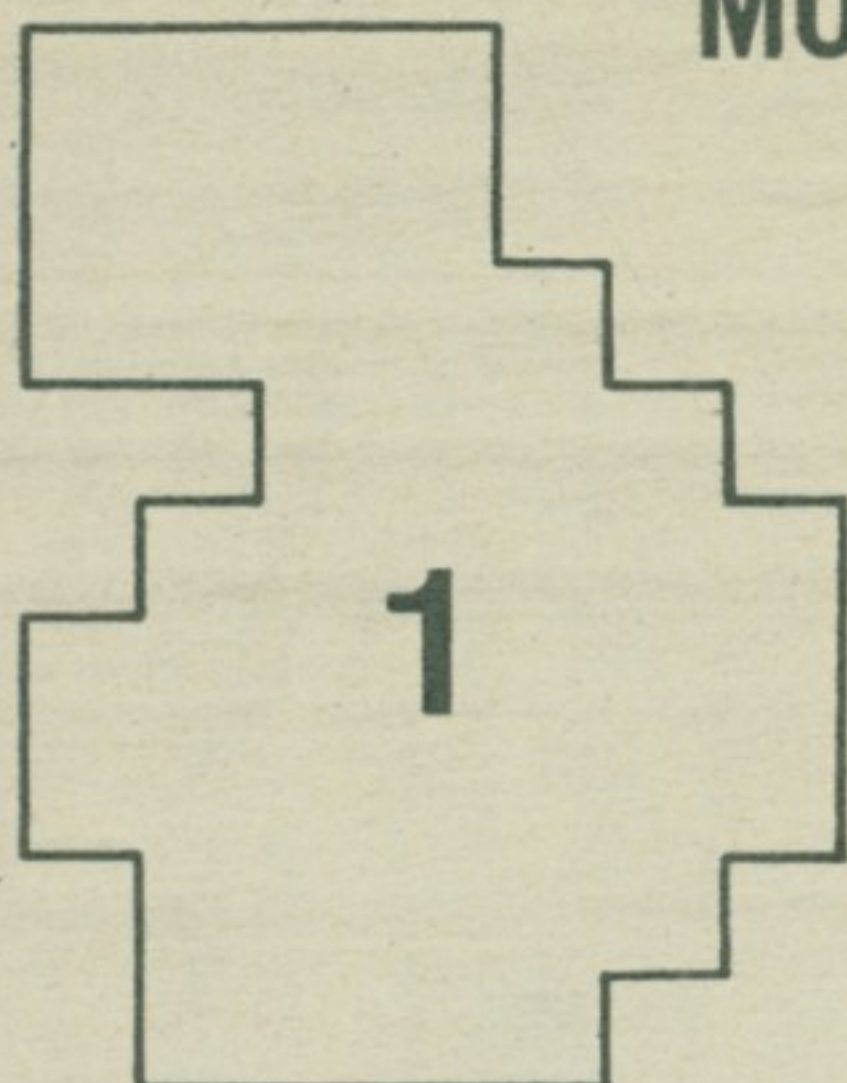
ме старала читава војска слугу. Њихов посао није био нимало лак, нарочито ако у дворишту није постојао бунар. Тада је воду требало вући са заједничких чесама, или је куповати од трговаца који су је у огромној буради развозили по граду. Понекад, ако се кућа налазила у близини реке, власник би изградио примитивни водовод од дрвених или оловних цеви и њиме доводио воду право у кућу. Међутим, пошто су реке служиле као сметлиште, посуђе је пре прања често било чистије него после. Стога се не треба чудити што је вода у XVI веку била један од главних извора заразе.

Д. А.

МОЋ ЗАПАЖАЊА

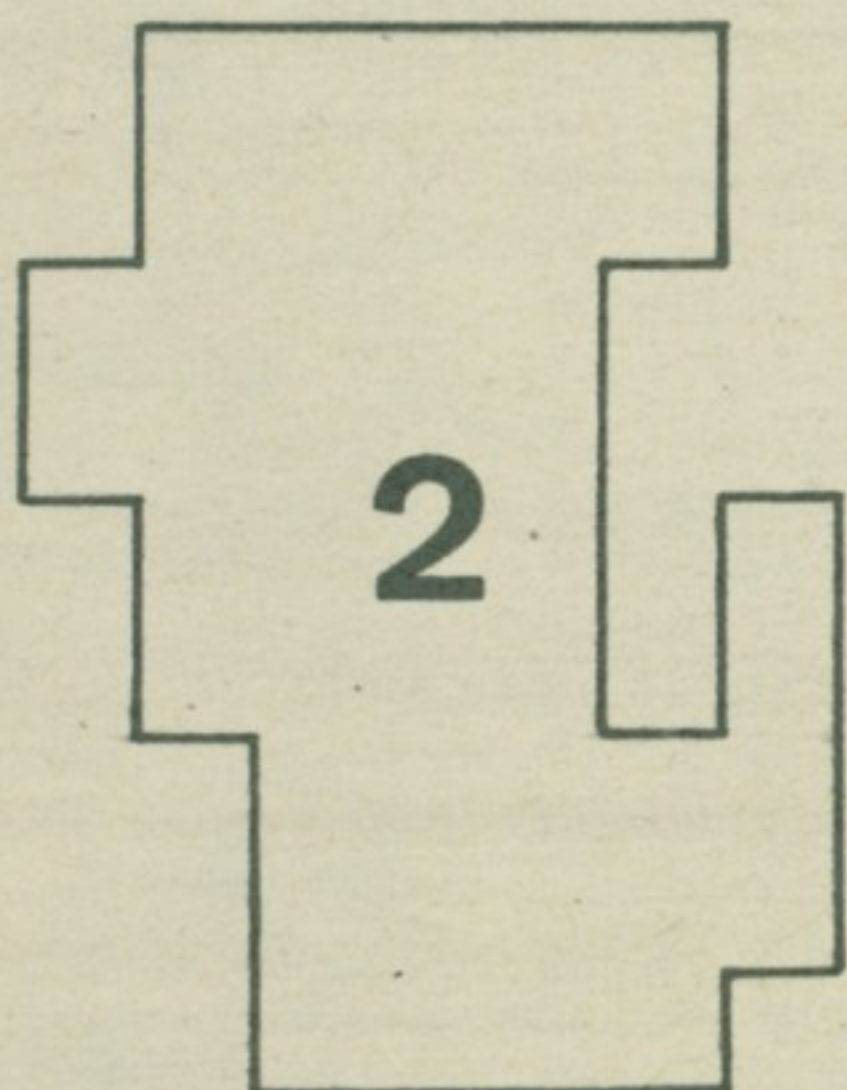

1

Која од ове две неправилне геометријске фигуре има већу површину? Не морате одмах одговорити већ се потрудите и пронађите најбољи начин да проверите јесте ли у праву. За оне који сматрају да је ова погађалица тешка, дајемо објашњење.

ОДГОВОР: Ако обе фигуре поделите у мале једнаке квадрате, као код крсташа, изађете да видите да је фигура 1 има 46 једнаких штећних речних, изађете да видите да је фигура 2 — 44. Према томе, већа је прва!

2

КО СЕ ХРАНИ МУШИЦАМА?

На слици су буљина, зец, мачка и жаба. Али само једна од ових животиња једе мушице! Знаш ли која?

ОДГОВОР: Мушине једе жаба.

БИБЛИОТЕКА „ЗЛАТНО КОЛО“

СВЕТ СТВАРНОСТИ
И МАШТЕ

Издавачка кућа „Младо поколење“ организује СТАЛНУ НАГРАДНУ ПРОДАЈУ КЊИГА из својих богатих колекција. У овом броју ПОЛИТИЧКОГ ЗАБАВНИКА нуди вам библиотеку „Златно коло“ намењену деци од 7 до 12 година у којој се налазе бајке и дела пустиловне литературе.

Књиге су формата 13 x 20 у тврдом повезу и са илустрацијама.

КОМПЛЕТ БРОЈ 1

1. Ханс Кристијан Андерсен: БАЈКЕ
2. Јан Музеус: РИВЕЦАЛ, ВРДСКИ ДУХ
3. Френк Л. Ваум: ЧАРОВЊАК ИЗ ОЗА
4. Џејмс Тербер: ТРИНАЕСТ ЧАСОВНИКА
5. Александар Милн: ВИННИ ЗВАНИ ПУ
6. Александар Милн: КУЋА НА ПУКОВОМ УТЛУ

Цена комплета: 60 дин.

Купац који цео комплет наручи за готово (плаћање поужећем) добија бесплатно књигу Добрице Ерића „СЛАВУЈ И СУНЦЕ“.

КОМПЛЕТ БРОЈ 2

1. Оскар Вајлд: СРЕЋНИ ПРИНЦ И ДРУГЕ БАЈКЕ
2. Владимир Назор: КЊИГА ЗА ДЈЕЦУ
3. Е. Т. А. Хофман: КРИЦКО ОРАШЧИЋА И КРАЉ МИШЕВА
4. Аугуст Г. Биргер: БАРОН МИНХАУЗЕН
5. Венијамин Каверин: МНОГО ДОБРИХ ЉУДИ И ЈЕДАН ЗАВИДЉИВАЦ
6. Астрид Линдгрен: НОВИ ДОЖИВЉАЈИ ПИПИ ДУГАЧКЕ ЧАРАПЕ

Цена комплета: 60 дин.

Купац који цео комплет наручи за готово (плаћање поужећем) добија бесплатно књигу Ивана Цековића „ШЕТАЧИ, ЛАГАНИЈЕ“.

КОМПЛЕТ БРОЈ 3

1. Алексеј Толстој: ЗЛАТНИ КЉУЧИЋ
2. Бранко Ћопић: МАЧАК ТОША И ДРУГЕ БАЈКЕ
3. Луис Керол: АЛИСА У ЧАРОВНОЈ ЗЕМЉИ
4. Луис Керол: АЛИСА У ЗЕМЉИ ОГЛЕДАЛА
5. Барбара Слеј: КАРВОНЕЛ КРАЉ МАЧАКА
6. Алексеј Њекасов: ДОЖИВЉАЈИ КАПЕТАНА ВРУНГЕЛА

Цена комплета: 60 дин.

Купац који цео комплет наручи за готово (плаћање поужећем) добија бесплатно књигу Јованке Јоргачевић „ШЕСТ СТОТИНА СТОЛОВА“.

КОМПЛЕТ БРОЈ 4

1. ВАСИЛИСА ПРЕКРАСНА И ДРУГЕ БАЈКЕ
2. Џејмс Метју Вери: ПЕТАР ПАН
3. Рене Гијо: БЕЛА ГРИВА
4. Рене Гијо: ГОСПОДАР СЛОНОВА
5. Г. П. Петерсен: ТИЛ ОЈЛЕНШПИГЕЛ
6. Зигфрид Хоп: ЧАРОВНА КРЕДА

Цена комплета: 60 дин.

Купац који цео комплет наручи за готово (плаћање поужећем) добија бесплатно књигу Драгана Кулићана и Драгана Лукића „ДЕЧАК И ВОЈНИК“.

Купци могу наручити појединачну књигу по цени од 10 дин. Све појединачне књиге и комплети могу се добити и на отплату с тим да најмања месечна рата износи 30 дин. У случају куповине појединачне књиге или куповине на отплату купац не добија бесплатно књигу као награду.

Попуњену и оверену наруџбеницу пошаљите на адресу: НИП „МЛАДО ПОКОЛЕЊЕ“, 11000 БЕОГРАД, Француска 24.

НИП „МЛАДО ПОКОЛЕЊЕ“
11000 БЕОГРАД, Француска 24

НАРУЏБЕНИЦА 01

Овим неспозиво наручујем ЗА ГОТОВО (поужећем) — НА ОТПЛАТУ (непотребно прецртати):

Назив књиге _____

Ксмада _____

Број комплета _____

У укупној вредности од дин. _____

(Име, очево име и презиме)

(Занимање и назив радне организације)

(Број поште, место, улица и број)

Овера о запослењу
за купце на отплату)

(Потпис наручиоца)

Уплату ћу извршити поужећем односно у месечних рата на жиро рачун „Младог поколења“, Београд, број 603-1-206-1.

У случају спора признајем надлежност суда у Београду.

ДИЈАМАНТСКИ ФАЗАН

Живи у планинским области-
ма источне Кине и оградница
Тибета до висине од 4000 ме-
тара. Истиче се перјем лепих
живих боја; средње репно
перје дугачко му је и до 115
сантиметара.

Те веречи враћао сам се пешице у свој мали стан у предграђу уморан и бесан као рис: овог месеца нисам зарадио ни за превоз подземном железницом, а данас ми је уредник по шести пут одбио репортажу.

Већ сам био наомак свога стана кад крај зида угледах једну погуре ну прилику како прекопава по ђубришту. Застао сам.

— Шта то радиш?

— Тражим нешто за клопу. — Човек ме одмери својим подбулим, закрвављеним очима и додаде: — Дај неку пару.

— Ако ти дам, пропићеш.

— Тако је. Читав дан нисам ништа пио!

*Један
ог гесей*

Више се не сећам како је дошло до тога да ову скитницу позovem у стан. Тек, после непуних 20 минута седео је у мојој соби и великом брзином празнио боцу коњака.

— Чиме си се пре бавио? — упитам. — Ниси се ваљда целог живота скитао?

— Био сам... астронаут.

Видевши да му не верујем, он окрену крагну свог излизаног капута. На унутрашњој страни била је приказана значка астронаута класе „А“ за специјалне задатке.

— Пропићу је једнога дана. Кол'ко дајеш за њу?

Био сам запрепашћен. У свету једва да је било десетак оваквих пилота.

— Шта зуриш у мене! Боље дај још једну боцу, ова је празна.

Плио је толико да сам мислио да ће се срушити на под собице. Међутим, алкохол га је само смирио и он течно, без заплитања, поче да одговара на моја питања.

— Пре десет година — причао је — мене и још једнога одредише за лет. Моме сапутнику је то био први задатак после много времена.

— Ово ти је последња прилика да се поправиш! — рекао му је заповедник пре поласка.

Било је очигледно да је овај нешто крупно згрешио, али се ја нисам трудио да дознам шта. Ми из групе специјалних били смо научени да слепо верујемо једни другима.

— У зони астероида — рекао нам је заповедник — открили смо необичне појаве. Ваш је задатак да на лицу места испитате ствар.

Наредних седам дана, колико нам је остало до полетања, мој сапутник се готово није одмицао од летелице. И дању и ноћу обилазио је кабине, држећи у руци једну огромну црну торбу. Био је толико ревностан да сам, гледајући га, почео помало да се стидим.

А онда је дошао и дан поласка.

*Тајна
црне шорбе*

Лет до зоне астероида био је дуг и напоран. Нас двојица смо се у почетку тако добро слагали да сам у својој глупости поверовао да имам идеалног сапутника. Тек тридесет седмог дана лета показао се у правој боји.

Требало је да ме замени на контроли радара. Увек је долазио тачно у минут, те сам се забринуо чим сам приметио да овога пута касни. Када се ни после једнога часа није појавио, поћох да га тражим. Нај-

ПИЈАНИ БРОД

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Зашто се храните алкохолом кад вас убија? — упита незнанчев глас

РАТКО ЈАНКОВИЋ

пре сам погледао у просторију за рад, а онда кружним ходником отишао до његове кабине. Отворио сам врата и застао као укупан. Мој друг је лежао на поду — мртав пијан!

Неколико тренутака је укочено буљио у мене, а онда с напором развуче лице у гримасу која је требало да представља осмех.

— Извини... ја... мало сам попио...

Одједном ми постаде јасно шта је доносио у оној црној торби неколико ноћи пре полетања: боце с вискијем! Али, како је могло да се догоди да један од „специјалних“, које бирају међу хиљадама астронаута, буде алкохоличар? То нисам могао да схватим.

Гост повуче огроман гутљај из боце, па настави:

— Укратко, мирис алкохола толико се ширио по летелици да сам свог друга, заједно са његовим боцама, морао да закључам у кабину. Од тог тренутка сам га заборавио, сада је на мене пао сав терет посла.

У међувремену, брод је већ ушао у срце зоне астероида, а још се ништа необично није догађало. Почео сам да се питам није ли овај лет предузет само да би се искушала чврстина мог помоћника, није ли све то о астероидима измишљотица. А онда су почела изненађења.

*Сапутник
је несјао*

Најпре је летелица стала. Погледао сам контролну таблу и установио да мотори и даље раде. Хтедох да успоставим везу са командом на Земљи и обавестим је о чудном догађају, али инструменти као да одједном полудеше. Казаљке су се вртеле у круг, лампе неконтролисано палиле, рачунар је отказао послушност. Помислих да сам вероватно упао у електромагнетну олују, али ми и даље није било јасно зашто брод стоји у месту.

Наједном, као да је нека огромна сила растерала астероиде и предамном остаде само чист, празан простор. Брод крете, али одмах упаде у неки невидљив вртлог и поче да се окреће око своје краће осовине. Падао сам у непрозирно црnilо, неспособан да се оријентисам.

Тада се брод затресе од снажног удара. Пао сам на под и изгубио свест. Не знам колико сам тако лежао, али када сам дошао себи, инструменти су понова радили како треба и све је било у најбољем ре-

ду. Пошто сам се у то потпуно уверио, сетих се свога друга. Шта ли је с њим? Отишао сам до његове кабине, откључао је и провирио. Била је празна.

Лутао сам бродом, завирујући у сваки кутак. Одела и скафандери били су уредно сложени и на броју, врата летелице затворена изнутра. Дакле, мој копилот је једноставно — нестало!

Гост прекиде и загледа се преко празних боца на столу.

— Хајде, причај! — пожуривао сам га, предосећајући сензацију за свој лист.

— Полако — рече он. — Није лако све изнова преживети... Дакле, само што сам се вратио у командну кабину, приметих да ми се из даљине огромном брзином приближава једна светла тачка. Са сваким секундом је расла и за тили час ми је заклонила део неба. Била је то огромна, блештава летелица какву

никада дотад нисам видео. Брод опет потресе снажан ударац. Губећи свест, осетио сам како ме нешто подиже и носи у простор...

Када сам после неког времена отворио очи, видех да лежим у сасвим непознатој просторији. Била је празна и личила је на унутрашњост какве велике металне кутије. Устао сам и почео да је премеравам корацима, а онда сам полетео на зид и стао да вичем и ударам песницама. Затим, пошто није било никаквог одговора, сео сам и покушао да размислим о свом необичном положају.

*Лоша
крвна слика*

Но, у глави ми је све било збркано. Имао сам чудан осећај као да се још нечије мисли уплићу у моје. Ове друге постајале су све јасније и ја на крају схватих да с неким разговарам. Да бих то проверио, упитам:

— Где је мој друг?

— Код нас — прошапта један глас. Значи, био сам у праву!

— Жив!

— Жив. Ти си „специјални А“, зар не?

Дакле, мој сапутник се одао! Ово сазнање ошинуло ме као гром. Било нам је најстроже забрањено да говоримо о свом знању.

— Шта је то „специјални А“ — упитам.

Одједном почех да се гушим. Читава соба била је испуњена алкохолном паром

Туђинац је одговорио другим питањем:

— Зашто долазите у зону астероида?

— Залутали смо.

Непознати је ћутао.

— Разликујеш се од друга — рече најзад. — По крвној слици... Имаш један састојак мање.

— Гле! А који то?

— Сад ћеш видети.

Одједном, нешто је зашиштало. Подигао главу и видех да кроз уске прорезе на таваници улази пара. Почех да се гушим. Читава соба је неописиво заударала на — алкохол!

Умрећу, гајте још!

Два дана сам лежао омамљен. Уместо хране примао сам алкохол, уместо ваздуха — опет алкохол. А тада шиштање нагло престале. Тек што сам се мало повратио, до мозга ми продре шапат:

— Како се осећаш?

— Пијано.

— Ти си „специјални А“?

— Шта је то?

— Тврдоглав си. Дали смо ти оно што ти је недостајало. Сада нам причај о својој планети!

— Немам планете — рекох.

— Твоја планета се зове Земља — убаци глас.

— Где ми је друг?

— Умро је. Зашто се храните алкохолом кад вас убија?

У тренутку схватих зашто ме испитују. Мој копилот није стигао да им каже ништа осим тога да је „специјални А“ и да долази са Земље. Али, мисли ми се одједном прекидоше. Дрхтао сам као у грозници, раздирала ме је нова, неодржива жеља.

— Умрећу, дајте још алкохола! — повикао сам.

— Прво причај! Одакле ви, полусвесна бића у космосу?

— С... случајно. Ми смо робови.

— Чији? Неке друге цивилизације?

— Да. Хоћу ли добити још?

— Како изгледају?

— Не знам. Нико их није видео. Само им чујемо глас, као и вама.

Из процепа на таваници поче да шишти алкохол и мени лакну. Више ми није био нимало одвратан...

☆☆☆

Ноздрве мога госта шириле су се а усне блажено смешкале.

— Зашто си их лагао? — упитах.

— Бојао сам се. Боље је приказати се као роб моћног господара него се прсити пред јачим.

— Шта је после било?

— Поново су прекинули довод алкохола и јавио се шапав глас.

— Слушај добро! — рекао је. — Кад се вратиш, реци им да у зони астероида нема никога и да слободно дођу. Разумеш?

— Разумем — рекох. Онда опет изгубих свест, а кад сам дошао себи открих да сам у броду и да путујем ка Земљи. Одмах сам устао и отишао у кабину мог пријатеља, где је било још много вискија...

Нисам се више трезнио. При слетању сам потпуно уништио брод.

— Јесу ли те питали за друга?

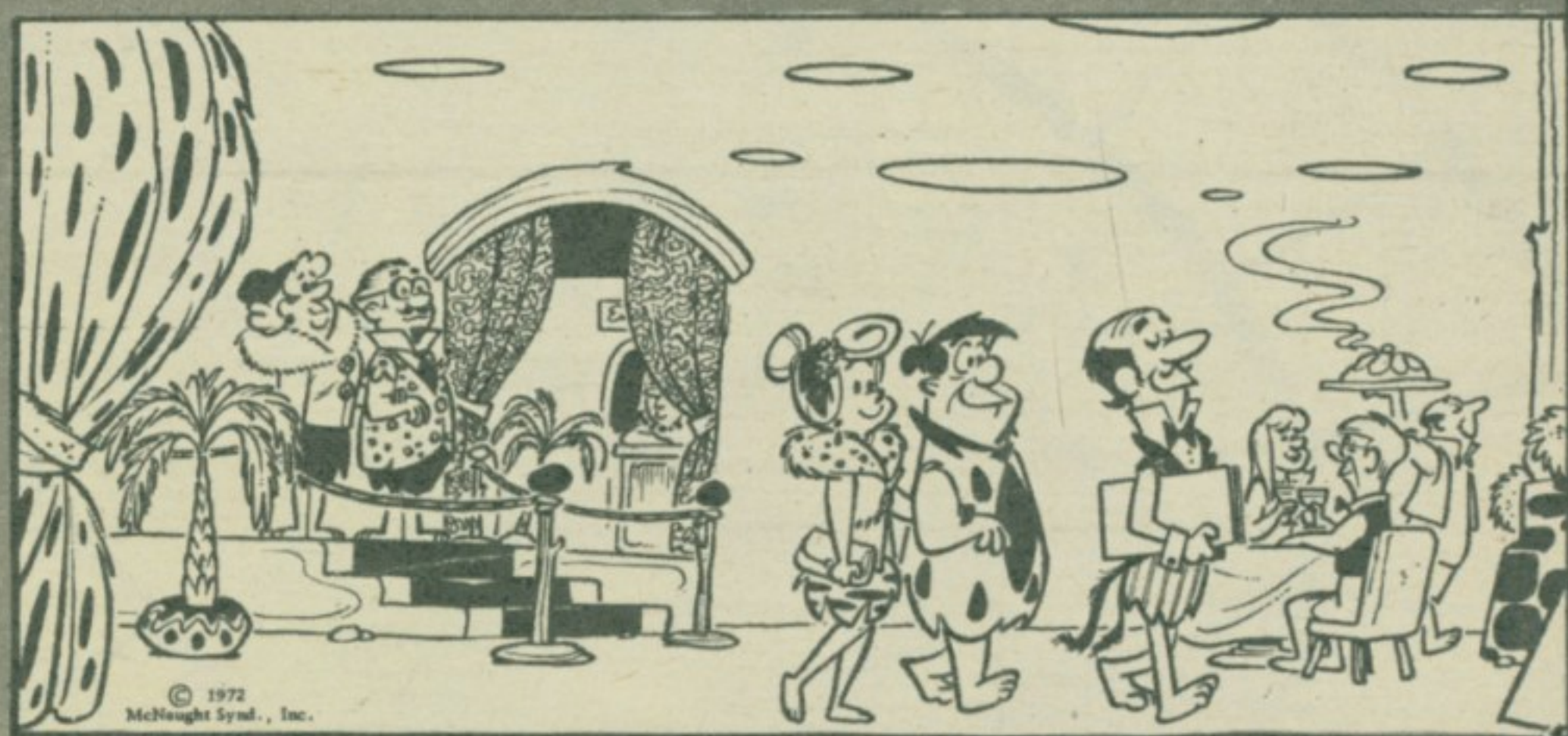
— Да. Рекао сам да је погинуо.

— Зар им ниси испричао о не-знанцима?

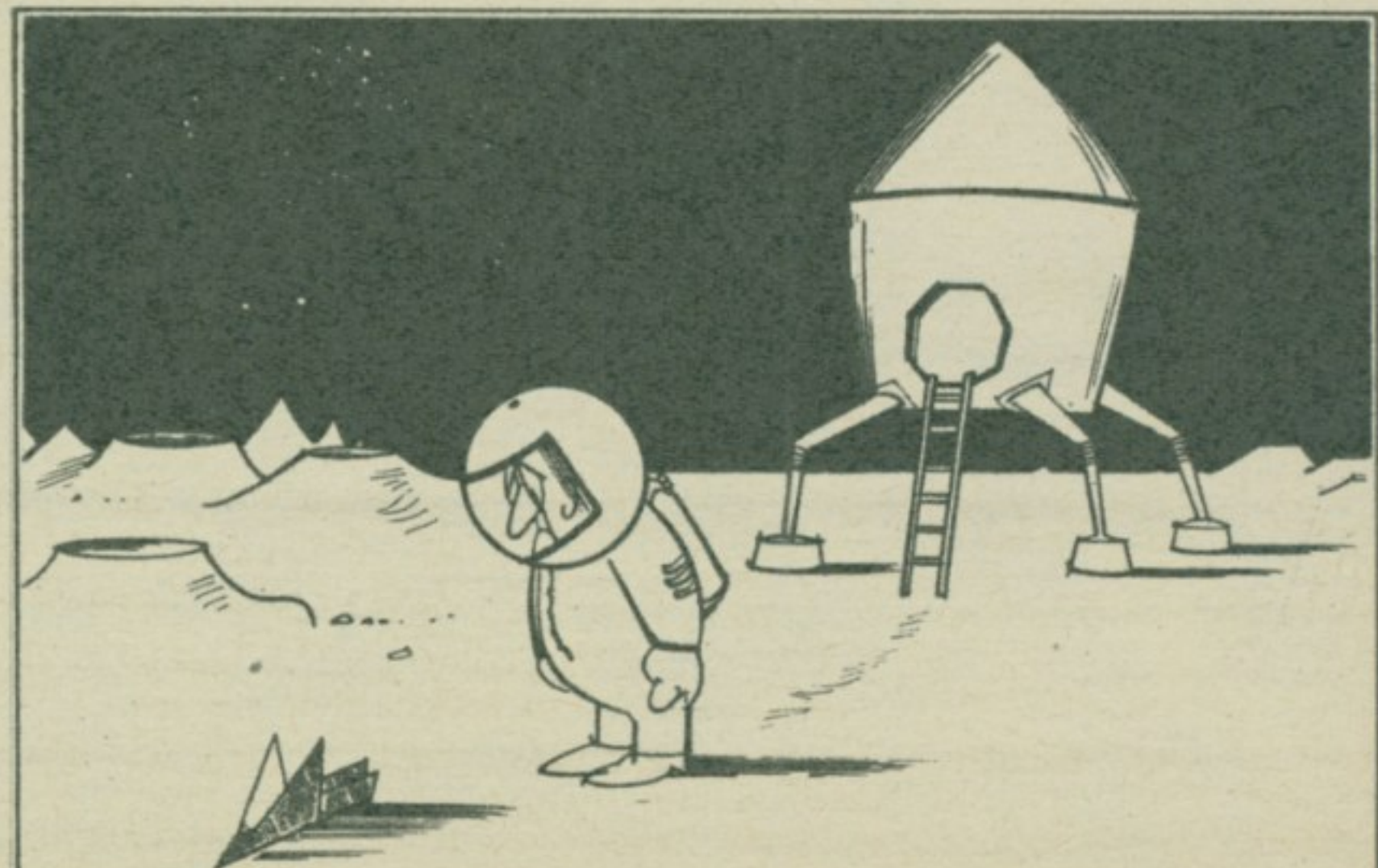
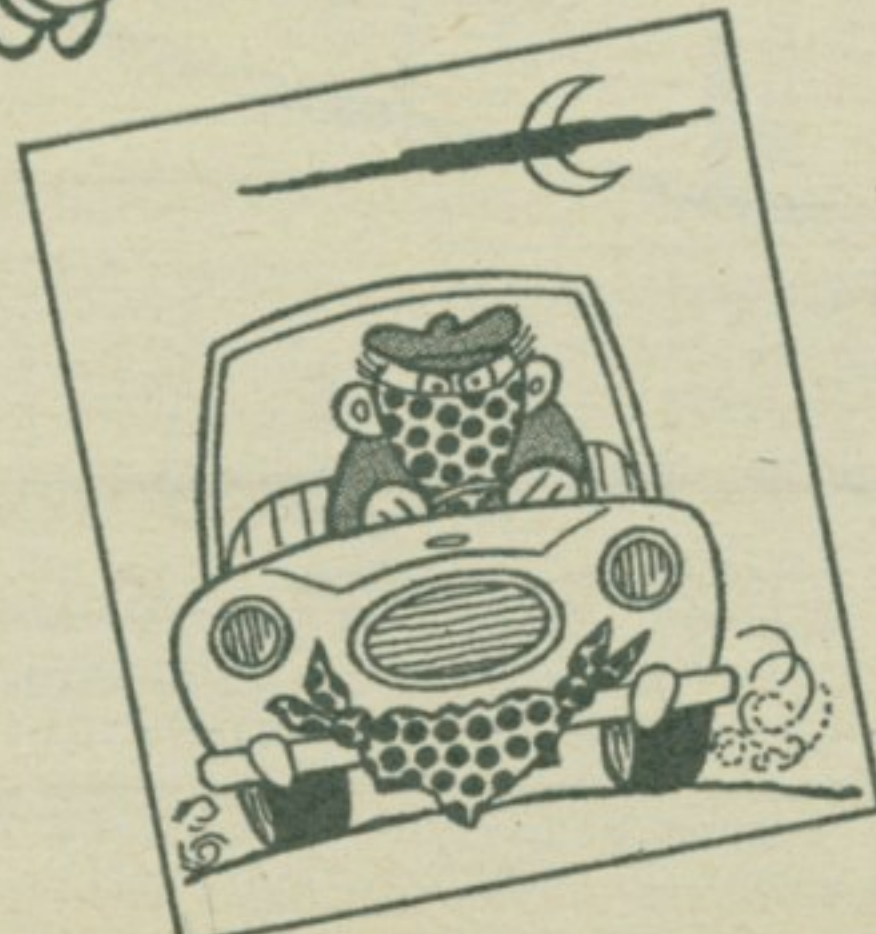
— Чему? Ко би поверовао једном пијанцу?

Устао је и тетурајући изишао из собе. Нисам се трудио да га задржим. Када је затворио врата за собом, мој поглед паде на сто. Таме је, поред преврнуте чаше, сијале платинска значка пилота класе „А“.

Пијанац је платио своје пиће — последњим што је имао.

БЕЗ РЕЧИ

ТРКА КРОЗ СЕЛО

Исеците ову таблу и залепите је на чвршћи картон да се при употреби не би исцепала.

У овој игри може да учествује више играча а осим ове табле потребна им је коцкица (као у игри „Не љути се човече“) и пиони. Сваки играч може уместо пиона да узме дугме или новчић, важно је само да буду различитог облика или вредности. Пре почетка игре играчи бацају новчић да би одредили ко ће први почети да игра.

Први играч баца коцкицу и са старта напредује за онолико поља колико показује број на коцкици. Сви играчи морају пажљиво да прочитају „табле“ с упутствима које су у овој игри обележене бројевима од 1 до 9 и да их се за време игре придржавају. Побеђује играч који савлада све препреке и први стигне на циљ.

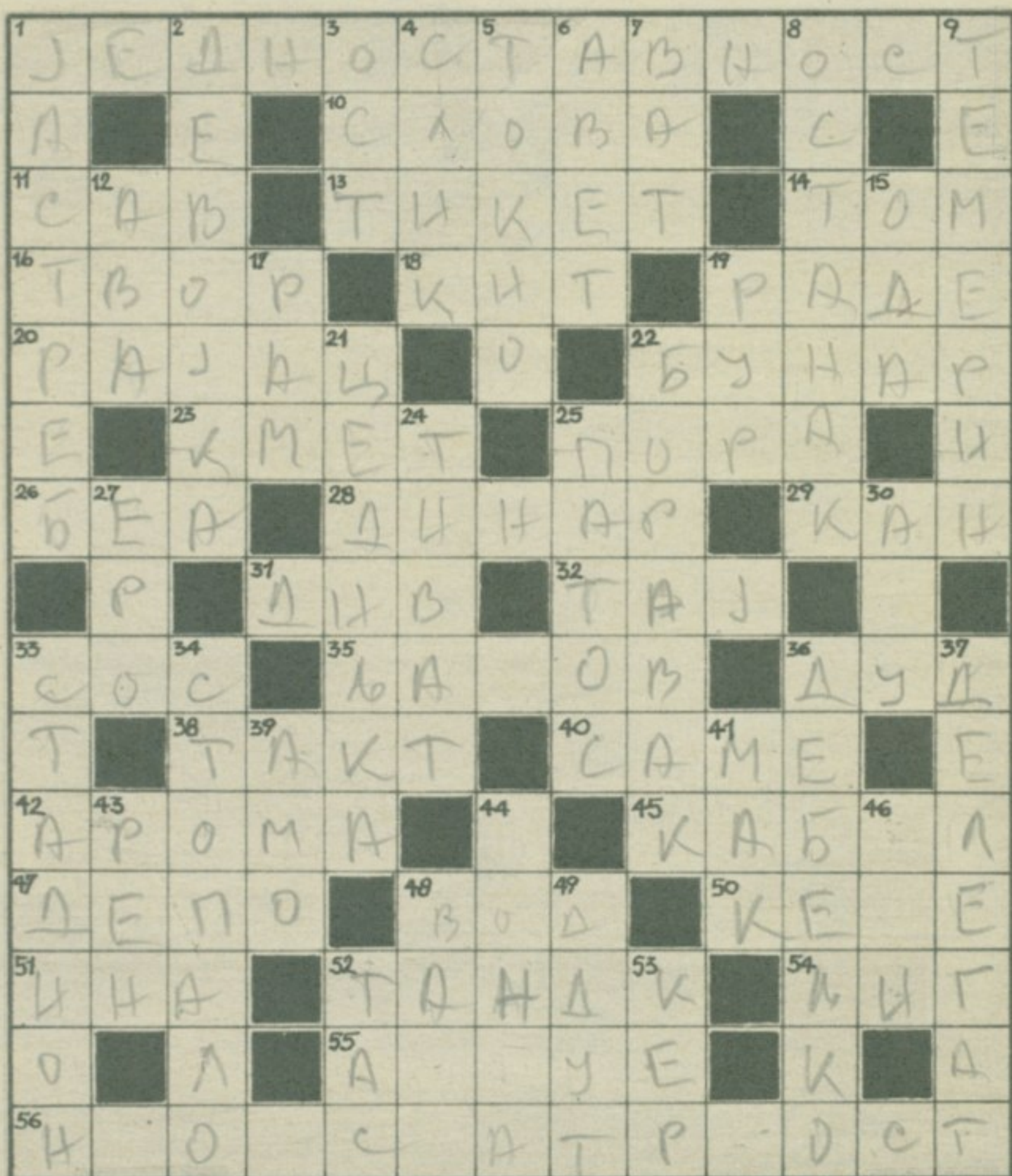
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) упрошћеност, 10) писмени знаци, 11) целокупан, 13) листић спортске прогнозе, 14) свезак, 16) звер из породице куна, 18) морски сисар, 19) име глумца Марковића, 20) планина у Шумадији, 22) дубока озидана јама из које се вади вода, 23) племићка титула у Босни у средњем веку, 25) отвор на кожи, 26) британска ваздухопловна компанија, 28) наша новчана јединица, 29) град у Француској, 31) горостас, 32) показна заменица, 33) умокац, 35) руски композитор („Баба Јага“), 36) врста дрвета, 38) осећање за пристојност, 40) усамљене, 42) мирис, 45) главни град Авганистана, 47) остава, 48) војна формација, 50) митолошке богиње казне и освете, 51) друга, 52) витак, 54) варошица у Србији, 55) језеро у Финској, 56) помањкање одговорности.

УСПРАВНО:

1) птица грабљивица, 2) млада женска особа, цура, 3) бојно копље код старих Германа, 4) рима, срок, 5) главни град Јапана, 6) утвара, 7) јединица електричне снаге, 8) неодлазак, 9) варошица у Бачкој, близу Новог Сада, 12) име глумице Гарднер, 15) песма узвишеног садржаја, 17) оквир, 19) индустријска област у Западној Европи, 21) направа за цеђење, 22) пребивалиште, боравиште, 24) град у Боки Которској, 25) под, 27) личност из једне опере Јакова Готовца, 30) група острва код Нове Гвинеје, 33) спортско игралиште, 34) део ноге, 36) гојазан човек, 37) изасланик, посланик, 39) овамо, 41) индустријска биљка, 43) љут корен, 44) велика европска река, 46) планински кантон у Швајцарској, 48) аргентински шаховски велемајстор, 49) боја у картама, 52) део ваге, 53) ловачки пас.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) анода, 6) блато, к, 11) атом, 12) Рама, с, 14) ангора, 16) изотоп, 18) Бар, 19) Итака, 21) али, 22) иза, 23) север, 24) рис, 25) нада, 27) рат, 28) Пива, 29) Адамо, н, 31) чанак, 32) проглас, 33) сонет, а, 36) стара, 40) Епир, 41) мрк, 43) авет, 44) Пек, 45) Родос, 47) Ела, 48) Аро, 49) Агата, 50) нем, 51) ратари, 53) Луција, е, 55) идол, 56) Енеј, н, 57) снага, 58) Тарас.

Издаје и штампана НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00 дина, тримесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 36 — \$ 12 — FF 56 — Sfr 40 — Skr 52. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-32000-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1 тел. 22-711.

На основу нишлења Републичког секретаријата за културу СРС број 413-21/72-03 од 20. VII 1972. године не плаћа се порез на промет.

МАЛА ПОШТА

ДА БУДЕМО ЛЕПШЕ!

Драги Забавнице,
ми смо девојчице од 13 — 14 година и сматрамо да на нас слабо мисле кад је у питању мода, а и ми волимо лепо и модерно да изгледамо. Обраћамо се зато теби да нам даш, ако умет, неколико предлога како да се чешљамо.

Ученице VIII разреда, Нови Сад

Ево пет најмодернијих фризура које вам предлаже Забавник. Најважније је да сте добро подшишане.

1. За оне које воле дугу косу.

Напред је коса кратко подшишана, дужина је 7 см, и то степе-насто, док позади падају праменови дужине 25 см чинећи „огрилицу“ на врату.

2. За полудугу косу.

Раздељак на средини, а косу придржава пантљика од сомота везана напред у машицу. Коса је резана равно, али је напред нешто краћа да би лепше изгледала.

3. За нешто старије.

Коса је благо зачешљана позади, не треба је исувише затезати јер је много лепше кад је мало издигнута на темену. Испред ушију мали праменови. Машна од сомота, тафта или сатена.

4. Фризура за плаву косу. Мали раздељак са стране, около ко-врце начињене помоћу великих виклера.

5. За кратку и црну косу. Лепа фризура у облику купе. Са стра-не, у висини очију, оставити по кратак прамен.

МОЖДА МИ ЈЕ ПРАДЕДА

Молим те, Забавнице, ако можеш да ми пошаљеш адресу Бранка Ћопића, пошто сам недавно чула да ми је прадеда?

Соња Шајин, Нови Сад, Ул. Душана Васиљева 3

Књижевник Бранко Ћопић живи у Београду, у Улици маршала Тита 23/III. Можеш му писати на ову адре-су, па да и он чује то што си ти чула.

ДО ДАСКЕ

Волим поп-музику као и све што је модерно. Међутим, моји родитељи, а и старија сестра, не дијеле то моје одушевљење. Чим нустим транзистор, неко од њих каже: „Тише! Нико није глув“.

Шта да радим?

Јасна из Загреба

Утишај транзистор или слушај своју музику кад никог нема у ку-

ћи. Другог излаза нема. Имаш право да волиш модерну музику, а и ја је волим, али, да би се живот у породици одвијао нормално, свако мора да попусти онима другима бар мало. То значи: нема пуштања до даске!

Правдољуб Добрић

СТАРИ КЉУЧЕВИ

Био бих пресрећан ако се неко од читалаца „Политикиног забавника“ одазове мојој молби: ако сте у могућности, пошаљите ми све неупотребљиве кључеве. Унапријед захвалан.

Елио Џамбић, 74330 Лукавац, Ул. Драгише Цвјетковића 10

Будите детектив...

РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ

»НОВОГОДИШЊА НОЋ«

Двоструки кривац је — Марија! Она је прислушкивала на вратима кад је Бомел причао својим пријатељима о пљачки Међународне банке и сутрадан га пријавила полицији. И ове вечери је прислушкивала, па је чула како се Жеди жали што за своје „последње јутро“ није поручио чај. У непажњи, она му је ујутро заиста донела чај и тиме се одала!

